

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hetfőn és csütörtökön délben.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjszabás szerint.

Nagykanizsa művészi hatása.

— Uj kultura. —

Érdekes jelenség, hogy a legnagyobb elterjedésnek örvendő vallások mind a művészethez folyamodtak, hogy híveikre nagyobb hatással lévén, jobban meggyőzze őket igazságairól. A osodák jeleneteit csak úgy, mint a természet igazságait szobrokban, képekben és építkezésekben testesítették meg és ezek a művészi alkotások, ha nem voltak is olyan hatalmas szöszölői a vallás terjesztésének, mint az apostolok, de állandó hatásukkal nagyobb körre és időre szóló ezek néma beszéde. Különösen a keresztény vallás istápolta minden időben a művészetet és használta fel, hogy igazságait és legendáit művészi alkotásokkal véssé kitörülhetetlenül a hívők lelkébe. Örök érdeme és dicsősége ez a kath. vallás papjainak, hogy a művészet ápolói, terjesztői, fentartói gyanánt az emberiség izlésének művészi érzékének még a kulturaközéppontoktól legtávolabbi eső helyeken is oltárt emeltek.

A művészet, hogy nem maradt mindig az egyház és vallás szolgálatában, tudjuk. Hogy új tárgyak, új eszmék, új felfogások váltakoztak a művészet birodalmában, annak kutatása most nem tárgyunk. De rá akarunk mutatni arra, hogy a művészet hatása a népekre nagyon különböző mértékben érvényesült. Az olasz nép szinte évezredek óta hódol a művészet minden alkotásának. A spanyol építkezés legszerényebb alkotása is magán hordja a művészi izlés magasabb fokát. A régi arabok a házi életben minden téren művészi izléssel rendezkedtek be.

Magyarországban ilyen mély hatása soha se volt a művészetnek. Nem hiányoztak ugyan nálunk se a templomokban és építkezésekben híres alkotások, de ezek minthogy idegen művészeti izlések importja, egyetemes népi hatást nem gyakoroltak. Meglátszik ez népünk építkezéseiben, mely csak a praktikus célt szolgálja, meglátszik öltözékén, mely honi ipar híján külföldi izlést szolgál, meglátszik játékaiban, mulatságain egyaránt.

Az ország kulturbajnokai most kiváló gondjukban részesítik a művészet népművelést. A kulturának egy szebb, eszmeibb emberhez méltóbb tartalommal akarja ellátni az emberiséget és ennek szolgálatába befogja már a népiskolát. De bár az alap innen indul ki minden más téren, egyesületi és községi alkotásokban is hódolni kíván a művészetnek. És itt éppen azokra hárul a nemes feladat, akik a városrendezéseket, építésetek és egyéb alkotásokat kezeikben tartják.

Minden város egy-egy mestere e téren annak a körnek, melyet ipari, kereskedelmi érdekek oda vonzanak. Azért a városok

nevelő hatása e téren is nagy jelentőségű. Hát éppen ez oldalt tekintve Nagykanizsa nem teljesíti azt a feladatot, melyet a művészi kultura tőle elvár. Ha van is néhány szebb építkezése, az hatást téveszt a lerontó környezet és a harmonia hiánya miatt. Rendszertelenség, a művészi törekvés és előrelátás minden látszata nélkül, az esetlegességnek minden bélyegével történik a város rendezése, építkezése Századok kellenek, míg Kanizsa város együttes hatása a szép érzetét keltse a szemelőben. Utcanyitás rendezés nélkül, az épületsorok együttes hatására való tekintet nélkül adatnak az építési engedélyek. Mindenfelé az ideiglenesség, a művészi izlés tekintetbevétele nélkül fejlődik ez a város, ha ugyan fejlődésnek lehet nevezni, ha évenként néhány egymástól idegenkedő szobacsoport szaporítja az „adóalanyok” számát. Majdha a város rendezés és fejlesztés és az ezzel járó építési engedélyek egy előre kidolgozott terv és művészi izlés szerint történnek, akkor megváltozik Kanizsa képe is és művészi hatása a környék falvaira nem marad el.

Világveszedelem!

A Halley-üstökös.

Elpusztul-e a föld május 18-án?

Az egész világ feszült figyelemmel várja a Halley-féle üstökös megjelenését s bizonyos aggodással gondol a május 18-áról 19-ére virradó éjre, amikor a csillagászok számítása szerint a föld keresztül fog haladni az üstökös uszályán. Természetes, hogy a várható ritka természeti tűnemény megint egyszer tápot ad a világ végéről szóló mesének s a félenkebbek rettegését csak növeli az a körülmény, hogy most a jósok közé komoly tudósok is beálltak, kik tudományos fellevezésekkel igyekeznek bebizonyítani azt, hogy a veszedelem csakugyan nincs kizárva. Igaz, hogy ezekkel szemben más tudósok meg azt vitatják, hogy ez a találkozás semmiféle veszedelemmel nem jár s a földnek egyetlen porcikája sem fog szenvedni miatta.

A Halley-féle üstökös minden 75—76 évben visszatér s nevét Halley csillagásztól kapta, mert ez az angol tudós volt az, aki megállapította, hogy az 1531-ben, 1607-ben és 1682-ben látott nagy üstökös nem három égitest, hanem egyetlen csillag, mely elliptikus pályán a nap körül forog s e pálya megfutására 75 évi időre van szüksége. E megállapítás alapján kiszámította, hogy a kérdéses üstökös 1759-ben ismét látható lesz. Halley ugyan nem érte meg jóslatának beteljesedését, de az üstökös megjelent s alapjának és pályájának irányával is igazolta Halley állításait. Az üstökös azután 1835-ben megint láthatóvá lett, a mivel bolyongásának ideje hetvenöt év, látható lesz az idén is, ahogy különben megjelenését egyes csillagdákból, melyeknek pontos és finom műszereire keresztül látták, már jelzik is. Távolsága mindazonáltal még akkora, hogy nálunk szabad

szemmel csak március, április hónapokban lesz látható a földhöz való legnagyobb közelsége, esetleg a földnek a csillag uszályával való összehatkozása pedig május 18-ára esik.

A Halley-üstökös óránként 170,000 km., tehát naponként 4,080,000 km. sebességgel rohan a világűrben, míg a föld óránként 106,000 km. sebességgel rohan a nap körül. Tudományosan megállapított tény, hogy a föld és a Halley-üstökös pályája metszik egymást. Ha tehát a föld és az üstökös ennel az ominózus pontnál találkozának, az összehatkozás tényleg bekövetkeznék, ami a földre kollektlen, következményekkel járna. Csakhogy szerencsére a föld már május 2-án átmegy a veszedelmes ponton, míg a Halley-üstökös csak május 30-án ér oda. Így tehát az a veszedelem, hogy a föld és az üstökös magva ellentétes irányban való haladtában egymásnak rohanna, ki van zárva. Ellenben május 18-án a két égitest helyzete olyan lesz, hogy a föld okvetlenül belekerül az üstökösnek 23 millió kilométer hosszú uszályába, feltéve, hogy ez a 23 millió km. hosszúság még megvan. Mert ép a csillag 1835. évi megjelenésekor esalódottan konstataáltak, hogy ez az uszály csak csonka csutak, melyre az előző korszakokból ránk maradt grandiózus leírások épen nem illenek. E leírások szerint ugyanis az üstökös farka akkora volt, hogy az égboltnak egy teljes harmadát elfoglalta.

Már most feltéve azt az épen nem lehetetlen esetet, hogy a föld belekerül ebbe az uszályba, minden attól függ, hogy ez az uszály milyen anyagból áll. Egészen komolyan vehető tudományos oldalról azt állítják, hogy az uszály anyaga gáz-szerű mérge, nevezetesen cian, amely meg fogja mérgezni a föld légkörét, s megöl minden élőlényt a földön. Ezzel szemben más tudósok azt állítják, hogy ez a mérge a föld légkörével való érintkezés alkalmával felbomlik, elillan, s így a földre mi veszedelmet sem jelent. A római obszervatoriumok tudós igazgatója, Millosevich viszont úgy vélekedik, hogy az uszály semmi más, mint ködpára, s az egész találkozásnak csupán az lesz a következménye, hogy a föld néhány órán át sűrű ködön keresztül fog haladni. Erre vonatkozólag be kell várni, míg az üstökös látható lesz, mert akkor a színképelemzés (spektral-analízis) útján majd meg lehet állapítani, hogy az üstökös uszálya milyen anyagból áll.

Nem lesz végre érdektelen megjegyezni, hogy sokak véleménye szerint — és ezt a számítás is igazolja — a Halley-üstökös azonos a napkeleti bölcsék betlehemi csillagával.

— A pénzügyi bizottság kedden este gyűlést tartott ujnapi Elek Lipót elnöke alatt. Foglalkozott a Pátria beavárával, miről közgazdasági rovatunkban számolunk be. Öv. Tompa Eudréne nyugdíját kegydíjjal 480 K-ra ajánlja kiegészítendőnek. A gyepester kocsisai számára lakás építését határozza a városon kívül eső telepen. Napirendre volt tűzve a 20 ezer K-ús államsegély felosztásának tárgyalása, de mivel időközben több bizottsági tag eltávozott, a tárgy fontosságára való tekintetből egy új gyűlésre tűzetik ki tárgyalásra.

LE DÉLICE cigaretta-
papír
cigarettafüvöl
mindenütt kapható.

Bentzik Ferenc dr. ünneplése.

A Polgári Egylet közgyűlése.

A Polgári Egylet tegnap tartotta 74. évi közgyűlését. E hosszú évsornak harmadrésze Bentzik Ferenc dr.-nak elnöklése alatt folyt le és a választmány megragadta az alkalmat, hogy nagyraecskült elnökét a közgyűlésen ünneplhesse. A választmány a közgyűlési meghívó mellékletén értesítette erről a tagokat, kik szokatlan nagy számban jelentek meg, amivel magával is kifejezést akartak adni annak az érdemnek, elismerésének, amire 25. évi elnökösködéssel a P. E. tagjainál részesült.

1. A közgyűlés.

Délelőtt 11 órakor nyitotta meg Bentzik Ferenc dr. elnök a közgyűlést; a jegyzőkönyv hitelesítésére Bartos Géza és Brandhofer Antal tagokat kérte fel. Oszterhuber László kir. ítélőtáblai bíró elnök állt felszólásra. Kéngedelmet kér, hogy a tárgysorozat előtt felszólal olyan ügy érdekében, mi az elnököt közelről érdekli. Huszonöt éve ugyanis, hogy Bentzik Ferenc dr. ez egyesület elnöke. Szívének örömeivel szólal fel, mert régi őszinte barátság fűzi őt hozzá és mert alkalom van oly férfiat ünnepleni, aki az egyesület iránti meleg érdeklődésével, demokratikus szellemével a különböző társadalmi állású tagoknak kellemes otthont teremtett, hol egyformán jól érzik magukat és ha az Egyletet baj érte, mindig megtalálta a helyes kivezető utat. A sikernél nagyobb a szeretet iránta, amit bizonyít, hogy 25. évről-évre egyhangulag megválasztották elnöknek. — Ezért köszönetet mond és a tagok további szeretetéről biztosítja és ki óhajtja, hogy tovább is biztos kezében tartsa a Polgári Egylet kormányát Inditványozza, hogy az Egyesület mint ilyen 1000 koronás alapítványt tegyen az elnök nevére, melynek kamataiból szegény polgárok, vagy ezek özvegyei, árvái segélyeztessenek; első sorban akik a Polgári Egyleti tagokhoz tartoznak. Halvax Frigyes ehhez pótdívtványt tesz, melyből fogva Bentzik Ferenc dr. elnök ur képét az együleti társalgó terem számára festessék meg a tagok Ezt leendő gyűjtés összegéből. A fenmaradt összeg esatoltassék a Bentzik alaphoz. Mindkét inditványt nagy lelkesedéssel fogadták el.

Bentzik Ferenc dr. elnök: „A rendezőség úgy akarta, hogy meg legyek az ünnepléssel lepvé; tehát meg vagyok lepvé. Szívesen konstátálom azt, mert megfelel az igazságnak és tényleg megvagyok lepvé.” Nem gondolta, nem is igényelte, mert hiszen 20 éves elnöki működésénél is óvációkban részesült. Az érdem oroszán részét elnöklésára, a tisztikarra és a választmányra hárítja. Az Egylet tündető ragaszkodását köszönettel fogadja és halálját fejezi ki érte.

Rosenberg Mór dr. egyesületi titkár évi jelentésében szellemesen beszél a rendes közgyűlés rendkívüliségéről, mely a tagok szeretetének melegét árasztja az elnök felé. A legtöbb embernek ugymond háromféle jelleme van: amit ő tart magáról, amit róla tartanak és ami tényleg jellemzi. — Három jellemvonás az ünneplélt elnöknel teljes egységbe olvad. Szól még az egyület kedvező anyagi helyzetéről,

az itt folyó kellemes életéről, mely immár 246 tagot vonzott kötelékébe. Eperjessy Gábor az egyület zsenialis pénztárosa és örökös szelleme azután előterjesztette a zárazamadást és az 1910 évi költségvetést, mit egyhangulag elfogadott a közgyűlés és a pénztárosnak, választmányának a felmentvényt megadta.

Azután kisorsolták a következő kötvényeket, melyeket az egyület pénztárosa máttól fogva bevált: 298, 480, 235, 215, 510, 580, 439, 533, 490, 21, 219, 244, 511, 270, 163.

Az elnök, alelnök, tisztikar és választmány újra egyhangulag megválasztották Csak Vécsey Zsigmond polgármester kapott egy szavazattal kevesebbet, mint a hány cédula beadott. Az irászakértők kikutatták, hogy a polgármester ur sajátkezűleg törülte ki nevét és írta oda a másét.

2. A társasvacsora.

A Polgári Egylet dícséretes szokása, hogy az alapítása (és közgyűlési nap) estjén társasvacsorán gyűl össze, hogy a fehér asztal mellett minden rendű és rangú különbségek elkerülésével együtt örithesen egy pohár bort a tagok összesége. Szerintünk ez az intimitást magában foglaló szokás tette az Egyletet oly kedvesre, népszerűvé és demokratikus szelleművé. A tegnapi banketten mintegy 130 tag megjelenése tündetés akart lenni az ünneplélt elnök iránt érzett szeretetnek és őszinte tiszteletnek. A keresztény nőegyleti estélytől feldehorált nagyterem is ünnepi hangulatot és jellemet adott a társasvacsorának, de azaz tette az emelkedett hangulat is. A tósztok elseje Bentzik Ferenc dr. elnöké volt, aki annak a demokratikus szellemnek, mely a Polgári Egyletet áthatja, tulajdonítja, hogy ez az egyesület ma kánizsai társadalmunk sulypontja. „Tisztársaira üriti pohárát, kik e cél elérésében hivan támogatták Hajdu Gyula dr. az ünneplélt elnökre. Fried Ödön dr. Oszterhuber László alelnökre, Eperjessy Gábor az Egylet tagjaira mond felköszöntőt. Nem feledi el kiemelni Zerkowitz Lajos tagot, ki pezsgővel és badacsonyi borral jelent meg a banketten, hogy előkelő pincéjének — nem mondjuk, hogy termékével — objektumával az elnök tiszteletére megvendégelte a tagokat.

A ker. nőegylet estélye.

Farsang vége felé fordul az idő. Sok szép produkált az évadban az együletek törekvése. Azonban a sokféle díszes estély közül legnagyobb erővel, hatással és sikerrel a keresztény nőegylet keddi estélye domborodott ki, az kétségtelen örömmel konstátáljuk e tény, mert ez estélyen a nőegylet erkölcsi erejének mintegy díttirambusa zengett a siker láttára felzúgó tapsviharból. Csendben, alig hallhatóan készülve, produkált rövid idő alatt olyant, mi a mesék birodalmából ide varázsolva elkápráztatott fényével, szimpompájával, ötletes változatosságával s mindennek csodás kivitellével mindenkit. Nem is tudom, hol kezdjem a dícsérét szavait. Mert a mit láttunk, az csak a dícsérét szuperlatívusaira tartbat számot és igényt joggal. De nem családóm hitebben, ha azt mondom, itt egy belső, erős, szuverén akarat parancsa hatott el mindenhova, hogy a siker kivitellére egyesült erőket összehozza. S ez erő nem más, mint az egyület elnöknőjének ideális lelkulete, melynek az est imponáns előadása lelki vetülete volt. Az egész előadásban a művészi izlést láttuk, s a rátermettséget a szereplőkben nemesen reprezentálva szemléltük. — A virágok összeküvése, mert ez volt a mese címe, egy finom zenei poezis, összeszöve meg-

ható jelenetekből. Már a mese szövege sem mindennapi. A virágok honalapító ábrándjairól szól. A pipacs lelkesítő szavára királyt akarnak választani, hogy így a gyűlölt nemtó uralmának rabszolgaságából megmeneküljenek. De törekvésük erdménytelen; mert alig kel fel a szabad birodalom napja, már is áldozóban az eddig osztályos egyesség. S mikor a rozsát királlyá választják, a koronázás örömjaja riadalommá válik a detronizált nemtó megjelenése folytán, a ki párttót alattvalóit ismét uralma alá hajtja új királyokkal együtt.

A kivétel egé-zében egy beszédes látványosság volt. A pipacs szerepében Fischer Irén pompás alakot mutatott. M-leg, kifejező éneke s jellemző játéka nagyszerően összeforrt értékes és figyelemre méltó alakításában. Szerepének finom átértésével, táncával s temperamentumával egyaránt imponált. Pfoiffer Irma, Sallér Ilonka, Moshammer Marijka, Nagy Matild s Mágics Irén izléses szölv, ill-tve kettős táncukkal arattak sikert. Mair Kata a párbeszédes jelenetben gyönyörű formatudással adott újabb tartalmat a mesébe. S azután még egy csomó gondolatbeli szépség s a kosztümök káprázatos pompája a harmoniák egymásutánjának következetességével mindenütt szereplőkben a díszletekben.

Az est sikerét kétségtelenül a kitünően megcsinált tánc figurák s produkciók meglespőségei döntötték el, melyből a nagyobb rész kétségtelenül A. Mayersberg Fridát dícséri Farkas Vilma, Dobrovits Mán és Böhm Emil rendezői tehetsége ma is előnyösen illeszkedett a művészi keretbe, melyet formailag sok eredetiséggel s ötletességgel töltötték meg. Horváth Böske és Gyarmathy M. zongora kísérete is mesteri volt. Szóval a nőegylet kedden kiváló produkált. A műsorban mindenütt előkelőség, szigorúan művészi telpak s a szavakokban olyan közönség, melynek tapésában s szavában egyaránt az abszolút dícsérét zengett.

LUKÁCS JÓZSEF.

HIREK.

— Calasanczi hangverseny. A főgimnázium minden évben kegyelettel adozik a rend megalapítójának Calasanczi Szent Józsefnek, a „lemondás hősének”. Az ifjúságnak nemesak vallásos érzületét, de emberszeretetét, törhetetlen buzgalmat a közjóit és a világi, hív. dícsőségekben való lemondani tudását akarja nevelni művészi eszközökkel. A tegnap lefolyt ilyen hangverseny hűen szolgálta ezt a nemes célt. A műsor minden száma a nagy cél érdekében volt tapintatosan összeválogatva. A kitünően vezetett ifjúsági zenekar Rossini nyitányával hatalmasan markolt bele a jelenvolt nagy és előkelő közönség kedélyébe és egyszerre megadta a tónust, mely mindvégig dominált a hangverseny többi számán és a lelkeken. Nagyon kedvesen hatott Divényi Gyula tanárnak alkalmi költeménye, melyet Csányi László nyugodt szavalása emelt érvényre. A poeta tanárt hatalmas tapsolással hívta a közönség a pódiumra, de szerénysege visszatartotta Kovács Antal tanár rövid, világos beszédben ismertette a lemondás hősének eseményekben gazdag életét és mint paedagogus kidomborította belőle az elvonható tanulságot is. Még csak Osskó Árpád szavalatát említjük meg, ki Szent Imre ravatala c. melodramát szimpotikus előadással juttatta érvényre, zongorán Neumann Lajos kísérte. A zene- és énekszámokról csak annyit mondunk, hogy Lukács József tanította be és dirigálta és így a megszokott izléssel és precizitással felelt meg a várakozásnak.

Gümőkór (tüdő)

köhögés, számarköhögés, influenza és a légzőszervek bajainál az orvosi kar kiváló eredménnyel alkalmazza a

SIROLIN „Roche“-t.

SIROLIN „Roche“-t kellemes íze és kiváló hatása folytán szívesen veszik. Az összes gyógyszerárakban eredeti SIROLIN „Roche” csomagolást kérjünk és határozottan utasítsunk vissza minden pótkészítményt.

Sirolin irodalmat 13 kívánatra ingyen és bérmentve küld F. Hoffmann-La Roche & Co. — Wien III. Neulinggasse 11.

— A Casino a művészetért. Valamikor régen Nagykanizsa a legnagyobb hírvélművészeket látta vendégül falai között. E művészek körútjokban úgy beszéltek városunkról, mint a művészet hazájáról, hol művészi izlés és szeretet lakozik. Néhai Prager Béla gyógyszerész, ki zenei finom izléséről és művészetpártolásáról is ismeretes volt, gyakran rendezett nagysikerű hangversenyeket világhírű művészekkel. Hosszu időn keresztül e téren apátia állott be és kénytelen volt a közönség egy-egy kisebb körben feldicséret művésznőnek tapsolni. Dicséretet érdemel azért a nagykanizsai Casino, melynek meghívására a svéd csalógnay, a világhírű Svárdström Valborg asszony e hó második felében Tarnay Lajos zongora művész kíséretében hangversenyt tart. A Casino-t e cselekedetében tisztán a művészeti érdek vezeti, mert a horribilis kiadások mellett bár előreláthatólag zsufolt ház lesz, jövődelemlere nem számíthat.

— **Közeztvám.** A kereskedelmi miniszter a belügyminiszter hozzájárulásával Nagykanizsa r. t. városnak újabb 10 évre megadja a közeztvám-szeletési jogot. Eddig 4—4 évre volt ez a jog kiterjesztve. Az így befolyt összeg a kongó utak készítésére és fentartására fordítatik.

— **Nagykanizsa Magyarokanizsa; bolygó koffer.** A Magyarország mai száma Nagykanizsai levelezőjének tudósítása szerint egy eléggé leánykáról ír. A rendőrségben mit sem tudnak ez esetről. Azt hiszük nyilván hibás szedésből került ki e hír Nagykanizsáról, mert a tudósítás valószínűleg Magyarokanizsáról történt. Nagyon gyakran tapasztalhattuk már, hogy a feltételes olvasás miatt ilyen névcsere történt a két város között. Egy eset éppen most foglalkoztatta rendőrségünket. Utazó koffer érkezett Nagykanizsára Rafael Józsefné nevére Mármároszigról. Mivel kézbesíteni nem tudták, a rendőrség segítségét vették igénybe. Itt megállapították, hogy csak egy cigányasszony van Rafael Józsefné néven a városban; mivel pedig ennek fia 3 évvel ezelőtt lopásból kifolyó nyomozás miatt elmenekült, erős volt a gyanu, hogy a szokásban levő fia lopott tárgyakat küld a kofferben anyjának, aki azonban szintén nyomtalanul eltűnt Nagykanizsáról. A rendőrség megkereste a Mármároszigról rendőrséget, hogy kutassa ki a láda feladóját. Ott aztán megállapították, hogy tényleg elveszett ott egy fakoffer, melyet valaki egy cigányforma emberre bízott és aki ez után eltűnt. De ez nem lehetett ugyanaz a láda. Tovább kutattott tehát a Mármároszigról rendőrség és végre megállapította, hogy a feladásnál történt a tévedés, mert nem Nagy hanem Magyarokanizsára kellett volna a feladásnak történnie, hol Rafael Józsefné szünetző. Így a rendőri nyomozás az eltévedt koffert utbaigazította.

— **Posta Máriatelepen.** A Máriatelepi villa- és szállótulajdonosok kérvényt intéztek a miniszterhez, hogy június 1-től augusztus 31-ig Máriatelep-pályaudvar címen postahivatalt létesítsen.

— **Szegényt az ág is huzza.** Kránitz István kocsis boldogán vette fel gazdájától a havi bérét. Sok mindenfélét akart rajta venni, de valami gonoszlelkű tolvaj meghiusította szép terveit. Míg a kocsis boldogan aludt az istállóban, belopódzott oda valaki egész vagyonát 20 K 52 fillérjéig ellopta. A rendőrség nyomozza az ismeretlen tettest.

— **Az 1000. szám.** Az „EN UJSÁGOM”-nak most jelent meg az 1000. száma. Ennek megünneplésére Az En Ujságom népszerű kedves kalendáriumát nagyobb formában, díszesebb kiállításban, gazdagabb tartalommal adjuk ki. Ezt a szép kötetet ingyen kapja Az En Ujságom minden előfizetője. Az En Ujságom ma már fogalom a magyar gyermekvilágban. Nélküle szinte el sem képzelhető a magyar ifjúság. Ahogy olvasni kezd, Az En Ujságomat kezdi forgatni s olvas belőle még gimnazista korában is. Tanul Az En Ujságom-ból, szórakozik vele. Az En Ujságom előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér. Mutatványszámot kérésre ingyen küld az En Ujságom kiadóhivatala: Budapest, Andrássy-ut 10.

— **Pásztory es. és kir. udvari szállító virágkereskedése,** Budapest, VIII. Rákóczi-ut 3. Képes árjegyzéket kívánatra díjtalanul küld.

— **Tolvaj cseléd.** Rosenberg Jónás kereskedő egy házban lakik napával, özv. Pollák Bálint-néval. Az agg uró külön eselédet nem tart, hanem Rosebergé végzi el nála is a tisztogatási és fűtési munkálatot. Csik Julia szolgáló azonban egyebet is tett munkaközben; t. i. kinyitotta a zárt szekrényajtókat és már régebb idő óta megdézsmálta az ott talált pénzt. Lassankint 120 K-ától fosztotta meg a gyanútan őregasszonyt, míg végre észrevette a tolvajlást. A rendőrség, hol a hűtlen leány ellen megtették a feljelentést, kezdetben ártatlanságát hangoztatta, de mikor rábizonyították, hogy oda rajta kívül senki be nem járt, beismerővallomást tett. Husz korona még nála volt 40 K-áról egy takarékpénztári könyve volt; a többitől is elszámol majd, mert az eljárást folytatják ellene.

— **Utazó csibészek.** Akárcsak utazó diplomatákra, úgy vigyáznak rájuk, hogy ki merre járó mit cselekszik. Már t. i. ilyen zsebmetsző féle urak, A csáktornyai rendőrség táviratban értesítette a helybeli főkapitányságot, hogy ott Nagykanizsára szóló ittligelet váltott két notorius zalauvári zsebmetsző. Természetes, hogy a rendőrség illő reverenciával fogadta a híres egyéniségeket. De kitűnt, hogy most nem mások zsebeire, hanem muszájból utaznak. Ugyan üzleti ügy ez is, de már csak a lebonyolítása végett jöttek az ügyészséghez, hova a múlt évben elkövetett zsebtolvajlás miatt vannak beidézőve.

A bécsi általános közkórházak V. belgyógyászati osztályán végzett kísérletek alapján meg lett állapítva, hogy „a **Ferencz József**-keserűviz oldó és hashajtó hatása kisebb adagokra következik be, mint minden más keserűviznél. A természetes „Ferencz József”-keserűvizet a betegek szívesen veszik be és folytonos használat mellett is jól tűrik”. Ezen elsőrangú orvosi bizonylatból mindenki megértheti, hogy önönmaga érdekében jár el, ha bevásárlásánál csak a valódi „Ferencz József”-keserűvizet fogadja el.

SZÉP KERESETRE

tehetnek szert nők, kik házi munkájuk középette vagy egész nap **csipkehorgolással** óhajtanak foglalkozni. Bővebb felvilágosítást nyuj levélbeli megkeresésre Stern Arminné Branyicskán.

— Szárszón (Somogy-megye) 30 hektoliter igen jó minőségű 1909. évi termés — Balatonmelléki — fehér bor jutányos árért eladó.

Tudakozódhatni lehet Szárszón, Stráner Andornál.

KÖZGAZDASÁG.

Üzemreductio a Pátria gyárban. A Pátria pótkávégyár igazgatósága beadvánnyal járult Nagykanizsa városához, hogy 1—2 év tartamára, vagy esetleg csak 1910-re mentse föl öt abbeli kötelezettségétől, hogy 60 munkást foglalkoztasson. Okul felhozta a kedvezőtlen üzleti viszonyokat és azt a körülményt, hogy a gyár előbbi tulajdonosától az átvételkor nagy áru- és fegyártmányt kellett átvenniök, a mit egyelőre nem értékesíthettek. Az előbbi tulajdonosok hónapokon át tultermelést produkáltak, de az eladás körüli tevékenységüket korlátozták és utazóik egy részét nem foglalkoztatták. A várostól követelt munkások száma az üzemhez képest felette nagy, a kedvezmények elérsére pedig 20 munkás is elegendőképpen feltünteti a gyári jelleget, sőt mert a gyári jelleg egyéb körülménnyel fogva kétségtelen, a törvény értelmében 20 munkásnál kevesebb is. Husz munkással reméli az igazgatóság, hogy az üzemet nemcsak fentarthatja, de azt elő is mozdítja. E beadvánnyal a kedden tartott pénzügyi bizottság foglalkozott és tekintetbe véve a felsorolt okokat a kérelem teljesítését véleményezte.

A Néptakarékpénztár r. t. tegnap tartotta közgyűlését Remete Géza elnöklete alatt. A népes közgyűlés az igazgatóság jelentését és az évi üzleteredmény kimutatását örömmel vette tudomásul. Részvényenkint 800 drb részvény után 23—23 k. osztalékot fizet, mit a mai naptól kezdve az intézet pénztára folyósít. A lefolyt évben történt tőkeemelés új 800 drb részvénye után az osztalék már előzőleg kifizettetett. A közgyűlés után az igazgatóság njra megalakult. — Elnök ismét Remete Géza, alelnök Rosenberg Richard és Dénes Lajos lettek. Sem az igazgatóság, sem a felügyelőbizottság tagjaiban változás nem történt.

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

pótlék

egy régióknak bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult közsvényénél, oszónál és meghulésenkél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegygyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 140 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

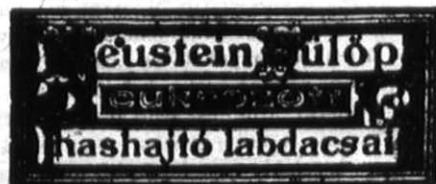
VELMA SUCHARD

Nyersen való
evésre
páratlan.

A Zalai Közlöny

Szerkesztőség és kiadóhivatala

Deák-tér I. sz. alatt van.

Legelősebb és
legjobb hatású Hashajtó.

(Neustein Erzsébet-Pilulái)

felülmúlja minden tekintetben a hasonló készítményeket. Fenti szer mentes minden káros alkotórésztől a legjobb sikerrel használják az altest bántalmainál, könnyű székletet szerez, egy vértisztító gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

Székrekedés

legyőzése, mint a legtöbb betegség okozója. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér egy tegeres 8 dobozzal tehát 120 pilulával 2 korona. A pénz előre beküldése mellett bérmentve.

FIGYELJÉTEK! Utánzatoktól óvakodjunk, Neustein Fülöp hashajtó piluláit, tessék kérni! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzet Szent Lipót védjegye és Philip Neustein gyógyszerész aláírása fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törvény által védett csomagjainkon cégünknek rajta kell lennie.

Neustein Fülöp gyógyszerüzára, Sz. Lipóthoz
Wien, Plankengasse 6.

Kapható Nagykanizsán: Reik Gyula, Belus Lajos, Práger Béla és Szabó Antal gyógyszerészeknél.

Szőlő
oltványokat

szállít, amerikai sima és gyökeres vesszőket különféle fajokban, fajtiszaságért jótállva legduzsabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep
tulajdonos: **CASPARI FRIGYES**

Medgyes 89. sz. (Nagyküküllő-megye).

Tessék képen árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Szőlő-oltvány,

szőlővesszőről és borról nagy képes árjegyzékem

INGYEN

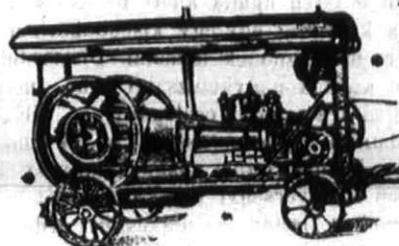
és bérmentve küldöm meg, a ki Címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, a ki rendelni nem akar, mert ebből megtanulhatja a szőlőtelepítést a emellett sok szőlőkép van benne. Szőlőoltványokból és más egyéb európai és amerikai sima és gyökeres vesszőkből a világhírű Delawaréból állandóan több millió készlet eladó, olcsó ár mellett Több ezer elismerő levél, közte több hercegi és grófi uradalomtól.

Cím: **Szűcs Sándor fia, szőlőtelepe,**

Bihardiószeg

Motorok! Gazdák! Gőzgépek!

Ha elsőrendű gépet akarnak venni, kérjenek árjegyzéket autópaszerte hírneves magánjáró és vontatható benzinkomobilo, magánjáró és vontatható gőzkomobilookról. Teljes cseplőkészletek!

benzinmotoros kotró, taapritogépek
Vontásra és magánjáró szerkezettel
Stabil benzinkomobilo. Szívógáttelepek.

Kellner és Schanzer

Budapest, V. ker., Jaulich-utca 2. sz.
Sürgöny: 'Világosság' Budapest.

Az üzleti siker titkát

három dologban találja meg az ügyes kereskedő: az utaztatásban, a jó kirkatban és az újsághirdetésben. Ez utóbbira ajánljuk Önnek Zalamegye leg-régibb újságját, a Zalai Közlönyt.

A Nagykanizsai Bankegyesület Részvénytársaság

1910. évi február hó 12-én délután 3 órakor saját helyiségében

36. évi rendes közgyűlését

tartja, melyre a t. o. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

- Igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések.
- Az 1909-iki mérleg fölötti határozat.
- A társaság hivatalos közlönyének kijelölése.
- A felügyelő-bizottság 1910. évi járulékanak megállapítása.
- Létesítendő tiszti nyugdíjalap tárgyában igazgatósági előterjesztés.
- Az igazgatóságból az alapszabályok 18. §-a értelmében jelenleg sorrend szerint kilépő Ujvári Elek Lipót és Stern Sándor urak helyébe 2 igazgatósági tag vagy a nevezett urak újbóli megválasztása.
- A felügyelő-bizottság és pedig 3 rendes és 2 póttag megválasztása.
- Egyéb — alapszabályszerűleg bejelentett indítványok tárgyalása.

Azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen szavazati jogukat érvényesíteni óhajtják, felhivatnak, miszerint az alapszabályok 33. §-ához képest, még le nem járt szelvényekkel ellátott részvényeiket a közgyűlést legalább 8 nappal megelőzőleg az egyesületi pénztárnál letétmenyezzék.

Kelt Nagykanizsán, 1910. évi január hó 28-án.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Jól jegyezd meg: csak **Ottomán-**
eigaretta-papirt, vagy hüvelyt hozz és ne engedd magad hasonló kinézésű silány minőségű utánzatoktól **tovutra** vezetni.

MEGHÍVÓ.

A nagykanizsai takarékpénztár részvény-társaság

1910. évi február hó 13-án d. e. 10¹/₂ órakor tartandja saját helyiségében

65-İK ÉVI

RENDES KÖZGYÜLÉSET,

melyhez a t. cz. részvényeseket tisztelettel meghívja

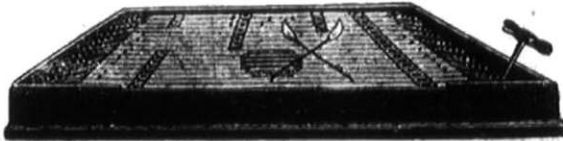
AZ IGAZGATÓSÁG.

TANÁCSKOZÁSI TÁRGYAK SORRENDJE:

1. Igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentések.
2. A mérleg előterjesztése, az osztalék megállapítása, az igazgatóság és felügyelő bizottság felmentése feletti határozat hozatal.
3. A hivatalos közlöny kijelölése.
4. Az alapszabályok 25., 27. és 43. §§-ai értelmében kilépő dr. Fábán Zsigmond alelnök, Blau Lajos, ujnépi Elek Géza, Fesselhofer József, Grünhut Henrik, Kürschner Ignác és Rosenfeld József igazgatósági tagok helyett, alelnök és 8 igazgatósági tagnak 3 évi időtartamra, dr. Rothschild Jakab, dr. Schwarz Adolf, Goldhammer Károly és Heimler József felügyelő bizottsági tagok helyett 4 felügyelő bizottsági tagnak 1 évi időtartamra leendő megválasztása. A kilépő tagok újra megválaszthatók.
5. Netáni indítványok.

JEGYZET: A t. cz. részvényesek figyelemztetnek, miszerint szavazó-lapjaikat 1910. évi február hó 12-ik napján délelőtt 9—12, délután 3—5 óráig az intézet helyiségében személyesen vagy meghatalmazás alapján átvehetik.

Megjegyeztetik, hogy az alapszabályok 11-ik §-a szerint szavazati jogot csak az gyakorolhat, kinek részvénye a közgyűlést megelőzőleg négy héttel nevére átiratott.

Hein Márton

Székesfehérvári hangszerkészítő, Schunda Venczel József tanítványa
**kitünő, kiállításokon magas ér-
mekkel díjazott czimbalmainak
raktára:**

Ifj. Wajdits József hangszerkereskedésében van.

===== Eredeti gyári árak. =====

Eladás részletfizetésre is.

10 évi jótállás.

MEGHIVÁS.

A Dél-zalai Takarékpénztár Részvénytársaság

1910. évi február hó 20-ik napján délelőtt 10 órakor Nagykanizsán saját helyiségében tartja

XL. évi rendes közgyűlését

melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

T Á R G Y S O R O Z A T:

1. Igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések az üzlet eredményéről, az 1909. évi számadások előterjesztése, — ezek alapján a mérleg végmegállapítása, a számadók felmentése és a mutatkozó nyereség felosztása iránti határozat.
2. A társaság hivatalos közlönyének az 1910-ik üzleti évre leendő kijelölése.
3. A megbízatásuk lejártá következtében az igazgatóságból kilépő Dr. Bentzik Ferencz elnök, Bettlheim Győző alelnök, Gáspár Ferencz, Ledofszky Ernő, Strém Vilmos és Szukits Zsigmond urak helyett az alapszabályok értelmében elnök, alelnök és 4 igazgatósági tagnak 3 évre, — úgy a felügyelő-bizottsági tagok számának meghatározása és 1 évre való megválasztása.

Kelt Nagykanizsán, 1910. január 16.

AZ IGAZGATÓSÁG.

A t. részvényesek kéretnek szavazólapjaiknak részvényeik előmutatása melletti átvételére a takarékpénztár helyiségében 1910. évi február 19-én megjelenni.

A társulati igazgatóságnak a közgyűlés elé terjesztendő jelentése a közgyűlést megelőző 8 napon át a t. részvényesek által az intézet helyiségében betekinthető.

VAGYON

MÉRLEG 1909. ÉVRŐL

TEHER

	Összeg					Összeg			
	10 frankos arany	cs. kir.	K	f		10 frankos arany	cs. kir.	K	f
Pénztári készlet	43	4	75.478	67	Részvénytőke			500.000	—
Jelzálog kötelezők	1.361	2.726	847.733	09	Tartalékalap			814.161	07
Törlesztéses jelzálogi kötelezők			2.024.058	89	Nyugdíjalap			100.000	—
Kézességi kötelezők			84.781	93	Tiszti nyugdíjalap			54.306	15
Váltók			1.203.431	92	Betétek	199	1.355	4.232.404	09
Ingtalan bírtok (intézeti ház 270 000 K — f. (egyéb ingatl. 55.618 . 93 .)			325.618	93	Betétek függő kamatai	2	23	86.870	60
Értékpapírok			2.200.371	30	Betét kamatadó			8.715	31
Értékpapírok függő kamatai			26.449	84	Összegélyző szövetkezet			9.000	—
Kintlevő kamatok	12	25	35.351	34	Visszleszámitolt váltó			795.189	92
Aranyok és frankok			20.438	34	Letétek			7.789	63
Osztrák-magyar bank giro			3.072	17	Előre felvett kamatok	8	15	44.255	89
Adósok			109.315	68	Aranyok és frankok	1.029	985	—	—
Óvás és bélyeg költségek			500	—	Hitelezők			161.852	87
					Eperjesy Sándor iskolaalapítvány.			10.000	—
					Fel nem vett osztalék			89	—
					Nyereség				
					Át hozat 1908. évről 99 frkos 226 ar 7338.44				
					1909. évi nyereség 79 „ 150 „ 124649.18	178	376	131.987	67
	1.416	2.755	6,956.602	10		1.416	2.755	6,956.602	10

Kelt Nagykanizsán, 1909. december 31-én.

Dr. Bentzik Ferencz s. k.
társ. igazg. elnök.

Eperjesy Gábor s. k.
főpénztáros.

Reinitz József s. k.
vezértitkár

Ezen zármérleget a fő- és egyéb üzleti könyvekkel összehasonlítottuk és mindenben megegyezőnek találtuk.

Kelt Nagykanizsán, 1910. január hó 27-én.

Halphen Mór s. k.
felügy. biz. tag.

Récsey György s. k.
felügy. biz. tag.

Rapoch Gyula s. k.
felügy. biz. tag.

Unger Ullmann Elek s. k.
felügy. biz. tag.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délelőn.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 6 korona, negyedévre 2 korona 60 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szerint.

Piacunk hamissága.

Talán inkább azt kellett volna cikkünk címéül írni, hogy piacunk hamisítókval van tele. Nem elég, hogy az élelmi cikkek halatlan módon megdrágultak, de még állandó küzdelmet kell vívniuk a piaci élelemhamisítókval. Budapesten nemrégiben egy napon tejmintákat vettek az összes millimárkától. A chemiai intézet olyan jelentést ad a hozzá beküldött mintákról, hogy mi jó vidékiek csak szánhatjuk, sajnálhatjuk a székesfővárosi fény és rangos sorban élő honfitársainkat. A megvizsgált tejnek egy negyed része hamisnak bizonyult, a vajnak, a túrónak pedig több mint egy harmad része. A virstli tele van aprított pacallal és korpával, a lóhusról nem is beszélve. Száz liter tejben mást iszik meg a fővárosi közönsége. Még jó lenne, ha vízvezeteki vízzel eresztenék föl a tejet. Az legalább egészséges. De a vízvezeteki víznek ára van, így tehát Nagymarostól Törökbálintig jobbadán a kutak, az egészségtelen kutak adják a pesti ember reggelijét.

Igen könnyen tultehetnének azonban magunkat, ha az élelmiszeruzsora és hamisítás afele „pesti kórság” volna. De nem az! Tiszti főorvosunk tudná csak megmondani, hogy mi itthon, a jó vidéken, mit eszünk? De kevés is az a boldog ember, akinek magának van tehene. A városi zárt udvarok a sertés-ölés tőli gyermek-örömeinek is véget vetettek már. Legenda az már! Piacról élünk, drágán élünk és hamisságokat veszünk tápláló eledel helyett.

Nagyot dobbant akkor a szívünk és ahogy szoktuk mondani: felállott a hajunk szála, mikor hallottuk a vásárhelyi Mari néniről, a Jáger Mariról, aki gölödényben kevertette el a szerecsikát és arzenikumot és így szálaltotta a temetőnek az életben már láb alatt álló embereket. De hát nem Jáger Mari az a komisz kofa, aki napról-napra mérgez bennünket, vagy elvonja testünk táplálékát és drágán megfizetteti magát? És mit tesz ellene a törvény? Koboz és nevelés alacsony bírsággal sújtja a lépén ragadtakat. Még átlag szerencse, hogy a végső fokon a földművelésügyi miniszteriumig fellebbezett hamisításoknál — örömmel olvassuk — nincs pardon és az alsó bírságok ítéletei ellen kapaszkodók beleesnek a tejbe, mert ezekre csak ráhuzzák amit érdemelnek. De hát már

maga az baj, hogy a törvény igen enyhén sújt. És még nagyobb baj, hogy a piaci ellenőrzésünk miserábilis.

Nyugodt lélekkel kérdezzük, hogy van e nálunk olyan hatályos piaci ellenőrzés, amely biztosíthatna afele, hogy nem lesz hamisítás. Szó sincs róla. Ettől a piaci ellenőrzéstől az csalhat, hamisíthat aki akar. Tiszti orvos razziai ezer módon kijátszhatók. És ugyan lehetne-e becsületesen akarni a tisztí orvostól, hogy a piaci ellenőrzést szabatosan és rendszeresen végigcsinálja, mikor neki ezer dolga van s ez csak — ráadás. Hiszen a piaci ellenőrzés maga egy embert kíván, de hibás maga a közönség is. Mert elnéző és nem csinál a maga kárusából lármát, sőt a hatósági feljelentéstől élénken óvakodik. Van is rá oka. Mert a hivatali eljárás mai bürokráciájában de százszor is megbánja az a szerencsétlen embertársunk, aki „jelentett”. Járhata a hatósághoz nem is egyszer, de a végső megbánásig. Nemosak idézik, de várokozattják, szakálják s az idejét lopatják. Ezért van az, hogy nálunk a hatóságot munkájában senki nem támogatja, mert ezer kellemetlenség szakad a nyakába.

Hibások vagyunk mi is, a sajtó. Ugyan hagyjunk már egyszer békét a megbolygatott hármás szövetségnek és Aerenthal politikájának. Törődjünk a lakótársaink életével, egészségével. Mi, az ujság pellengérezzen ki minden piaci hamisítót. Pellengérezzen akkor, mikor még a hatóság nem rendeli a vádlott terhére a büntetésnek sajtóban való meghirdetését. A piaci élelemhamisítás minden esetét mondja meg a maga ujságjának az olvasó. És aztán a bűnben fogant embertől ne vegyen senki. Bojkottáljuk. Adjunk szigorú példát arra, hogy mi vár a piaci hamisítókra. Majd csak a jobb eszűkhöz kapnak azok is és véget vethetünk a piaci hamisításnak. Lapunk áll e téren az olvasóközönség rendelkezésére.

LE DÉLICE - cigarettapapír
cigarettahüvely
mindenütt kapható.

A sajtó a közgyűlési teremben.

Kaposvárott áldatlan küzdelmek folytak a kellőképp meg nem becsült sajtó és a város polgármestere és a képviselőtestület egy töredéke között. A kötelességek és jogok meg nem értése a sajtó fontosságának fel nem ismerése okozta e harcokat, mely kárára volt a sajtónak, a nyilvánosságának, de a város vezetői sem meríthettek belőle mást, mint lebecsülést, elítélést. Most ugyiltszik fordulat állott be. Kaposvár polgármestere Németh István hazatérve szabadságából, rálepett a helyes utra. Együtt akar dolgozni Kaposvár fejlett sajtóorgánuaival, hogy annál jobb szolgálatot tehessen a város közönségének. Polgármesteri jelentésében kifejti, hogy gondoskodni kíván, hogy a hírlapok tudósítói kellőképp helyet foglalhassanak a közgyűlési teremben. Eddig ugyanis a közönség között a karzaton voltak, most ez a kellemetlen helyzet megszűnik.

Kanizsa sajtó munkásai e tekintetben nem panaszkodhatnak. A polgármester műveltsége és izlése régen azzal a megbecsüléssel nyújtott nekik helyet a közgyűlési teremben, amely tőle elvárható. Sőt a városháznak majdnem minden tisztviselője, de kivált ezek előkelőbbje mindig a lehető legnagyobb előzékenységgel informálják a tudósítókat a városi ügyek kérdéseiről. Ha vannak is egyes lényegtelen egyéniségek, kik a hozzájuk forduló hírlapírókkal némi fölényrel volnának hajlandók szóba állni, ezek a semmiségek nem zavarják sem a sajtó és városház között fennálló jó harmóniát, sem az információk teljességét. Nem akarunk hát panaszkodni, nincs rá okunk. Mégsem hagyhatjuk megemlítés nélkül, hogy a kanizsai városbáz disztermban a lapok tudósítói úgy ülnek, mint hajdan a római senatusban a küzdelmek árán bevonult néptribunok. Az ajtónál kapnak azok helyet, egyenesen a lenézés szempontjából. Még a megszólítás is megkülönböztette a többi senatortól: „Patres et conscriptes” hangzott ez. Igaz hogy a hírlap tudósítók nem tartoznak a patresek közé, de nem is conscriptesek. Azaz nem jól érzik magukat az ajtónál: annyival is inkább nem, mert a szónokok is háttal fordulnak hozzájuk, így azok beszédet, megjegyzéseit, kivált ha uémi zaj kíséri azt, alig hallhatják. Ugy hogy néha hézagos tudósítással kénytelenek beérni. Ha tehát lehetséges volna alkalmasabb helyet kijelölni a tudósítóknak, köszönettel adoznánk érte. Hogy csak most szólunk erről, mutatja, hogy elégedetlenség nem bántott bennünket nagyon, de a kaposvári eset alkalmat adott ezek elmondására.

MILKA SUCHARD Csak alpesi tej kakao és cukorból áll. Páratlan különlegesség.

A meghülés

az az ajtó, a mely a komoly betegségeket bebocsátja. de a SCOTT-féle csukamájolaj EMULSIÓ becsukja az ajtót, még mielőtt a betegség oda beférkőzhetne.

A SCOTT-féle EMULSIÓ

tisztaságával, emészhetőségével és gyógyító erejével nagy hírnévre tett szert.

Orvosok, szülésznek, szülők és betegek ajánlják mindennemű torok- és mellbajoknál mint az egészség megbízható támaszát.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.
Kapható minden gyógytáiban.

Az Emulsió vándor kiadást a SCOTT-féle módszer vég-jegyet — a halászt — helyük figye-lembe venné.

HIREK.

Mozi.

Tapló Jenő v. képviselő.

— Egy felszólalás története. —

Tapló Jenő városi képviselő volt Nagykanizsán. A mi pátriánkban — nem a pótkávéggyárról van szó — nem minden napfény. Bizony sötét árnyékok vetnek a testek. Ilyen milieu-ben Tapló Jenő képviselő nagy kiküldetéseknek tisztében hitt. Ő ott volt minden közgyűlésen és minden temetésen. A temetésen mindig a honorációrok mellé húzódtott, de a közgyűléseken nem mindig szalt a pénzügyi bizottság és a tanács javaslata mellett. Ezért a rossz szokásért az ó-kanizsaiak sokszor losajnálták.

„A többség dönt” kiabálták és ezzel szegény Tapló Jenő alaposan el volt intézve. És ha még néha piszegés is követte felszólalását, akkor a következő költségvetési vitáig fel sem mert szólalni. Hogyis lett volna neki anhangja! Ő nem élt üdvös függésben mint a vezérszónokok. A maharadzsa dicső nyomait nem követte. Nem volt a takarékpénztárnak, se segélyző egyesület igazgatóságának tagja. A kaszinóban nem baccaratozott, aközben nem alsózott, de annál inkább morfondérozott otthonában, vagy utazgatott, hogy lásson és tapasztaljon. De képviselői társai ezt a modorát nem taksálták sokra. Tapló nem tudta, hogy rokonszenvet csak úgy kelt az ember, hogyha kártyában veszít és hatalmat csak úgy gyakorolhat, ha a vér hatalma köti őt más hatalmasokhoz. Előfordult aztán sokszor, hogy sarkába haraptak és megmagyarázták neki, hogy őt nem illeti az ellenzékeskedés. Ha akar, követheti az ó-kanizsaiak dicső nyomait, de ellenkezéseért minden bizottságból kihagyták. Tapló Jenő lassan elkedvetlenedett. Már nem járt fel a közgyűlésre, a consulti nagytermébe. A kanizsai közügyek büt és csalódást hoztak neki. Kezdték felejteni is mire a képviselői ciklus végére járt, a legsötétebb árnyék rejtegette el a közügyek férfiai szeme előtt.

Tapló Jenő alapos tanulmányokban keresett enyhülést a csalódásokért. Hónapok, évek multak. Tapló Jenő még mindig tanulmányozott. Tanulmányai közepette egy közgyűlési meghívó kapta meg figyelmét: napirendre volt kitzve a közsínház vagy aréna felépítésének ügye. Tapló összeszedte szétszört

eszméit. Gondolta magában: „No most itt az ideje, hogy felszólaljak emlékül késő kor-nak”! Lenyomva kedvtelenségét, elment a közgyűlésre. A cél Pál is elkísérte! Komoly, őszfűrtű vénék lepték el a padosorokat.

A színházügyben tehát Tapló Jenő is felszólalt. Előadása világos és kellemes volt. A mit mondott lelke bizonyos pathoszára vallott. Beszédének váratlan és meglepő fordulata lön. Az ó-kanizsaiak elkezdtek mosolyogni. Egy öreg ur el is tüsszentette magát — a jó izlés szabályai szerint. Aztán egy másik ur kérdezte szomszédjától: Ki ez? — „Hát nem ismeri?” felelt a szomszéd. „ez az öreg Taplónak a fia, előbb Tencer-nek hívták”. „Bagatelle” jegyezte meg gunyosan Nyári Sándor, „azt hittem, fel se tudja nyitani a száját”. Egyszerre csak rémesen hangzik Tapló Jenő fülébe a régi csatakiállítás. „A többség dönt, szavazzunk”! És tényleg úgy döntött, hogy a színház merően romban hevert, de áll még a csoportház és a régi gimnázium!

— Tanfelügyelői látogatás. Kőrössy Sándor zalavármegyei kir. s. tanfelügyelő pénteken és szombaton a helybeli áll. elemi iskolát és az iparos tanulók iskoláját vizsgálta meg.

— Vármegyei közgyűlés. Zalavármegye törvényhatósági bizottságának f. hó 14-én megtar-tandó közgyűlésén a tárgysorozata 87 pontból áll, melyekből kiemeljük a következőket: Arvay Lajos alispán jelentése a törvényhatóság állapotáról; a m. kir. miniszterelnök leirata az új kormány kinevezte-tése tárgyában; a megyei központi választmány ki-egészítése; a kaposvári siketnéma intézet kérvénye 5 évre megzavasztott segélynek további adományozása iránt. Letenye kérvénye két új országos vásár en-gedélyezése iránt; Nagykanizsa r. t. városi képviselő-testületének a városi közkórház alapszabályainak módosítása és a közkórházi kut javítási költségeinek kiutalása.

— Szanatóriumi Piknik. A keresztény jótékony nőegyesület és izr. nőegyesület estélyeihez mint egyenlő rangú fél sorakozik minden évben a szanatóriumi piknik. De míg azoknak címei legalább látszólag a társadalom más-más rétegére támaszkodva szolgálja az emberszeretetet, addig ez utóbbi választófal nélkül az egyetemes humanizmust tűzi zászlajára. És hogy ez al mindenki szívesen sorakozik mutatja a szombati esti piknik, melyen társadalmunk elítje és polgári osztálya egymás mellett szépen megfért a dusan terített fehér asztaloknál. A Kövesdi Boérné táborokara a sok szép mosolygó képű, szolgálatra bájosan kész leányserg potom olcsón hordotta az izletes étkeket és italokat. Nem soroljuk fel őket de dicséretünk mellett köszönetünk nyil-vánítjuk a kedves készségeit. A gondoskodásban utólrhetetlen és megtestesült figyelmesüggé elnök-társak Vidor Samuné és Kövesdy Boér Gusztávné alezredesné 5 Nagyságaik mint két vendéglátó nagy-asszony sürögöltek mindenütt a vidám asztaloknál. Egy-egy barátságos megszólításuk otthonná változtatta az idegen asztalt. A vendégek meglepődése zajlott mindenfelé. Valósággal zajlott úgy, hogy a szép katonazene Fricssaj karmester minden igyekezete mellett is csak tört akkordokban jutott el atávolabbi asztalok-hoz. De tapsban azért a hála publikum, mely zsufolással megtöltötte nemcsak a nagytermet, de a kisebbeket is, nem maradt adós. Igaz hogy a zene így nem jutott érvényre, de talán az étkezés alatti zene sehol sem számít a teljes érvényesülésre. azért a kanizsaiak kedvelt karmestere Fricssaj nem nehezelt ránk. Még csak a táncról emlékeznünk mely olyan animóval folyt reggeli órákig, hogy emléke sokáig fenmarad.

— A sétatéri hid. A temető előtti új vasbeton hid a szakértők tetszését megnyerte. úgy hogy a Bathány-utéből a sétatérre is újat tervez-nek az eddigi vashid helyett, melynél az olcsóbb és megfelelő tartóssága. A budapesti cég, mely a temető hidat készítette, annak fényképét megküldte Király Sándor városi mérnöknek, ki azt átküldte Tripammer Gyula Szépitő Egyesületi igazgatónak. Tripammer igazgató szívesen karolja fel a vasbeton

hid tervét és reméli, hogy nemsokára megvalósít-ható is lesz. Felmerült az a nézet, hogy mivel a 20 ezer koronás állami segély egy része város-fejlesztésre fordítandó, juttasson abból a város a Szépitő Egyesületnek megfelelő összeget, hogy e hozzájárulással az a hid megépíthető legyen, mert amint tudjuk, a Bathány-utcan fog keresztül ve-zetni az egyetlen ut a sétatérhez, mely porfelhőt nem nyelet az üdülni vágyó közönséggel.

— Esküdtársi tárgyalás. A mai nappal kezdődtek meg az esküdtársi tárgyalások. A mai nap folyamán Kolompár Sándor és Kolompár György zsidó cigányok büntgye került sorra. A jeles alakok mult év október havában megtámadták a Keszthely és Zalaapáti között elvezető út mellett fekvő Gizella majornál Mosonyi Arthur zalaapáti kereskedő Mol-nár József nevű kocsisát és a szállítmányt megrabol-ták. A kir. ügyesség rablás bűntette miatt adott ellenük vádiratot. A törvényszéki tanács tagjai dr. Kenedy Imre, dr. Mutschenbacher Edvin és dr. Gyenes Sándor törvényszéki bírák. A jegyzőkönyvet dr. Sartory Zsigmond vezeti. A védelmet dr. Darázs László ügyvéd látja el. Ítélet csak lapunk zártkörű lesz.

— A sajtónak hivatása és kötelessége olvasóközönségének figyelmét minden oly jelenségre és vivmányra, különösen az orvosi gyógytudomány terén irányítani, mely a szenvedő emberiség javát szolgálja. Eddig az epilepsziáról (nehézkór) az álta-lános felfogás az volt, hogy gyógyíthatatlan beteg-ség. A szegény betegek fűhöz-fához kapkodva, rendszerint holmi hangzatos, de értéktelen készit-ményekkel hasztalanul próbálkoztak. Megbízható értesülésünk van arról miszerint egy budapesti speciálista orvos tudományos alapon és bevált mód-szer szerint gyógyítja az epileptikus betegeket és e módszerrel kiváló gyógyeredményeket ért el. Ez orvos dr. Szabó B. Sándor (Budapest, V. Nagy-korona-utca 18) ki érdeklődőknek készséggel nyújt felvilágosítást.

— Katonai hírek. A 48. gyalogezred had-kiegészítő parancsnoksága felszólította Nagykanizsa város katonai ügyosztályát, hogy alkalmas módon értesítse a város területén tartózkodó hadapródokat és hadapród-örrmestereket, hogy egy levelezőlapon tudósítsák a hadkiegészítő parancsnokságot illetőségi helyükről, törzskönyvi lapszámukról és lakóhelyükről.

A február hónapi utóállítás 5-én volt. Mint érdekességet kiemeljük, hogy a sorozásnak megjelent 9 hadkötelest közül 8 alkalmasnak találtatt.

— Temetkezési egyesületek. Gyertya-szentelő unnepe két temetkezési egyesület tartotta évi rendez közgyűlését. Az Emberbarát temetkezési egyesület Eperjesy Gábor elnökle alatt. Zárószámadást és előterjesztéseket a közgyűlés elfogadta. A tiszt-ujításnál személyváltozás történt, amennyiben alelnök-nek Krátty József telekkönyvvezető, jegyzőnek pe-dig Sió Károly választott meg.

— Az Első Temetkezési Egyesület Osóka Ferdi-nand elnökle alatt tartotta közgyűlését. Személyi változások itt nem voltak, de az elnöknek és számvizsgáló tagoknak a fizetését emelte fel a közgyűlés szótöbbséggel. Az elnökét 100 K-ról 150 K-ra, a számvizsgálók napidijai 5 K-ról 6 K-ra. Olyan fényes tisztelődíj ez, hogy még a városi számviz-gálók is megirigyelhetik, hol csak 5 korona a napi-dij a sokkal több a komplikáltabb munkáért. A tagok között nagy az elégedetlenség ezért, mert akadnak önzetlen emberek, kik e tisztségeket önzet-lenül díjazás nélkül is betöltenék.

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

pótka

egy régiónak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult kőszvényél, csúznál és meghútéseknel.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossággal járjunk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjelzőjével ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.-80, K.1.40 és K.2.- és ágyasólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerüzére az „Arany oroszlánból”,
Frágában, Elisabethstrasse 5 neu.

— **Kanizsa építkezései.** Az építési bizottság Knortzer György elnöklété alatt ülést tartott, melyen hét kisebb földszintes épületre és kisebb nagyobb átalakításokra adott engedélyt.

— **A nagykanizsai magántisztviselők egyesülete** szabad előadásai iránt a tagok körében folyton nagy érdeklődés mutatkozik. Szívesen regisztráljuk emez örvendetes jelenséget, mely lényeges bizonyosága az egyesület életrealitásának. E hó elején Miklós Dezső dr. egyesületi ügyész tart előadást a esdőtörvényről. Március elején Kreutzer Lipót dr., kolozsvári keresk. akadémiai tanár, a Magántisztviselők Országos Szövetségének elnöke tart előadást. Kreutzer dr. közgazdasági munkái révén, továbbá mint a magántisztviselő ügyek lelkes harcosa az egész országban ismert. Előadása fontos esemény a magántisztviselők egyesületi életében.

— **Uj utcák.** A külső Csengeri utca nyugoti részén elhelyezkedő Blau féle telektömb tulajdonosai beadvánnyal járultak a városi tanácshoz, hogy engedélyt kapjanak a mintegy 1900 négyzet ölnyi területen két utca nyitására. A telek 70 öl széles és körülbelül ugyanolyan mély. Mivel pedig a vasuti vágányig nyúlik, az a terv, hogy a vágány mellett is utca vezetessék a Csányi László utcáig, mellyel alagut-átbivalással volna összekötve. Így esetleg a Csengeri uti nagy kocsiforgalom egy részét ezen keresztül lehetne lebonyolítani úgy, hogy az úres kocsik ezen keresztül közlekednének a teherállomással. A másik terv pedig az, hogy a vasut melletti utca végig vezetettnek a sineken egészen a Csengeri utcáig. Mindkét terv elfogadható és a város szépítésére és terjeszkedésére kiválóan alkalmas. A Kazinczy-utról pedig kellemebb látványt nyújtana, mint jelenleg az úres elhagyott és elhanyagolt telektömb. A tulajdonosok az utcákhoz való területet ingyen bocsátják a város rendelkezésére, sőt egy 200 négyzetölnyi telket is átengednek ingyen a városnak a Csengeri uton létesítendő ötödik kisdudóvá és a főkaptánytól régóta tervezett rendőrszoba számára.

— **Veszprémi új székesegyház** építkezési munkálataival annyira előrehaladtak, hogy Ó excellenciája báró Hornig Károly püspök a templom belső berendezésének egyes tárgyaira is kiadta megrendeléseket — így első sorban az orgonára, amely műnek szállítására Rieger Ottó birneves budapesti cs. és kir. udvari orgonagyáros céggel a szerződést máris meekötötte. A templom előreláthatólag f. évi augusztus első felében teljesen készen lesz.

— **Hadastyán egylet.** A katonai hadastyán egylet f. hó 2-án tartotta évi rendes közgyűlést. Tancsics Béla titkár jelentéséből kiténik, hogy maig az 1909. év közepén csak 20 tagja volt az egyesületnek, addig most 80; pártoló tagok 30-cal, tiszteletbeli és dísztagok 35-tel szaporodtak. Megválasztottak: elnöknek Bácz N. János, alelnököknek Mitró József, Veltinger Ferenc és Karlovics József, főparancsnoknak Nagy Károly, alparancsnoknak Tancsics József. Határozatilag kimondták egy polgári céllovészat létesítését. Remélik keresztülvihetni, hogy ezt a honvédelmi miniszter támogatásával rövid időn belül megvalósíthatják. Valószínű, hogy egy százados fogja a céllovést tanítani. A f. é. derekán valószínűleg augusztusban a társadalom és vidéki hadastyánegyesületek belevonásával nagy pompával fogják megülni az egyesület 25-éves fennállását.

— **Az egész farsangi örömet** elronthatja egy erős katarshus, s végül mindenkinek érdekében áll, hogy a meghűléstől minél előbb szabaduljon. Egy rég kib próbált szert birunk Fay Sodeni ásvány-pastilláiban, melyre mint idényszerűre ezennel utalunk.

— **Lövés az erdőben.** Vojkovits Bódi városi erdőőr az Alsó-Nyiresi erdőben lövést hallott. A gyanus hang után indulva, vérayomokat talált, de egyebet nem. Amde a régi tapasztalat arra a következtetésre jutatta, hogy itt ózhalál volt valami orrvadász kezétől. Billege Ferencre irányult a gyanuja, akit az ősszel is elítéltek orrvadászat miatt. Lakása körül leste egy társával, de mikor hazajött nem hozott

semmeit. Az átkutatott lakáson egy puskaportartó meg véres kést találtak. Artatlanuk mondja magát, féért akart menni az erdőre, de visszafordult. A rendőri nyomozás majd megállapítja, hogy a vadászati tilalom idején honnan származott a lövés és mi célja volt.

— **Az aréna vége.** Kimondták a halálos ítéletet a pénteki tanácsülésen az arénára. Elrendelték a lebontását. Nemsokára ácsok bontogatják a művészet hajlékát, mely mozdulatlanul és rendíthetetlenül kiállta a legrosszabb előadásokat, a homeri kacajokat és a plafonig emelkedő könyvcsaró pathosot. Tehát lebontják. A tanács nem enged a veszélyes hajlékban játszani, de nem is épít helyette másikat. Kövessy játékgengedélyi körvényét Deák Péter főkapitány fogja elintézni. Felelete nem lehet más, mint hogy a játék engedélyt megadja, de jelölje meg a helyet, hol játszani akar. Jelenleg nem tudunk Nagykanizsán alkalmas helyet színi előadásokra. A Polgári Együletben még a műkedvelői előadások is csak bizonyos jóteknysági regardból kaphattak eddig engedélyt: de a jövőre a tűzbiztonsági szempont kellő intézkedéseket követel meg, melyek nélkül ilyen előadások megtartásáért a felelősséget a főkapitányság nem hajlandó elvállalni. Ha tehát akármely szingazgató jönne is hozzánk, a saját költségén kellene színházról gondoskodnia. Ez a határozott állásfoglalása a városnak üdvös annyiban, mert a színházépítési kezdésnek eddig mindig ez volt a kibuvója, hogy volt nyári színházunk. Most nincs Ha tehát városi jellegűnk és közönségünk színházi igényeit megakarjuk óvni a színházkérdést okvetlenül dűlőre kell vinnünk. E munkánkban azok az igazgatók is segítségünkre lesznek, kik a kanizsai színházra reflektálnak.

SZÉP KERESETRE

tehetnek szert nők, kik házi munkájuk közepette vagy egész nap **csipkehorgolással** óhajtanak foglalkozni. Bővebb felvilágosítást nyuj levélbeli megkeresésre Stern Árminné Branyicskán.

KÖZGAZDASÁG.

Takarékpénztári közgyűlés. A Zala-megyei Gazdasági Takarékpénztár r. t. tegnap tartotta évi rendes közgyűlést Koller István elnöklété alatt. Közgazdasági eszmékben bővelkedő magas nivóju megnyitója általános tetszést provokált. A népes közgyűlés szívesen vette tudomásul, hogy a lefolyt évben az intézet minden üzletága emelkedést mutatott a forgalomban. Részvényenkint 32 K osztalék folyósítatik, mely a mai naptól kezdve felvehető. A felügyelő bizottság választás alá kerülő az eddigi tagok újra megválasztottak.

A nagykanizsai VIII. husvizsgáló tanfolyam záró vizsgája f. hó 5-én tartott meg. A vizsgáló bizottság tagjain kívül a vizsgán jelen voltak még: Lázár Izso keszthelyi és Fürst Sándor nagykanizsai járási m. kir. állatorvosok, továbbá Vuk János felsőrajki és Boner József marcali körjegyzők. A vizgára összesen 10 hallgató jelentkezett, akik közül képesítést nyert 8, kettő pedig a tanfolyam ismétlésére utasított. A kilencedik husvizsgáló tanfolyam e hó 7-én veszi kezdetét, amelyre tekintve a jelentkezők nagy számát, 13 hallgató vétetik fel.

Az ötödik ülnök. A nagykanizsai kereskedelmi társulat tegnap ülést tartott Újnópi Elek Lipót keresk. tanácsos elnöklété alatt. A nagykanizsai törvényeszkneél betöltendő ötödik keresk. ülnöki tisztségre ellenjelölt nélkül Heltai József helybeli gabanakereskedő választatott meg.

NYILTTÉR.

Ez nem maradhat így tovább!

Az osztály fele hiányzik, a másik fele meg van hűlve. Így nem végezhetem el az osztállyal a kitűzött anyagot. Csak szoknának már hozzá a szülők, hogy mindig adnának gyermekeiknek néhány valódi Fay-féle szódéni ásványpasztillát. Ezzel jót tennének magukkal, az iskolával s a gyermekkel is. Azok a gyermekek, a kik rendszeresen szedik a Fay-féle szódéni ásványpasztillát, tapasztalásom szerint mindig frissek és vidámak és könnyen eszúskát a legkeményebb telet is. Fay valódi ásványpasztillái minden idevágó üzletben kaphatók, egy doboz ára 1.25 kor. Utánzatot ne hagyjon magára erőszakolni. Főképviselet Magyarország és Ausztria részére: W Th. Guntzert, cs. és kir. udv. szállító Wien IV/1. Grosse Neugasse 17.

Mit kell innom,

miután orvosom megmagyarázta, hogy a bakkavé az én egészségemnek ártalmas?

Válasz:

Kathreiner-féle Kneipp malátakivét, mely egy sajátyszerű eljárás által, a bakkavé ízét és zamatját nyeri, amellet tápláló és olcsó. Nem létezik job ital reggelire nagynak és kicsinynek!

Szőlő-oltvány,

szőlővesszőről és borról nagy képes árjegyzékemet **INGYEN**

és bérmentre küldöm meg, a ki Címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, a ki rendelni nem akar, mert ebből megtanulhatja a szőlőtelepítést s emellet sok szőlőkép van benne. Szőlőoltványokból és más egyéb európai és amerikai sima és gyökeres vesszőkből, a világhírű Delawareből állandóan több millió készlet eladó, olcsó ár mellett. Több ezer elismerő levél, közte több hercegi és grófi uradalomtól.

Cím: **Szűcs Sándor fia, szőlőtelepe,**

Bihardiószeg.

Jól jegyezd meg: csak **Ottoman-** cigaretta-papirt, vagy hüvelyt hozz és ne engedd magad hasonló kinézésű silány minőségű utánzatoktól **tévuira** vezetni.

PÁRATLAN SZŐLŐFAJ!

Hogy ezt bebizonyítsam a „Delaware” szőlőről, királyi közjegyzői hitelesítéssel ellátott eredeti fénykép felvételeket készítettem. A felvétel áll: egy drb. 20 éves csercesapos kifogástalanul dusan termő töke, 32 fűrt, egy drb. 4 éves szálvesszős töke 168 fűrt és 11 drb. egy sorban lévő 4 éves szálvesszős töke több mint 1000 kifogástalan egészséges fűrt szőlőterméssel. Ezek mind ott vették fel, ahol pár méternyire tőle az európai oltványokon a termés négy-ötzöri permetezés dacára elpusztult. Így az az év volt az, amely bebizonyította, hogy ezen fajnak természeténélkül semmiféle szőlőbetegség kárt nem okoz. Ezenkívül nagy előnye még, hogy oltani és alá a földet megforgatni nem kell, vesszője télen soha meg nem fagy, bora elsőrendű és rendkívül bőtermő. Ezen a néven azonban igen sok más hitvány fajtákat adnak el, ezért a ki a valódi bőtermő és legnemesebb fajt akarja megszerezni az csak NAGY GÁBOR-féle „DELAWARE” vesszőt vegye. A DELAWARE leírás bővebb leírását, természetének királyi közjegyzővel hitelesített eredeti fényképfelvételeit színes kivitelben, továbbá a szöveg közé nyomott 40 szép képet tartalmazó

képes árjegyzéket ingyen és bérmentve

mindenkinek, aki velem címét tudatja. Okvetlenül kérje meg ma ezt a tanulságos tartalmú árjegyzéket, mely a szőlőoltványokról és lugasültetéséről is ad részletes, helyes utba/gazdálkodást.

NAGY GÁBOR szőlőgyógytörtes KÖZY

posta, tévirda és távbeszélő állomása.

Levelezés magyar, román, horvát, szerb és német nyelven

Dunántul legrégibb ékszerüzlete!

Berény József és Fia

NAGYKANIZSÁN.

Arany és ezüst ékszerek készítése villanyerőre berendezett műhelyünkben.

Dusan felszerelt ékszer, arany és ezüstárak raktára.

Jegygyűrűk a legnagyobb választékban rendezés és különleges formákban.

Remek menyasszonyi ajándékok finom izlésben.

Legszebb női- és férfi aranyórálcok.

Szép raktár brillant, gyémánt és színes drágakövi tárgyakban.

Régi vagy vásott foglalatu drágakőtárgyak divatosan és tartósan műhelyünkben átfoglatatnak.

Teljes étkészletek valódi ezüstből hivatalos ellenőrző próbával ellátva.

Jutányos, olesó árak! Eladás részletfizetésre is!

A berndorfi gyár főelárusító helye csakis első minőségű Alpaccaezüst étkészletekről.

Díjmentes ántok, gyémántok, arany- ezüsttárgyak legmagasabb árban megvételnek vagy becseréltetnek.

A Zalai Közlöny

Szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér I. sz. alatt van.

Szőlőoltványok

I. oszt. igen szép, erős, egy és két éves Riparia Portalis és Rupestris Monticola alanyra oltva, 74 különböző bor- és csemefajtákban, köztük a Csaba gyöngye, mely már július 20-án érte. Ezenkívül Riparia Portalis és Rupestris Monticola sima és gyökeres, peronospora mentes hazai sima és gyökeres vesszők.

Kérjük árjegyzéket, melyet ingyen és bérmentve küld az:

„Erzsébet-szőlőoltványtelep“

Tulajdonos: Schmidt Máttyás, BOGÁROS (Torontálmegy)

POPOFF
a legjobb TEA a világon

Szőlő oltványokat

szállít, amerikai sima és gyökeres vesszőket különféle fajokban, fajtisztaságért jótállva legduzsabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Külföldönti első szőlőoltvány telep
tulajdonos: **CASPARI FRIGYES**
Medgyes 89. sz. (Nagyküllő-megye).

Tessék képen árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbeli bizonyosságot szerezhet magának felelősségtelep feltétlen megbízhatóságáról.

NOXIN

A LEGJOBB CIPŐ-KRÉM

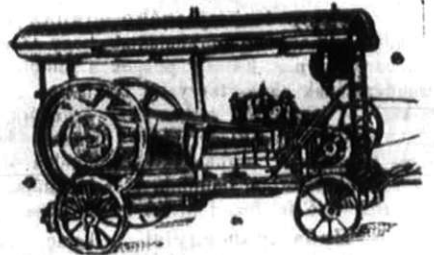
NOXIN

KULCSRAL

Minden jobb üzletben kapható
Hochsinger testvérek Budapest.

Motork! Gazdák! Gézgépek!

Ha elsőrendű gépet akarnak venni, kérjenek árjegyzéket európaszerte hírneves magánjáró és vontatható benzinkomoblok, magánjáró és vontatható gőzkomoblokrol. Teljes cseplőkészletet!

benzinmotoros kotró, faaprítógépek
vontásra és magánjáró szerkesztéssel
Stabil benzinkomoblok. Szívógátalepek.
Kellner és Schanzer
Budapest, V. ker., Aulich-utca 2. sz.
Sürgöny: „Világosság” Budapest.

Szőlőoltvány eladás!

Aki egészséges, olesó szép szőlőt akar, bizalommal forduljon

VITYÉ MIKLÓS

a lelkiismeretesen vezetett oltványtelepéhez

Ós-Csanádon (Torontál-m.) ahol szokvány minőségű I. rendű fás, gyökeres és sima szőlőoltványok bor- és csemefajok valamint amerikai sima és gyökeres szőlő vesszők, nemkülönböztetve ugyanazon fajok II. rendű osztályzatban a legoleosabb árban kaphatók Szőlőlugosnak külön célra választott fajok. — Gyümölcsfa- és rózsaoztványokban nagy választék

Faj- és árjegyzék ingyen és bérmentve.

A számos elismerőlevél közl itten csak egy: — A küldött oltványokkal teljesen meg vagyok elégedve A kedvező időjárás mellett igen szépek megeredtek, az elmaradottak száma 1—2%-nál többre nem tehető. Fajtisztázásról ezidő szerint még nem nyilatkozhatom

Tisztelettel
Szeged, 1909. július 10. Dr. Gróf Árpád ügyvéd.

Oh jaji! Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Éljen!

Egger mellpasztillai

Az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek. Doboza 1 korona és 2 korona

Próbadoboz 50 fillér.

Fő és székhelyül raktár: „NADOR”

Megfojt ez az átkozott köhögés!

gyógyszertár Egger mellpasztilla

Budapest, VI., Váci-körút 17. csakhamar meggyógyított

Kapható Nagykanizsán: Szabó Albert, Bolus Lajos, Práger Béla, Reik Gyula és Csáktornyán: Pölö Janó gyógyszerárakban.

805
Ügynökség
és 160

bizalmi fértü Ausztria Magyarországon adnak ingyen felvilágosítást. Kérje a 21012 számú prospektust a Vereinf „Creditreform” Graz Haydengasse 10

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délelőn.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvas szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szerint.

Alispáni jelentés.

Árva Lajos Zalavármegye alispánja a f. hó 14-én megtartandó törvényhatósági bizottsági gyűlés elé gazdag tartalmú és mindenre kiterjedő figyelemmel összeállított alaposságra valló jelentést terjeszt, melyet a következőkben ismertetünk.

A keszthely—hévízi villamos h. é. vasut közgazgatási bejárása megtörtént. A vasut vonala e szerint a keszthelyi vasuti állomástól kiindulva a vasuti hozzájáró ut. a keszthely—fenéki törvényhatósági, a nagykanizsa—tapolcai állami és az alsó páhok—hévízi megyei közut rövid érintésével a Hévíz patakon átvezető közúti hidig terjed. A vasutat, mely világhírű furdónket és furdóvárosunkat, Keszthelyt bizonyára nagyban, emelni fogja, a Ganz-féle részvénytársaság építi és ennek kijelentése szerint még a jelen év folyamán.

A büntető törvénykönyv 1908. 36. t. c. nek fiatalokorra vonatkozó rendelkezéseit világosan ismertette jelzi, hogy a belügyminiszter e törvény életbeléptetési rendelkezésében az összes rendőri, büntető bíróságoknak szigorú kötelezőkké tette, hogy a törvény nagy céljainak megfelelően a rájuk rótt feladatokat mindenkor pontosan teljesítsék és a fiatalok erkölcsi védelmét minden rendelkezésre álló eszközzel előmozdítsák. A rendelet végrehajtásáról az alispán a megfelelő intézkedést megtette. Szerinte „az új törvény a gyermekek és fiatalok megmentésében és ezzel a társadalom védelmében oly nemes, sőt magas és üdvös eszméket ír elő megvalósításra, amelyeknek nemcsak emberbaráti és vallásérkölszi, hanem társadalom- és állampolitikai szempontokból is multhatlanul és mielőbbi testet kell öltetniük. Azonban ehhez oly társadalmi intézmények kellenek, amelyek még nincsenek meg és oly társadalmi tevékenység szükséges, amely még nincs szervezve. Ezért és mivel ezen intézmények és szervezet létesítése időt igényel s a már ugyanis kimerülő társadalom anyagi erőire van utalva, előre láthatólag hosszabb idő eltelik addig, amíg a törvény minden tekintetben végrehajtható és annak célja teljesen elérhető lesz; sőt mivel a talaj a törvény végrehajtására még nincs kellőleg előkészítve, attól tarthatni, hogy annak felszeg és káros következményei is lesznek.“

Hogy a községi pótdadók indokolatlan növekedése az adózó közönség anyagi hozzájárulásának túlmagas és az adózó közönség erejét meghaladó igénybevételére ne vezessen, a községek vagyoni erejének védelme céljából a községi költségvetések ellenőrzése körül szükségesnek tartotta felhívni a járási főszolgabírákat s a községi és körjegyzőket, hogy mindazon esetekben, a midőn a községi háztartás keretében felmerülő kiadások

fedezhetése céljából a megelőző évben volt községi pótdadónál magasabb százalékban megállapítandó községi pótdadó kivetése válik szükségessé ezt az illető községi vagy körjegyzők a költségvetésnek a járási főszolgabíróhoz történő betérjesztésekor különösen fölemlítsék és megindokolják. A m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőseget odautasította, hogy a főszolgabírák illetően határozati javaslatainak előadásakor, a netán szükséges utasítások megadhatása végett, az előbb jelzett körülményre kiterjeszkedjenek és figyelmét arra különösen is felhívják.

A közegészségügyet illetőleg jelenti, hogy trachoma elleni védekezés érdekében a vármegyének trachomával fertőzött járásában a kötelező általános szemvizsgálatot a nagykanizsai, letenyei, csáktornyai, alsólendvai és perlaki járásoknak trachomával fertőzött községeire nézve megfelelő utasítással elrendelte.

A felnőttek és gyermekek egészségi állapota az elmúlt évnegyedben elég kedvező volt.

Az egészségügyi személyzetben a következő változások állottak be: Dr. König József orvos és Dr. Darányi Árpád nyug. m. kir. honvédezdorvos Nagykanizsán, Dr. Hamburger Jenő orvos pedig Zalaszentgróton telepedtek le mint magánorvosok. Murakeresztúra — trachoma gyógykezelő orvosul — a m. kir. Belügyminiszter ur által m. é. december hó 1-ével kezdődő megbízással Epstein Zoltán szigorló orvos küldetett ki.

Az állategészségügyi viszonyok elég kedvezők voltak; a ragadós állati betegségekkel fertőzött terület fokozatosan kisebbedett.

November és december hó folyamán Nagykanizsán két husvizsgálói tanfolyam tartatott, a melyeken 18-an nyertek husvizsgálói képesítést: az egész év folyamán 7 tanfolyam tartatott, a melyeknek összesen 72 hallgatójuk volt. Ezek közül 64 lett képesítve.

A földmivelségi Miniszter ur a polgári patkoló kovácsoknak a helyes és okos szerű patkolásban való kiképzése céljából Zalaegerszegen f. é. január 2-ától 6 hónapra terjedő lópatkolási tanfolyamot létesített, a melynek vezetésével és felügyeletével a szombathelyi m. kir. állategészségügyi felügyelőt, az elméleti oktatással a törvényhatósági m. kir. állatorvost, a gyakorlati oktatással pedig a zalaegerszegi honvédezdorvos osztályhoz szolgálattelepre beosztott m. kir. honvéd állatorvost bízta meg. A tanfolyamra 60-nál több hallgató jelentkezett, azonban a miniszteri rendelet értelmében csak 25-en voltak felvehetőek.

A központi, járási és r. t. városi hivatalban intézetlen maradt ügydarabok száma a következő:

Alispáni hivatalban 1812, Megyei árvaszékben 2126. Nagykanizsa r. t. városban 542, Zalaegerszeg r. t. városban 502, Alsólendvai járásban —, Balatonfüredi járásban —, Csáktornyai járásban —, Keszthelyi járásban 10, Letenyei járásban 71, Nagykanizsai járásban 16, Novai járásban —, Pacsai járásban 9, Perlaki járásban 45, Sümegi járásban 198, Tapolcai járásban 20, Zalaegerszegi járásban —, Zalaszentgróti járásban —.

Az tőgygümőkörös tehének

irtása.

A földmivelségi miniszter a múlt évi december hó 31-én kelt 123,000 sz. rendeletében elrendelte, hogy a tőgygümőkörös tehének az egész országban kiirtassanak. Ennek a rendeletnek ugy a köz. mint az állategészségügyre rendkívül nagy fontossága van. A tőgygümőkörös tehének tejevel az ember egészsége nagymértékben veszélyeztetve van, mert — amint ismeretes — az állati gümőkór az emberre is átragadhat és ezáltal az ember gümőkörös (tűdőveszes, heptikás) lesz. Éppen Magyarország az, amely ezen a téren jelenleg vezet. Magyarországon mint a statisztikai adatok bizonyítják, évente körülbelül 70,000 ember pusztul el gümőkórban. Embernél épúgy mint az állatnál a gümőkörös fertőzés a legtöbb esetben a gümőkörös tehének tejének fogyasztása útján történik. Különösen a csecsemőkre nézve veszélyes az ilyen állatok tejének fogyasztása, mert azok kevésbé ellenállóak a gümőkórral szemben. Nagyon sok szegény család van az országban, amelyeknek tőgygümőkörös tehének teje képezi ugyszólva a mindennapi táplálékukat, annélkül, hogy tudnák micsoda veszéllyel jár az ilyen állatok tejének elfogyasztása. Ezek a szegény, tudatlan emberek a legtöbb esetben még azzal az elővigyázattal sem élnek, hogy a tejet felforraltva fogyaszták el, miáltal a fertőzés veszélye legalább némilleg csökkenne.

Az azonban nemcsak a szegényebb népnél van így, ha mávutt is, sőt mondhatjuk — több-kévéb mindeütt. Valóban jobb és üdvösebb rendeletet, amely a közegészségügyet és ezzel kapcsolatban az állategészségügyet is szolgálná, alig adhatott volna ki a miniszter. A rendelet fontos és haszna majd csak évek múltán fog szemmel láthatólag kitűnni, amikor már a tőgygümőkörös tehének mind kilesznek irtva és az emberek gümőkörös megbetegedése lényegesen csökkenni fog.

Az irtás abból áll, hogy a rendelet kötelezőségé teszi az ország összes állatorvosainak, hogy mihelyt valamely fejős tehéne tőgygümőkört észlelnek, azonnal jelentsek be azt a törvényhatósági m. kir. állatorvosnak, aki a jelentés vétele után kiszáll a helyszínre és az állatot megvizsgálja.

Ha az irtással megbízott állatorvos a tehénet tőgygümőkórban szenvedőnek találja a betegtőgyből tejet vesz, melyet a bakteriologiai vizsgálat megejtése végett felküld a m. kir. állatorvosi főiskola járványtani intézetéhez.

Amennyiben a járványtani intézet a tejben

gümőkór bacillusait kimutatta, erről azonnal értesíti az eljáró állatorvost, aki ismét kiszáll a helyszínre és az állatot a tulajdonosától az állam nevében megveszi, azt értékesíti, illetve levágatja. Nagyjában ez az előjárás, melyet a rendelet írtásra nézve előír. Mi csak örömmel üdvözljük a rendeletet és annak kibocsátóját, hogy végre az emberek egészségének megvédéséről számbavehető gondoskodás történik.

K. L.

LE DÉLICE cigarettapapír
cigarettafüve
mindentüzt kapható.

HIREK.

— **Eljegyzések.** Etelvár Mariska pacsantúti r. k. tanítónőt eljegyezte Bukvich Árpád közigazgatási tisztviselő Pacsáról.

— Áts Jenő stridói takarékpénztári főkönyvelő eljegyezte Krauthacker Hermin urleányt, Stridóvárott.

— **A Társaskör közgyűlése.** A nagykanizsai Társaskör f. hó 19-én d. u. 6 órakor tartja évi rendes közgyűlését. Közgyűlés után társas vacsora lesz.

— **Megebizottsági tagok statisztikája.** Most jelent meg Zalavármegye törvényhatósági bizottsági tagjainak névsora. E szerint 300 virilisz és 300 választott tagja van a bizottságnak. A legtöbb adófizető Festetics Taszilló gr. Keszthelyről 66644 K-val, a legkevesebb adófizető Weisz Béla Belatincről 620 K-val van felvéve. Nagykanizsai virilisz tagok 74-en vannak Elsőhelyen van ujuépi Elek Lipét ipkt. 33722 K-val legutolsó helyen Oroszvár Gyula 633 K-val; választott tagok 12-en vannak. Névszerint: Vécsey Zsigmond polgármester, Tripammer Gyula, Hajdu Gyula dr., Fried Ódó dr., Lengyel Lajos főjegyző Buncum József, ifj. Hegedűs László, Ujváry Géza, Rotschild Samu dr., Oszterhuber László kir. ítélő táblai bíró, Knortzer György, Faics Lajos. Kanizsaiak még megvannak másutt is választva és pedig: Viosz Ferenc Palinban, Dobrovics Milán Letenyén, Lóke Emil dr. Kotoron. Eanátfogva a 600 megyebizottsági tag közül 89 nagykanizsai van, vagyis az összes tagok 15%-a míg a virilisz tagoknak 25%-a nagykanizsai. Nem érdektelen az összehasonlítás a megye székhelyével. Zalaegerszegnek 29 virilisz tagja van a megyén, míg választott tagja összesen 16. Tehát felényire van képviselve mint Nagykanizsa.

— **Halálozás.** Kaiser Karolin, Kaiser Jakab halkereskedő leánya hosszú szenvedés után 22 éves korában elhunyt. Temetése ma d. u. 3 órakor volt nagy részt vevő közönség jelenlétében.

— **Pótadó és megelőgés.** A Zalai Közlöny múlt évi december 6-iki számában ily címmel megjelent cikk kritika tárgyává tette Zalaegerszeg város ama határozatát, hogy Korbai Károly

dr. ottani polgármester fizetését a város 1200 koronával javította épen abban az esztendőben, mikor a pótadó elérte a 101%-ot. A cikk elismerte, hogy Korbai dr. eddigi fizetése nem állt arányban az állás fontosságával, ami azonban nem jelenti azt, hogy a város a többi hasonlóan rosszul fizetett tisztviselő közül kiválassza a polgármestert és neki „ad personam” fizetést állapítson meg. Rámutatott a cikk arra, hogy a 101%-os pótadó mellett ez a bőkezűség egy kissé szokatlan. Cikkünk helyes fel-fogását — melyet bizonyos oldalról kicsinyes okokra akarták visszavezetni — most fényesen igazolta Zalavármegye állandó választmányának határozata, melynek értelmében javasolni fogják a törvényhatósági gyűlésnek, hogy Zalaegerszeg város határozatától vonja meg a jóváhagyást, mert nem helyénvaló, hogy egy város, melyben 101 százalék a pótadó egyik tisztviselő javadalmazását ily nagy arányban emelje.

— **X. Pius pápa püspöki jubileuma** alkalmával Európa minden részéről ezrével mennek márciusban a híthő katolikusok Rómába, hogy Ő Szentőségénél hódolatuknak és szeretetüknek kifejezést adjanak. Magyarországból a Karinthiaiakkal karöltve Gurk klagenfurti érsek védnöksége és több magyar és karinthiai pap lelki vezérlete mellett március hó 5-én indul a rendkívül mérsékelt áru nagyszabású zarándoklat, melyben a társadalom minden osztályából részt vesznek. A zarándok ut iránya Fiume, innen vasuton Velence, Florenz, Róma, Nápoly, Loretó, Fiume. Rómában 4 napig a többi városokban 1—2 napig fognak a zarándokok a város nevezetességeinek megtekintése céljából tartózkodni. A zarándoklatban részt venni óhajtoknak szivesen nyujt felvilágosítást és küld részletes me-jetervet Kompanek József esperes plébános Nagy-sándori, (Trencsén-m.)

— **Uj gyógyfürdő.** A somogy megyei Nagyatád község artézi fürdőt a belügyminiszter gyógy-fürdőnek minősítette. A fürdőt a község legközelebb modernizálja és kibővíti.

— **Esküdtzéki tárgyalások.** Az első napi tárgyalás delinquensét Kolompár Sándort 6 évi fogházra, Kolompár Györgyöt pedig 3 évi fogházra ítélték. Védő az ítélet ellen fellebezést jelentett be.

A második nap Bazsó János került az esküdttek elé. Novemberben egy kiskanizsai korcsmában találta Monda András vincellért, akinél pénz volt a munkások számára. Mikor ez távozott Bazsó mint utitárs szegődött hozzá és néhány koronát kért. Utóbb azonban rávetette magát Mondára, hogy a pénztárcát megkerítse és mikor ellenállásra talált revolverrel arcába lőtt Mondának, akinek sikerült elmenekülnie. Jurecky Iván dr. kir. ügyész vádbeszéde feltárta ennek a züllött alaknak a sötét, börtönviselt múltját, mely után Bród Tivadar védő beszélt. Az esküdttek rablás kísérletében mondták bűnösnek, mire a bíróság Bazsót 5 évi fegyházbüntetésre ítélték.

A harmadik napon Horváth Péter gyujtogatás miatt került az esküdtbíró elé. Pacsán szolgalegény; szótlan, visszavonult életű, kit még a gyerekek is gunyoltak. Gazdájánál csak keserűség érte. Azért a suhanc, ki soha iskolába nem járt boszúból felgyujtotta gazdája szalmakazalát és megszőkött. A vádat Kiss László dr. ügyész képviselte, ki a tettben tervszerű előkészítést mutatott ki. Védője Miklós Dezső dr. a társadalmat hibáztatja, hogy ilyen tudatlanságban hagyja egyes tagjait felnevelődni. A fu-egész keserűsége, büne ennek tudandó be. Az

esküdttek gyujtogatás büntetésében mondták ki bűnösnek és a bíróság 3 évi fegyházra ítélte. Az ítélet jogerős.

— **Osendőrség szaporítása.** Árvay Lajos alispán jelentése szerint a m. kir. belügyminiszter a zalaegerszegi szárnyterületen levő határszéli őrsőkön a csendőrség létszámának erősítését elrendelte. Mégpedig a belatinci őrsőn 3, a stridóvári 4, a miksa-vári 4 és a csáktoruyai 2-vel. A szaporítás a titkos kivándorlás meggátlása és az orvvadászat megakadályozása érdekében történik.

— **Az ipartestület köréből.** A nagykanizsai ipartestület f. hó 7-én tartotta rendes havi előljárási ülését. A jegyző betérjesztette az évi számadást és jelentést, melyet a gyűlés tudomásul vett. Megállapított a közgyűlés napja és tárgysorozata. Március 6-án lesz a közgyűlés a város háza nagytermében. Mint velünk közlik, már most is nagy agitáció foly, hogy az általános tisztújításnál nagy személyváltozást idézzenek elő.

— **Szegődtetés a rendőrségnél.** Megirtuk már, hogy Deák Péter főkapitány mennyire szárnyai alá fogadja az elhagyott állami gyermekeket és azokat, akiket az utca szennyéből szed össze a rendőrség. Felöltözteti őket és ha lehet inasnak adja. Most telt le nyolc ilyen gyermeknek a próbaideje és kedden d. u. 8 főnk jelent meg a rendőrkapitányi hivatalban, hogy megkössék a szegődtetési szerződést a főkapitány urral annak gyámfiáról. Örömmel hallottuk a mesterektől, hogy a gyermekekkel eddig megvannak elégedve és remélik, hogy jóra való tagjai lesznek a társadalomnak. A nyolc mester, kiknél egy-egy inas szegődött be a főkapitány-ság gondoskodásából a következő: Keleti Mór divatterkeskedő, Totola Lajos kalapos, Steiner Armin pék, Berger Fiume kávéház tulajtonosa, Viola pékmester és Szabó Vas Károly köteles.

— **Kellemes látogatók.** Hege Géza és felesége mód nélkül megörültek, mikor a rég nem látott rokonok Farkas Antal és neje batopantak hozzájok. Szivesen adtak nekik éjjeli szállást, mert jó szív sorsjegyekkel szoktak házalni, ami nem sokat hozhat a konyhára. Másnap mikor a kedves rokonok eltávoztak, észrevette Hege Géza, hogy egy 24 K-át érő aranygyűrű is eltűnt. Azt a gyauuját jelentette a rendőrségnél, hogy alighanem a kedves rokonok vitték el.

— **Pásztor cs. és kir. udvari szállító virágkereskedése,** Budapest, VIII. Rákóczi-ut 3. Képes árjegyzéket kívánatra díjtalanul küld.

— **Rendőri hírek.** Fábian István, Bali János és Kis József nagyon bántották a farsang halálán. Egész éjjel tort üttek hát. Egyik kocsmából ki, a másikba be. Végre reggel 5 óra felé nagy nótázás és-ordítással jöttek a Magyar-utca egyik kocsmájából. Az Erzsébet téren Varga Vendel rendőrtizedes erőlyes hangon csendre utasította őket, mire ketten elinaltak. De nem úgy Fábian István. Ez kést rántott elő és a rendőrnek támadott. Varga tizedes, ki egyike a legnyugodtabb természetűeknek, aki már bátorságáért kétszer is kapott kitüntetést, a támadás ellen kivont kardjával volt kénytelen magát megvédelmezni, miközben Fábian fején könnyű vágást okozott. A renitenskedő munkást előállították és hatóság elleni erőszak miatt indítják meg ellene az eljárást.

Nagy János csavargó kocsiat a rendőrség előállította. Megmotozaskor egy élesre fent szép vadász-tört találtak nála, amit bizonyosan nem a saját

Az orvosi kar által ajánlva.

Gümőkór (tüdőbajok), légzőszervi bántalmak, számarkőhögés, influenzánál.

Ki használjon Sirolint?

1. A ki hosszú időn keresztül köhögés bántalmában szenved.
2. Mindazok, kik gégehurutban szenvednek. Sirolin „Roche” által rövid időn belül meggyógyulnak.
3. Asztmában szenvedők már rövid használat után lényeges könnyebbülést éreznek.
4. Skrofulás, mirigydusadásos, szem- és orrhurutos gyermekeknek rendkívül fontos szer a Sirolin. A táplálkozást nagyban elősegíti.

Csak eredeti csomagolású SIROLIN „Roche”-t kérjünk és pótszereket határozottan utasítsunk vissza.

Sirolin irodalmat 13 kívánatra ingyen és bérmentve küld

F. Hoffman-La Roche & Co Wien. III/I. Neulinggasse 11.

Sirolin

„Roche”

kapható minden gyógyszer-tárban.

Ára üvegenként 4 korona.

személyi biztonságáért hordott magánál. Hogy hol szerezte, nem adott felvilágosítást. Idegen illetőségű, ki fogják utasítani a városból.

Prikkel József pályamester panaszt tett a rendőrségen, hogy záratlan lakásából frakkját, fekete nadrágját, egy ezüst és bronz érmét ismeretlen tettes ellopta. A rendőri nyomozás a pályamester takarító szolgájának fehéreműtől talált, mit magának ismert meg, de a szolga tagadja, hogy másé volna. A nyomozást tovább folytatják.

— **A Légrádi familia.** Légrádi Jánosnak három derék legény fia van. Ez mindenesetre dicséretes dolog és nem csodálhatjuk, ha örül a lelke az apának fiainak láttára. De az már nem helyeselhető sehogya se, hogy együtt koresmázik fiaival, még pedig elég gyakran. De még ezt sem tennék szövé, mert kinek mi köze hozzá, hanem koresmázás közben másokat bántalmaznak. A rendőrök se igen bírnak velők. Őt vasárpap egymásután galibát okozott a Rákos-féle koresmában. Legutóbb pedig a katonákkal különböztek össze. Mert a jól megtermett legényekben meg az apában nagy az önbizalom. Szerencsére a kellő időben érkezett meg a katonai járőr és a rendőrséggel véget vetettek a verekedésnek. A vendéglős, kinek így kárára vannak látogatásukkal felkérte a rendőrséget, tiltsa ki az ő vendéglőjéből a kellemetlen család.

Nem is volt szándékomban, hogy a rágalmakra nyilvánosan feleljek, de végtére, én is tartozom magamnak azzal, hogy úgy is mint ember, úgy is mint főtisztviselőt viselő egyházi személy, védelmemre csak egy pár szót mondjak, csak azt, hogy: ne ítéljék addig, míg a bíróság nem ítél!

A bíróságnak lesz hivatása és kötelessége most már, hogy tisztázza az ügyet s ha a vádak alaposnak találtnak, megérdemlem a megvetést, de ha a vádak alaptalanok lesznek, akkor az ítélendő el, aki azt terjesztette.

Mint ember sok hibában szenvedhetünk, de mint hazafi, minden ember csak egy lehet.

Szólásra is az indít most, mert legszentebb érzelmeimben, hazafiságomban támadtak meg.

Nyíltan ki merem mondani bárki szemébe, hogy a magyarság érdekében mindig tettem annyit, mint amennyit más tett, de sokkal többet tettem, mint Kisfaludy jegyző ur!

Az újságban foglalt vádak bosszu műve. Bosszu azért, hogy számtalan szabálytalanság miatt a jegyző urat feljelentettem s fegyelmi uton vagy husz rendbeli fegyelmi vétség miatt meg is büntették. S csak az én jóindulatomnak köszönheti, hogy állásától is el nem mozdították.

Persze, mint nemzetiségi vidéken, jó indoklás az, hogy én mint horvát érzelmű ember, őt magyar érzelmei miatt üldöztem.

De az Isten, aki a szívekbe is lát, jól tudja, hogy többet tettem én a magyarság érdekében, mint husz Kisfaludy együttvéve. Mert a nevén kívül, mely magyarhangású, talán semmi sem igazolható magyar érzelmeit.

Ezt a közvélemény felém fordítása végett írom, mert nyilvánvalónak tartom és látom az igyekezetet, hogy a közvéleményt ellenem fordítsák és az a sajtóperben ellenem forduljon.

S Kisfaludy a közérdek köpenye alá burkolódik, hogy a büntetlenségét kiérdemlje s mint a magyarság martírját, vértanúját tünteti fel magát. ki velem szemben fel merete venni a harcot s ha elbukik is a harcban, mindenki könnyet sírjon érte, pedig többet tettem én a közérdeknek akkor, amikor fegyelmi uton kimutattam, hogy hány embert és községet károsított meg hivatalos hatalmából kifolyólag s így legalább anyagi kártól szeket én megóvtam.

Egyházi hivatásom, másokat védeni; s emberi jog, még ha horvátok is azok, hogy védelmemre igényt tartsanak.

S mikor feljelentést tettem, hogy a hiszékeny, tudatlan, horvát népet ez az egy ember mennyire nyomja, félrevezeti, megkárosítja, akkor én vagyok a horvát érzelmű, a nagy horvát agitátor, mert nyomorult népért, aki horvát, felszólalni mertem. S ő a magyar érzelmű ember, mert igyekszik a horvát elemet kihasználni, tönkretenni.

S ily eljárás mellett ki a jobb hazafi, az-é, aki a magyar faj iránt gyűlöletet kelt, vagy aki azt vele kibékíteni igyekszik?!

Ez a motívuma a cikksorozatnak, ez a válasz az én működésemmre, mely az ő vétségét leleplezte. De van még sok más is.

S most, te közvélemény, ítélj!

Tuskeszentgyörgy, 1910. febr. 5.

Peczek György

cz. kanonok, esperes plébános.

A migrén legtöbbször csak a lassu emésztésből ered. A természetadta **Ferenoz József**-keserűviz a gyomor működését kitűnően felfrissíti. Kiméletes hatása miatt érzékeny idegzetű emberek, különösen nők, előszeretettel használják. Igyunk időközönként éhgyomorral 1/2 pohár valódi „Ferenoz József“-keserűvizet!

SZÉP KERESETRE

tehetnek szert nők, kik házi munkájuk közepette vagy egész nap **csipkehorgolással** óhajtanak foglalkozni. Bővebb felvilágosítást nyujt levélbeli megkeresésre Stern Arminné Branyicskán.

KÖZGAZDASÁG.

Gabonapiac.

A lanyhaságnak minden ezidőszert tekintetbe jöhető tényezője előtérbe jutott. Alaposan remélhető, hogy tán már 2 héten belül megindul a hajózás és ezzel a piacra kerülő áruk mennyisége lényegesen szaporodni fog. A malmok heti 2 napos üzemredukciót léptettek életbe és a lisztárakat emelték. Ebhez járul még, hogy az árúbiratók kezdik unni a nem éppen kecségetőnek ígérkező végnélküli spekulációt és magára a tulajdonképpeni alapirány határozott lanyha üzletelenségére mi sem jellemzőbb, mint, hogy a múlt heti buzaforgalom Budapesten mindössze 30 ezer Mm. volt.

A hausse érdekelttség, azzal a magyarázattal, hogy az esőzés káros hatással van csinálhat ugyan időközben egy kis változást, de a jelenlegi tünetek jogosan arra engednek következtetni, hogy tavaszi kurzusok aligha fogják mindvégig a mostani nivót megtarthatni.

A helyi piac teljesen üzletelen.

— Minden új vasut épügy az építkezés alatt levő és engedélyezett vonalak is fel vannak véve Freytag G.-féle közlekedési térképben Magyarország és Ausztria számára. A pontos munka és a vasutvonalak eltérő színezései, Magyarország megyei színes beosztása, a hozzátartozó állomás jegyzékkel szinte nélkülözhetetlennek teszik e térképet, melyen naptár is van az 1910. évről. Irodái szakra megbecsülhetetlen. Ara 2 K 40 f., vászonra huzva 4 K 40. Megrendelhető ifj. Wajdits József könyvkereskedésében.

Egy okos fej

nem használ mást, mint

Dr. Oetker sütőporát,

mely a legjobb, legtökéletesebb, orvosoktól ajánlott élesztő pótlék.

E préparatum 12 filléres csomagokban kapható bármely élelmiszer-, drogéria és egyéb kereskedésekben és 1/2 Kg. liszt'erjesztéséhez elegendő Milliőszor bevált. Kalácsokhoz süteményekhez és tészta-ételekhez való receptek ugyanott ingyen kaphatók.

Szőlő oltványokat

szállít, amerikai sima és gyökeres vesszőket különféle fajokban, fajtisztaságért jótállva legduzsabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep

tulajdonos: **CASPARI FRIGYES**

Medgyes Bg. sz. (Nagyküküllő-megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbiratók megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szór, mint írásbeli bizonyosságot szerezhet magának **fauli szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.**

Jó olcsó egészséges

az igazi családi kávé. Ez **Kathreiner Kneipp**-malátakávéjánál **bebizonyul, ha minden háziasszony oly óvatos, hogy a bevásárlásnál mindig a Kathreiner nevet hangsúlyozza és csak olyan eredeti csomagokat fogad el, amelyek ezt a nevet és Kneipp plébános arcképét mint védjegyet viselik.**

NYILTTÉR.

E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Válasz a

„Megsemmisítő vádak egy kanonok ellen“ o. cikksorozatára.

Az olvasó közönség bizonyára élénk emlékezetben tartja azon cikksorozatot, mely a „Zala“ újságban megjelent s mely az én személyemmel foglalkozik. Talán megbunyászkodásnak tekintik a közönség, hogy ezideig hallgattam s nem válaszoltam az engem alaptalanul ért támadásokra, de legkevésbé nézi azt keresztényi türelemnek, amelyből pedig fakadt eddigi hallgatásom.

De mindennek megvan a maga határa! — S a nagy Cicero után én is így kiáltok fel: „Quo usque tandem abutere patientia nostra“!

Tudomására hozta a Zala azt is, hogy én végtére is megvuna a személyemet érő támadásokat, a cikksorozat szerzője: Kisfaludi Gyula körjegyző ellen sajtó útján elkövetett rágalmazásért sajtó pert indítottam, mely fényesen fogja igazolni mindazon vádak alaptalanságát, melyek benne foglaltatnak.

Szőlő-oltvány,

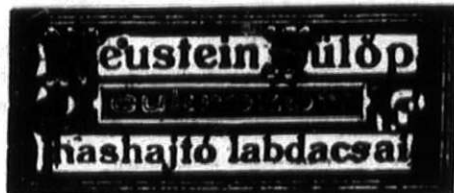
szőlővesszőről és borról nagy képes árjegyzékemet

INGYEN

és bérmentve küldöm meg, a ki Címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, a ki rendelni nem akar, mert ebből megtanulhatja a szőlőtelepítést s emellett sok szőlőkép van benne. Szőlőoltványokból és más egyéb európai és amerikai sima és gyökeres vesszőkből, a világhírű Delawareből állandóan több millió készlet eladó, olcsó ár mellett. Több ezer elismerő levél, közte több hercegi és grófi uradalomtól.

Cím: **Szűcs Sándor fia, szőlőtelepe,**

Bihardiószeg.

Legelősebb és legjobb hatású **Hashajtó.****(Neustein Erzsébet-Pilulái)**

felülmúlja minden tekintetben a hasonló készítményeket. Fentt szer mentes minden káros alkotórésztől a legjobb sikerrel használják az altest bántalmánál, könnyű székletet szerez, egy vértisztító gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

Székrekedés

legyőzésére, mint a legtöbb betegség okozója. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pillula tartalommal 30 fillér egy tükres 8 dobozzal tehát 120 pillulával 2 korona. A pénz előre beküldése mellett bérmentve.

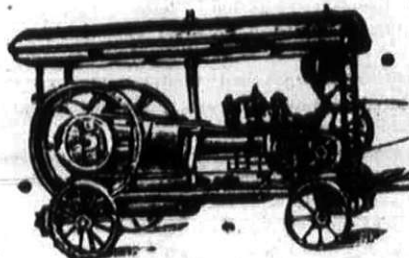
FIGYELJEN! Utánszaktól óvakodjunk, Neustein Fülöp hashajtó pilluláit, tessék kérni! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzet Szent Lípót védjegy és Philip Neustein gyógyszerész aláírása fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törvény által védett cíomagjainkon cégünknek rajta kell lennie.

Neustein Fülöp gyógyszerész, Sz. Lipóthoz
Wien, Plankengasse 6.

Kapható Nagykanizsán: Reik Gyula, Belus Lajos, Práger Béla és Szabó Antal gyógyszerészeknél.

Motorok! Gazdák! Gépjárművek!

Ha elsőrendű gépet akarnak venni, kérjenek árjegyzékem európaszerű hírneves magánjáró és vontatható benzinkomobílok, magánjáró és vontatható gőzkomobílokról. Teljes cseplőkészletek!

benzinmotoros motorok, faaprítógépek
vontatásra és magánjáró szerkezettel
Stabil benzinmotorok. Szívógéptelepek.
Kellner és Schanzer
Budapest, V. ker., Aulich-utca 2. sz.
Sürgöny: „Világosság” Budapest.

ROPS

Biztonsági
gyorsfőző.
Tűzveszély kizárva.

Ha felborul elalszik. Ha
Sszess ki nem folyhat. Ha
Sszessfogyasztásban igen takarékos.
Kapható minden jobb vasáru és háztartási
cikkeket árusító üzletekben.
Ha valahol nem kapható szíveskedjék
hozzánk fordulni.

Képes prospectus ingyen és bérmentve.
ROPS Fémáru Részv.-Társ.

BUDAPEST, V., Kötsz-Váci-ut 74/51.

Kölybéli elárúsítók:

Weiser J. O., Bettlheim és Guth, Rosenfeld
Adolf fiai, Köhler Testvérek Unger Ullmann Elek

NAGYENYED re forduljon minden érdeklődő, ki szívt
fejtet elsőrendű fajtisza anyagra

Alsófehér m.

Gyümölcsfacsemeték
Bőtenyák, Bőszeszorjék, Tőlevalók, Korlátszóványok,
Begyógyümölcsök stb.

Szőlőoltványok. (I. sorba
ára)
európai és amerikai sima és gyökeres vesszők.
(Általó díjazárjegyzék kívánatra ingyen).

FISCHER és Társai
faiskolák és szőlőoltványtelepek

Hirdessen a "ZALAI KÖZLÖNY"-ben

Hirdetéseket felvesz
a kiadóhivatal,

és

Wajdits könyvkereskedés

Deák tér

és minden bel- és külföldi
hirdetési iroda.

ALAPITVA: 1884-BEN.

TELEFON: 63-36.

BERKETZ ISTVÁN UTÓDA

Ógótulajdonos: Kovács Endre.

kelme-, selyemfestő- és vegytisztítógyára

BUDAPEST, IX. KERÜLET, KINIZSY-UTCA 14. SZÁM.

Gyűjtőtelepek: IV., Váci-utca 51. — V., Lipót-körut 16. — VI., Andrassy-ut 50. — VI., Gyár-utca 23.
VII, Izabella-utca 66. — VII., Rákóczi-ut 78. — VIII., Üllői-ut 30.

Vidékről hozzám festés, vagy vegytisztítás végett beküldött tárgyak mindenkor a legnagyobb pontossággal,
gonddal, valamint a legmodernebb technikai eszközök felhasználásával szakszerűen kezeltetnek.

Jól jegyezd meg: csak **Ottomán-**
cigaretta-papírt, vagy hüvelyt hozz és ne en-
gedd magad hasonló kinézésű silány minőségű
utánzatoktól **tévutra** vezetni.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délelőtt.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Feladás szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 102. — Hirdetések díjazás szerint.

Hölgyeink a társadalmi téren.

A németek halhatatlan poétája, Schiller úgy megrajzolta a női hivatást *das Lied von der Glocke* c. versében, hogy azóta énekek meresztett szemekkel deklamálja minden „művelt“ nő, akit a german litteratura megérintett. Szinte érzi az ember a családi élet boldogságának kisugárzását azokból a szavakból, melyeket a nagy nevű költő koszorúnak font az örök nő homloka köré:

Und drinnen waltet
Die züchtige Hausfrau.
Die Mutter der Kinder
Und herrschet weise.
Im häuslichen Kreise.

És az egyetértő jólétnek örvendő családnak boldogsága csakugyan e kedves középpont körül csoportosul. És ezt halljuk hangoztatni szüntelen férfiaktól, nőktől egyaránt, kik az ujkor szellemétől féltik a női hivatást, az anyaságot, a gazdasszonyi foglalkozást, és a gyermekek természetes nevelőjét. És azért úgy fájnak a feminizmus szótól és olyan lenézően mosolyognak azokon a „vén lányokon“, akik a női nem apostoláiként annak méltó helyet akarnak biztosítani az emberi társadalomban.

A mi hölgyeink még mindig megmaradtak, drága értéktelen csecsebecsnek, amilyennek a fárao szereti hölgyét az *Ember Tragédiájában*. Ugy látszik, mintha még mindig a függés volna életelemük, pedig míg egyrészt az idők haladása kevés nyomot hagy felfogásuk megváltozásában, addig lehetetlen észre nem venni, hogy nőink messze eltértek attól az ideáltól, ahova Schiller emelte őket. A szerénység már nem ékesíti a hölgyeket, az anyaság teher nekik, a gyermeknevelést meg egyáltalán nem tartják kötelességüknek. A szegényebbek az iskolára, a gazdagabbak meg helyettes anyákra bizzák ezt a fűrésztő munkát. Teljesen fölösleges beszéd tehát, hogy a nők modern térfoglalása és törekvése elvonja a nőt „természetes“ hivatásától. Elszakadt ő attól már jó ideje. Elvonta a fürdőzés, a zsurozás, a kártya, a korzó és elvonta az egyesületi élet, de a foglalkozás nem.

Nem teszünk érte szemrehányást, mert úgy látszik, hogy ez a helyzet az erjedési állapot, az átmenet, melyből a női nem igazán természetes helyzete fog életre kelni.

Itt azonban meg kell állnunk. Még pedig azért, mert csodálkozva látjuk, hogy városunk nővilága mennyire távol áll azoktól a küzdelmekről, melyeket a nők világszerte kifejtettek. A mi hölgyeink ténykedése az egyesületi jótékonykodás műveletében kimerül. Mintha más ténykedést már meg sem birna elfinomult energiája. A cseléd-otthon szervezésére a nőegyesület nem

vállalkozott, mikor a főkapitány erre nézve kérdést intézett hozzá. Ezt természetesnek találtuk. De egyszersmind hölgyeink elmaradottságának a társadalmi akciók terén, hogy egy speciálily célú mozgalom ugyanakkor meg nem indult. Hol van egy Rosenberg Augusztá, egy Glücklich Vilma és egy Schwimmer Roza szellemű nőnk, aki irányt adna városunk asszonyainak, hogy mily mederben fejtsek ki működésüket. Aki felvonná azt a zászlót, melynek követői nem a nők jogfosztását, nem a nők társadalmi háttérbe szorítását tartanák természetesnek, hanem a női nem tehetségeinek versenyre kelését a férfiakéval.

Akik nemcsak koszorut tudnak fenni a küzdők homlokára, hanem maguk is a sorban állnak, akik nem a könnyeket, a gyengeséget, a lemondást tekintik női erényeknek, hanem az erőt, az akaratot, az ellenállási tehetséget. Óriási az a mező, amely a nőket küzdelemre várja. Az emberiség egészségügye, a gyermekvédelem, munkásvédelem, a jövő szocializmusa, egy új világfelfogás, az erkölcs, mind-mind az ő kezükbe van letéve.

Mindaddig, míg a nők egyenlőrangú együtthalatása nélkül fejlődik a társadalmi élet, addig félszegség, rejtett bűn, nyomor, szenvedés és igazságtalanság lesz napirenden.

Várjuk azt a szellemet, aki majd városunk hölgyeiben is fel tudja kelteni azt az érdeklődést, melyet a női apostolok tőlük elvárhatnak. Igaz, hogy akkor a csipke elértékellenedik, a szalagosok ritkábbak lesznek és asszonyaink tevékenysége nem a toilette-tükör előtt és a kártyaasztalnál játszódik le, de az emberi boldogság szilárdabb alapokon fog nyugodni és általánosabb lesz a mostaninál.

A debreceni munkáskertek.

Debrecenben ebben a színmagyar városban, ezelőtt három esztendővel egy lelkes debreceni polgár — megérdemli, hogy a nevét is ideírjuk Szántó Győző — a munkásság érdekében egy nagyon-üdvös intézménynek rakta le alapját, a debreceni munkáskertekét. Az igyekezet három esztendő kitaró munkával nagyobb fejlődésnek is indult. Ugy kezdte a dolgot, hogy Debrecen városától tizenöt hold földet bérelt és azt száztöven parcellára osztotta be. A legkisebb parcella háromszáz négyszög méter volt a legnagyobb hétszáz négyszög méter. Nem szólaltatott meg semmi harangot. Előbb legyökeresztette az első munkástelepen a fákat, eszterjéket és mikor a dalosmadár rakott fészket az elővárasztott szép kertelepen, — akkor szállította fel a debreceni munkásságot, hogy alakítsák meg városukban a „Közhasznú Munkáskertek Egyesület“-ét és foglaljanak el mindjárt a magukénak egy elkerített kertet. Mintha csak iskolás gyermekeknek vajaskenyeret kínálának, jelentkezett is a sok-sok munkásember, akinek legbol-

dogabb álma egyszerre megvalósulni ígérkezett. Mindjárt kétszáznegyven kis kertjén szeretettel csüggő családos ember lépett be ebbe az egyesületbe. Most három év múlva több ilyen munkáskert van Debrecenben. Ilyenek: a Délibáb, az Atilla, a Ósokonai, a Lilla és a Petőfi-munkáskerttelep. Minden egyes kert élő sövényvel van elkerítve, van kutja; minden telepen van külön gyermekjátsszó-tér, ezek már be vannak fásvita. A fákat Debrecen város ingyen adományozta.

És mi ezért a boldogságért a tizettség?

Azokért a munkáskertekért, amik a városhoz közel vannak, négyszög méterenkint két fillért, amelyek messze vannak azokért a bérlok egy fillért fizetnek. És mit természetnek rajta? Azt, ami a debreceni piacon kedves csemege, kelendő portéka. Minden telepnek van kertgazdája, választmány, csősze. A derék egyesület már azzal foglalkozik, hogy egyesületi házat fog építeni, ebben lesz olvasószoza és könyvtár is.

Magyarországban egyedül áll ez az intézmény. Még Debrecenben is csak bölcsőkorát éli és az ujszülött most kezd csak a maga lábára állni, hogy első bátortalan lépést megtegye, hogy járni megtanuljon és mégis a legörvendetesebb tapasztalatokat szerezték már is.

Miket tapasztalnak?

Eddig a debreceni munkásság, tisztelt, becsült, de általábanosságban elmondható róla, szorakozását abban találta, hogy a lelket butító, a testet megölő pálinkát fogyasztotta, mikor a napi munkája végét ért. Tudnivaló, hogy oly nagy városban, mint Debrecen, igen sok földműves munkás ember áll be gőzmalomba, raktárakba, a légszuszgyárba, dohánygyárba és egyéb effajta gyárakba munkásnak. Meg is van ott a napi keresete, de lelkeben visszasóvárogja a délibábos termőföldet, a kalással ékes rónaságot és ezeknek az embereknek valóságos lelki gyönyörűség, hogy a gyári port letörölve, kimehetnek a maguk kis kertjébe kapálni, öntözni, nyessni, szemezni, oltani, virág illatot szagolni, madárdalban gyönyörködni, azt folytatni, amit gyermekkorukban az édesapjuk mellett kezdtek. És Debrecenben éppen úgy van, mint a külföldön. Ahol ilyen munkáskertek létesültek, ott a bérlok egészen elszoktak a kormától, a léha mulatozástól és egész családjukkal tavasztól késő őszig minden munkán kívüli időt a maguk kis kertjében töltik, mert hát nemcsak hasznos, hanem rendkívüli gyönyörűséget adó nézni a farügyek feslésétől, annak virágkoronába való fejlődését, valaméddig a termő fa, a fejlődő növény nem nyújtja a megérett gyömolést annak, aki ezért a két keze munkájával fáradozott.

De hát vasárnap! Akkor a munkás az egész napot kint tölti. Majd az egyesületi házban lesz mindenkinek alkalma ételét megmelegíteni. Most még nyáron sütik a szalonát és az apró gyerekek kipirult, örömtől sugárzó arca a parázs mellett beszél a szülőknek, hogy szép ez az élet, csak okosan kell használni.

Szeretnők, ha cikkünket Nagykanizsán az érdekel munkáskert olvasná! De szeretnők, ha városunknak is lenne egy Szántó Győzője, aki kitar-

tással, a munkássághoz való jóindulattal és érzelvvel megmutatná, hogy miként lehet a városi munkásnépnek a legszebb szórakozást, gyönyörűséget nyújtani, hasznukra lenni és egészségük javára is szolgálni.

Azzal az óhajással végezzük sorainkat, hogy amit Debrecenben oly sikerrel megkezdtek: a munkások létesítését, — folytassák nálunk is, ahol a mezei munkásnépből ipari foglalkozásra tértek lelki vágyában él az, hogy egy kis földön, a maguk kis kertjében áshassanak, kapálhassanak, oltihassanak, szemezhessenek, ahol szeretnék a gyári munka zakatoló zaja helyett madárdalt hallgatni és virágok illatát élvezni.

ANGOL-KÖR

tönkre fogja tenni az Ön gyermekének egészségét, ha nem tesz ellene gyorsan valamit.

Scott-féle csukomájolaj Emulsó-ja

megszünteti az angolkört, megerősíti a csontokat és egészséges hússal borítja azokat.

Azonfelül, és ez az, a mit tapasztalt szülők teljes értéke szerint meg tudnak becsülni, — semmi nehézséggel nem jár a kis szendőt rábírní arra, hogy a

Az Emulsó vésztésénél a SCOTT-féle módosított Jégylé — a halast — kérjük figyelmebe venni.

SCOTT-féle EMULSIÓ-t

bevegye, mert kellemes, tejszerű íze van. A gyermek megemésztí, még ha a tejtől undorodik is.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér. Kapható minden gyógytáiban.

HIREK.

A szegényügy egy sötét pontja.

(v) Általánosságban azt állítják, hogy a közgazdasági előrelátás az önuralom és a takarékoság hiánya egyik fő oka az elszegényedésnek. De aki már koldusnak születik, aki hivatásában nyomorékká lesz, arról mégis a községnek kell gondoskodnia, a melyben a szegénynek illetősége van!

Pévec György valamikor női-szabó mesterséget tanult, de csúszos bántalma erre a mesterségre csakhamar alkalmatlanná tette. Harangozó és háziszolga volt a barátoknál pár évig. Onnan elkerülve, a Bazár épületben és néhány más emeletes épületben víz- és fahordó lesz. Lakása persze nincs, hajléka azonban van: a Bazár pincéjének tágas, de illatos helyisége. Itt lakik évek óta. Aki csak a jót ismeri, annak nem ok, hogy emiatt zugolódjék; aki nem próbálta, az könnyen elviseli ezt az állapotot is. Ő is megadással, dac nélkül viseli helyzetét, de végre csúsz és köszvény nem olyan tényezők, melyek a munkaképességet és a jövedelmet elősegítik. Pévec Györgyön is beteljesedett

a magyar közmondás: „Ne sirjatok szegények, még lesztek jobban is szegények.”

Gondolta magában a jámbor Gyuri bácsi: én Kanizsai vagyok, megpróbálom, leszek városi szegény. Elment a városi orvoshoz és megvizsgáltatta magát. Ez idült csúsz és köszvény bántalmat állapított meg. Aztán Gyura bácsi megiratott egy kérvényt és folyamodott a városhoz, vennék fel a városi szegények sorába. De ott zárt ajtókra talált; ő még sokszor kopogott, de neki nem nyitottak ajtót. Neki vak lyukban kell laknia, mert a városnál a szegények listájában nincs üresedés. Már 130-an fel vannak véve, 50 vár kívül. Amíg a 130 közt valamelyik meg nem hal, nincs hely. Addig nincs igényper. Addig is meghunyaszkodásból kell élnie és imádkoznia kell a menny királyához, hogy halált hozzon néhány versenytársára és ő is részesülhessen a városi szegényügy malasztjából.

A város összes Pévec Györgyei ilyen helyzetben vannak. A jó, kegyes anyaföld nekik nem nyújt semmit és ők a városi szegényügytől várnak sorsfordulatot!

— **Eljegyzés.** Heisler Benó, a Kraus és Weiss szabadkai nagykereskedő és katonai szállító cég diszponense tegnap eljegyezte Bún Sárkát, Bún Samu felső kereskedelmi igazgató leányát.

— **Svárdström hangverseny.** A nagykanizsai Casino 1910. február 2-án könyvtáralapja javára Svárdström Valborg urnó a m. kir. ópera állandó vendége és Tarnay Alajos ur a n. kir. zeneakadémia tanára közreműködésével saját diszertmében hangversenyt rendez. Kezdeté pontban esti 9 órakor. Jegyek előre válthatók Alt és Böhm cégnél. Helyárak: 1. és 2. sorban 6 K. 3—4. sorban 5 K. 5—6. sorban 4 K. A többi sorban 3 K. Karzati ülőhely 3 K. Belépőjegy 2 K.

— **Lengyel Lajos főjegyző Budapest.** Lengyel Lajos városi főjegyző a napokban Budapestben volt, hogy a főgimnázium építése részére a közoktatásügyi miniszteriumtól megszavazott 200 ezer koronás szubvenció folyósítását megsürgesse. A jelenlegi politikai helyzet, illetőleg a miniszter-változás ugyan nem kedvez az ilyen ügyeknek, de Molnár Viktor államtitkár a legnagyobb jóindulattal viseltetik az ügy iránt és bár a szakreferens szerint még öfelségénél is előterjesztendő a pénzügyminiszter véleménye után, de azért valószínű, hogy 5—6 hét múlva a kölcsön, melynek annuitásairól az állam gondoskodik, felvehető lesz.

— **Népesedés Zalamegyében.** Az 1909. év nov., dec. hónapjaiban Zalavármegyében 2859 születés és 1578 halál eset fordult elő. A szaporodás tehát 1281. A születések, halálozások az egyes járásokban a következőképp oszlottak meg. Alsólendvai járásban születés 305, halálozás 170, szaporodás 135. Balatonfüredi járásban 61—35—26. Csáktornyai járásban 327—142—185. Keszthelyi járásban 157—113—44. Letenyei járásban 192—93—99. Nagykanizsai járásban 225—135—92. Novai járásban 138—59—79. Pacsai járásban 217—129—88. Perlaki járásban 337—193—144. Sümegi járásban 146—76—70. Tapolcai járásban 215—118—98. Zalaegerszegi járásban 193—102—91. Zalaszentgróti járásban 143—81—62. Zalaegerszeg r. t. városban 41—36—5. Nagykanizsa r. t. városban született 161, meghalt 98, a népszaporodás 63.

— **Svárdström Valborg asszony a magyar dalért.** A világhírű énekművész, kinek hangversenye szombaton lesz a Casinóban a tavasszal pályázatot hirdetőt művészi becsű magyar dalokra E célra 2000 K-át adott, mely összeg a beérkezett 500 pályamű közül a következők között osztott fel. Aggházy Károly: „Egy elfelejtett dal”; Csiky János: „A kosár”; Gajári István: „Dal”; Hetényi Albert: „Alvó csókpalota”; Lányi Ernő: „Sugártánc” és „Szerelmem vándorai”; Polónyi Elemér: „Ketten birtunk”; Pusztai Ernő: „Szól a lélekharang”; Siklós Albert: „Bölcsös dal”; Szabados Béla: „Vágyak”; Tornay Alajos: „Esteledik” és „Pávafogat”. A bírálókat szerint a díjazott dalok mindegyikében van abszolút zenei érték és egyéniség és valamennyi alkalmas hangversenyen való előadásra. A dalirodalom e 12 gyöngyét „12 dal” címmel a Harmonia zeneműkereskedés adja ki. Előfizetési ára 10 K, bolti ára 12 K.

— **Megszüntették az esti állatvágást.** Eddig a közbiztonság szombaton és egyéb ünnepeken az esti órákban is történtek vágások. A megyei főállatorvos előterjesztésére egy alispáni rendelet most megszünteti az esti vágásokat abból az okból, hogy a közbiztonság mostani esti világítása nem elegendő a huszvizsgálatra és a kellő ellenőrzésre. Mivel pedig a vágóhid újjaépítése már csak idő kérdése, azért a villamvilágítás bevezetését most nem javasolja a mérnöki hivatal, mert a vezeték az új épületben hasznavehetetlen volna és úgy kétszeres költséggel járna.

— **A rendőri szolgálat fejlesztése.** Nagykanizsa város 1910. évi költségvetése vármegyei jóváhagyással leérkezett. A pénzügyi tanácsülés ennek alapján megbizta Deák Péter főkapitányt, hogy a költségvetésben felvett rendőrségi szaporítás és fejlesztésről intézkedjék. A főkapitány ezek szerint egy polgári rendőr és 5 másodosztályú rendőri állásra legközelebb kirja a pályázatát. Ez a szaporítás csak első részletét teszi annak a javaslatnak, mit a főkapitány a rendőrség újjászervezésére nagy körültekintéssel előterjesztett. Már többször megemlítettük, hogy a rendőrség mostani szervezetét 1885-ben, tehát 25 évvel ezelőtt kapta, ami az akkori viszonyoknak sem felelt meg teljesen, annál kevésbé a jelenlegieknek. Senki se éri ezt jobban, mint a főkapitány, ezért igyekezik nagy ambícióval és tapasztalatain alapuló szakutudással közbiztonságunk ügyén segíteni. Az újonnan szervezett polgári rendőr, detektív-szolgálatot fog teljesíteni, ami városunkban eddig teljesen hiányzott. A rendőrlégénység megszaporodott létszámával egy negyedik rendőrszobát létesít az Eötvös-téren levő u. n. katonai vártházban, mely a város tulajdona. Ez az őrszoba Nagykanizsa keleti részének közbiztonságáról őrködni. A Teleki-nt, Rózsa-utca, Petőfi-, Miháldi- és Honvéd-utcai vidékeken. A Teleki-uton állandó mozgó őrszem fog fenntartani, a többi utcákat naponként többször fogják átportyázni. Tudomásunk szerint még a Józsefőherceg-

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

pótlék

egy régióknak bizonyult háziáru, mely már sok év óta legjobb bedörzsölőnek bizonyult **közbiztonság, oszónál és meghűléseknél**

Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.—80, K.1.40 és K.2.— és ügyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

VELMA SUCHARD

Nyersen való
evésre
paratlan.

ut és Magyar-utca sarkán is szándékában van egy őrszoba létesítése, mely annak a vidéknek az érdekeit védelmezni és természetesen mindegyik őrszoba egy tüzjelző állomás is volna. Ez az 5-ik őrszoba azonban még későbbi intézkedésre vár, míg az Eötvös-téri 4. őrszoba felállításához az állami segély egy részét fogja a város felhasználni. Mindenesetre elismeréssel adózunk Deák Péter főkapitánynak, aki tervszerű intézkedéseivel igyekszik hatáskörében szolgálatot tenni a város polgárságának.

— **Elhalasztott tenyészbika vásár.** Míthogy Budapestben a földművelésügyi miniszteriumban gazdasági felügyelői értekezlet lesz, melyen a zalamegyei gazdasági felügyelő is részt vesz, azért a f. hó 19-ére tervezett tenyészbikavásárt 21-én fogják megtartani.

— **Esküdszéki tárgyalások.** A negyedik napon Preperics Mátyás drávavásárhelyi legény ült a vádlottak padján, ki a csendőrségen és a vizsgálóbíró előtt már azt a vallomást tette, hogy fiatal öccsét Preperics Jánost, ki eszmádia volt, mivel neki nem akart eszmát varrni egy fejszével agyonvert. A főtárgyaláson a vádlott visszavonta vallomását ezért csakornyai és drávavásárhelyi tanúk beidézése vált szükségessé, mivel azonban Weinacht Mihály csakornyai őrsvezető, kinek a vallomást tette, nem jelent meg tanúnak, a tárgyalást a következő ciklus esküdszéki tárgyalásig elnapolták. A pénteki napon egy közönséges korezmározás utáni verekedésből kifolyó emberölés foglalkoztatta a törvéyszéket Zalazentbalázon nov. hónapban Péntek Vendel, Boros Mihály, Kovács Vendel és Berke József megölték Gál Jánost és mikor a korezmából kiment rátámadtak és addig verték, míg meg nem halt. Az újfélig tartó tárgyaláson Péntek Vendelt 4 évi, a többi 6—8 évi fegyházra ítélte a bíróság. Azonkívül az özvegy részére 800 és a hét árva részére egyenként 4—400 K kártérítés megfizetésére ítélték. Az ítélet jogerős.

Szombaton Horváth György katori lakos büntügyével foglalkozott az esküdszék, ki Nagy Józsefet, mivel ez falusi tréfából kalapját leütötte, egy husággal kétszer úgy megütötte, hogy a szenvedett koponya repedés miatt másnap kiszenvedett. A teljes beismerésben volt vádlott három és fél évi fegyházra ítéltetett.

— **Kiutasított munkások.** A falu télen nem igen nyújt foglalkozást a munkás embernek, ezért ilyenkor tömegesen tódulnak a városba és itt szaporítják a proletariátust, meg a rendőri krónikákat. Azért a rendőrkapitány szigorúan felhívta a beözönlötteket, hogy munka után lássanak. De vannak, akik csak kedvetlenül mennek munkára, inkább elégedetlenséget szító beszélgetésben töltik a piacokon, kocsmákban idejüket Ezeket szemmel tartják és közülök néhányat kiutasítanak a város területéről. Ezek

a következők: Horváth Pál bak-i, Pap Károly felső-ráki, Horváth István zalabaksai és Császár Károly letenyei illetőségű.

— **Tűz a Franz malomban.** Szombaton reggel a Franz-féle gőzmalom padlásán tűz ütött ki, amit azonban a jól szervezett gyári tuzoltóság gyorsan elfojtott, úgy, hogy a padlás egy részének elégszen kívül egyéb kár nem történt. A rendőrség a helyszíni szemlén megállapította, hogy a kéménybe nyúló gerendának meggyuladása okozta a tüzet.

— **Budapest tündérvirtéje.** A Rákóczi-uton levő és Grosz Odón tulajdonát képező Ostende-kávéház a maga nemében való exotikum. Egy fényes, nagy terem tükörfalakkal, keleti szőnyegekkel dusan megrakva. A kávéházi hideg ételek, a francia szakácsművészet remekei, a borok és a valódi francia likőrök kitűnnek. Kitűnő bel- és külföldi lapok a világ minden részéről állanak az olvasó publikum rendelkezésére. Esténként az egész continensen előnyösen ismert Vörös Miska hírneves cigány zenekarának meghallgatására a legfényesebb elite-közönség tölti meg szorongásig a kávéház ragyogó termeit

SZÉP KERESETRE

tehetnek szert nők, kik házi munkájuk közepette vagy egész nap **csipkehorgolással** óhajtanak foglalkozni. Bővebb felvilágosítást nyujt levélbeli megkeresésre. **Stern Árminné** Branyicskán.

KÖZGAZDASÁG.

A Nagykanizsai Takarékpénztár közgyűlése. Tegnap tartotta meg a Nagykanizsai Takarékpénztár r. t. évi rendes közgyűlését újnapi Elek Lipót elnöklete alatt. A gyűlésen 54 tag, 795 részvényt képviselt. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentéseit egyhangulag elfogadták és örömmel győződtek meg arról, hogy ez az izmos intézet egyre a fejlődés stádiumában van. Részvényenkint 115 K osztalékot fizet a mai naptól kezdve. Az igazgatóság régi tagjai újra megválasztották, ezekhez Szauvéber József és Schwarz Adolf dr., mint új igazgatósági tagok választottak meg. A felügyelőbizottság új tagja Friedl Ödön dr. lett. Megemlítséretartjuk méltónak, hogy a közgyűlés városi közhasznú és jótékony célra 2070 K-át szavazott meg.

— **A Gazdasági Takarékpénztár jótékonykysága.** A Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár igazgatósága a közgyűlés által rendelkezésre bocsátott összegből következő jótékonycélú kiosztást teljesített: A városi színházalapnak 200 K, a városi szegényházalapnak 100 K, a városi szegényalapnak, a Szépitő Egyesületnek, a Népkonyhának 50—50 K, a Keresztény jótékony nőegyletnek, az Izraelita nőegyletnek 30—30 K, a Magántisztviselők egyesületének az Önkéntes tuzoltó testületnek 25—25 K, a Felső kereskedelmi iskolának a Főgimnáziumi segélyegyletnek, a Főgimnáziumi önképzőkörnek, a Községi ipariskolának 20—20 K, az állami elemi iskoláknak 40 K, a Rabsegélyző együletnek 10 K, a Keszthelyi gazdasági akadémiának 50 K, a Tapolcai vinecellár iskolának 20 K. Összesen 760 korona.

LE DÉLICE cigarettapapír
cigarettafüvegy
mindenütt kapható.

Schaumann gyógyszerész

Gyomorsója

Összetételében ujonnan javítva, több mint 30 éve legjobb eredménnyel bevezetve, a legjobb szer mindenféle gyomorba, bélbetegségek és étvagytalanság ellen. Nélkülözhetetlen a jó emésztés szabályozására és fenntartására. Aki soványodásra hajlammal bír szintén naponta kétszer használja a gyomorsót. Egy doboz ára K 1.50. Széküldés naponta postán utánvétel. Legkisebb rendelés 2 doboz. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

Főraktár **Julius Schaumann, Stöckeran bei Wien** gyógyszerész, vegyi-gyógyszerlaboratóriumában

Dunántul legrégebbi ékszerüzlete!

Berény József és Fia
NAGYKANIZSÁN.

Arany és ezüst ékszerek készítése villanyerőre berendezett műhelyünkben.

Dusan felszerelt ékszer, arany és ezüstárak raktára.

Jegygyűrűk a legnagyobb választékban rendezés és különleges formákban.

Remek menyasszonyi ajándékok finom izlésben.

Legszebb női- és férfi aranyórák.

Szép raktár brillant, gyémánt és színes drágakövé tárgyakban.

Régi vagy vásott foglalatú drágakőtárgyak divatosan és tartósan műhelyünkben átfoglatatnak.

Teljes étkezőkészletek valódi ezüsből hivatalos ellenőrző próbával ellátva.

Jutányos, olcsó árak! Eladás részletfizetésre is!

A berndorfi gyár főelárusító helye csakis első minőségű Alpaccaezüst étkészletekről.

Brilliantok, gyémántok, arany- ezüsttárgyak legmagasabb árban megvetetnek vagy becsereítetnek.

Szülő-oltvány,

szőlővesszőről és borról nagy képes árjegyzékemet

INGYEN

és bérmentve küldöm meg, a ki Címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, a ki rendelni nem akar, mert ebből megtanulhatja a szőlőtelepítést s emellett sok szőlőkép van benne. Szőlőoltványokból és más egyéb európai és amerikai sima és gyökeres vesszőkből, a világhírű Delawareből állandóan több millió készlet eladó, olcsó ár mellett. Több ezer elismerő levél, közte több hercegi és grófi uradalomtól.

Cím: **Szűcs Sándor fia, szőlőtelepe,** Bőhardióság.

Legelősebb és legjobb hatású Hashajtó.

(Neustein Erzsébet-Pilulái)

felülmulja minden tekintetben a hasonló készítményeket. Fent szer mentes minden káros alkatrészektől a legjobb sikerrel használják az altest bántalmait, könnyű székletet szerez, egy vértisztító gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

Székrekedés

legyőzésére, mint a legtöbb betegség okozója. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pillula tartalommal 30 fillér egy tegeres 8 dobozzal tehát 120 pillulával 2 korona. A pénz előre beküldése mellett bérmentve.

OVAS! Utánzatoktól óvakodjunk, Neustein Filop hashajtó pilluláit tessék kéri! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzet Szent Lipót védjegy és Philip Neustein gyógyszerész aláírása fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törvény által védett csomagjainkon cégünknek rajta kell lennie.

Neustein Filop gyógyszerár, Sz. Lipóthoz Wien, Plankengasse 6.

Kapható Nagykanizsán: Reik Gyula, Belus Lajos, Práger Béla és Szabó Antal gyógyszerészeknél.

Egy gondos háziasszony elővigyázata abból áll,

hogy a Kathreiner-féle Kneipp-malátakávé bevásárlásánál nem egyszerűen malátakávéét kér, hanem mindenkor kifejezetten hangsúlyozza, hogy Kathreiner-féléét kíván és csak oly eredeti csomagot fogad el, mely Kneipp plébános arcképét védjegyül és a Kathreiner nevet viseli, mert egyedül ezek a jelek nyujtanak biztosítékot, a valódi Kathreiner-ért.

ROPS**MODELL 1910****1910-es modellünk újításai:**

Intenzív lángzó, mely gyorsan forral és kevés szénat fogyaszt.

Erős alkatrészek, melyek kicserélhetők és tisztíthatók. Művészi kivitel (modern stílus). Galvanizált bronz színezés. — Hozzáadva a „Rops” biztonsági gyorsfűző eddigi előnyeit, a

„Rops” 1910.

a jelenkor legszebb, legtartósabb, legbiztosabb és legtakarékosabb asztali tüskéje. Ha feldül, elalszik. A szesz ki nem folyhat!

Ara Budapesten: 4.— korona.

Kapható minden szakmába vágó üzletben

„R O P S” Fémárugyár Részvénytársaság
BUDAPEST, V. Váci-ut 74/37.

Helyi elárúsítók: Weiser J. O., Bettlheim és Guth, Rosenfeld Adolf fiai, Köhler Testvérek, Unger Ullmann Elek.

Képviselek vidéken keresetnek.

Szőlőoltványok

I. oszt. igen szép, erős, egy és két éves Riparia Portalis és Rupestris Monticola alanyra oltva. 74 különböző bor- és csemegefajtákban, köztük a Csaba gyöngye, mely már július 20-án érett. Ezenkívül Riparia Portalis és Rupestris Monticola sima és gyökeres, peronospora mentes hazai sima és gyökeres vesszők.

Kérjünk árjegyzéket, melyet ingyen és bérmentve küld az.

„Erzsébet-szőlőoltványtelep”

Tulajdonos: Schmidt Mátyas, BOGÁROS (Torontálmegye)

Szőlő oltványokat

szállít, amerikai sima és gyökeres vesszőket különféle fajokban, fajtisztaságot jótállva legduzsabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Külföldi első szőlőoltvány teleptulajdonos: CASPARI FRIGYES
Medgyes 89. sz. (Nagyküküllő-megye).

Tessék képez árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett állományú levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint irásbeli bizonyítást szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

MEGHIVÁS.

A Délzalai takarékpénztárral egyesült

Önsegélyző Szövetkezet

folyó évi február hó 27-én d. e. 10 órakor saját helyiségében tartja

XXIX. rendes évi közgyűlését,

melyre a t. üzletbirtokosokat tisztelettel meghívja

Az igazgatóság.

TÁRGYSOROZAT:

1. A szövetkezet elnökének a lefolyt üzletévről szóló jelentése.
2. A felügyelő bizottságnak a szövetkezeti könyvek és számadások 1909. évi felülvizsgálatáról szóló jelentése, ennek alapján a vagyonmérleg és osztalék megállapítása s az igazgatóság és számadók felmentése.
3. A szövetkezeti hivatalos közlöny kijelölése.
4. Az alapszabályok 22. §-a értelmében kilépő Fischer Ignác elnök, Simon Gábor alelnök, továbbá Dants Kálmán, Frank Vilmos, Muzikár Vince, Singer József és Kardos József igazgatósági tag urak helyett újak vagy ugyanazok és az alapszabályok 47. §-ának rendelkezéséhez képest 3 tagu felügyelő bizottság megválasztása.

Kelt Nagykanizsán, 1910. évi január hó 29-én.

Szöveg: A felügyelő-bizottság által felülvizsgált vagyonmérleg a szövetkezeti helyiségben bármikor betekinthető.

A társulat könyveibe bejegyzett üzletbirtokosok szavazatlappjaikat folyó évi február hó 25. és 26-ik napján a szövetkezeti helyiségben átvehetik; a közgyűlés napján szavazatlappok ki nem adatnak.

Szőlőoltvány eladás!

Aki egészséges, olesó szép szőlőt akar, bizalommal forduljon

VITYÉ MIKLÓS

a lelkiismeretesen vezetett oltványtelephez

Ös-Csanádon (Torontál-m.)

ahol szokvány minőségű I. rendű fás, gyökeres és sima zöldoltványok bor- és csemegefajok valamint amerikai sima és gyökeres szőlővesszők, nemkülönben ugyanazon fajok II. rendű osztályzatban a legolesőbb árban kaphatók Szőlőlugosnak külön e célra választott fajok. — Gyümölcsfa- és rózsáoltványokban nagy választék

Faj- és árjegyzék ingyen és bérmentve.

A számos elismerőlevél közül itten csak egy:

A küldött oltványokkal teljesen meg vagyok elégedve. A kedvező időjárás mellett igen szépek megeredtek, az elmaradottak száma 1—2%-nál többre nem tehető. Fajtisztaságról ezidő szerint még nem nyilatkozhatom.

Tisztelettel
Szeged, 1909. július 10.

Dr. Gróf Árpád
ügyvéd.

MEGHIVÓ.

A kiskanizsai „Templomtéri keresztény fogyasztási szövetkezet” f. hó 20-án d. u. 4 órakor az Olvasókör helyiségében

évi rendes közgyűlést

tart, melyre a részvényesek t. meghívottnak.

TÁRGY:

1. Elnöki megnyitó.
2. Évi jelentés.
3. Tisztújítás.
4. Egyéb indítványok.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Oh jaji

Köhögés, rekedtség és elnyálgásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Éljen!**Egger mellpasztillái**

Az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek. Doboza 1 korona és 2 korona

Próbadoboz 50 fillér.

Fű és szétkötődés raktár:

„NADOR”

Megfojt ez az átkozott köhögés!

gyógyszertár Egger mellpasztillái

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Kapható Nagykanizsán: Szabó Albert, Belus Lajos, Prág Reik Gyula és Csáktornyán: Pató Jenő gyógyszerész

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délelőtt.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.
Telefon: 192. — Hirdetések díjazás szerint.

Iparos tanulók mozgalma.

Nemrég apró kis repülő cédulák voltak városunk ablakaira, falaira kiragasztva, melyek az egész város megbotránkozását vívták ki. Rokonszeny helyett ellenszenvel keltettek maguk iránt azok, kik elég arrogánsul olyan axiomákat akartak néhány szóban leszögezni, aminek fejtegetése a legnagyobb bölcsek elméjét foglalkoztatta; de nem az utóán.

Azért jut ez eszünkbe, mert most ismét plakátokat látunk a falakon a budapesti Világosság nyomdából kikerülve. Ennek a tartalma illetőleg a cél, amelyért készültek teljes szimpatiánkkal találkozunk. Arról van ugyanis szó, hogy az iparos tanulók iskolája ne az esti, hanem a nappali órákban legyen.

Ez a mozgalom a fejlettebb ipari nyugotról került először a fővárosba, onnan pedig most már minden vidéki város szakszervezeit mozgásba hozta.

Mi már nem egyszer emeltünk szót annak érdekében, hogy az iparos tanulók oktatását egészen más alapokra kell fektetni, arról is irtunk már, hogy mennyire minimális eredményű a mai esti oktatás, mely nagy részt oka iparosaink csekély műveltségének.

Ez a kérdés nem helyi jellegű, hanem országos, mert jórészt ugyanazok a viszonyok vannak mindenfelé. Ismétlésekbe bocsátkoznánk, ha arról irnánk, hogy testileg, lelkileg mennyire kifáradva mennek az iparostanulók az esti kurzusra. Az sem találkozott soha helyesléssünkkel, hogy az inasnak vasárnapját, az egyetlen heti szabad idejét szintén lefoglalják a tanulásra. Nem osodáljuk tehát, ha az inasok türelme fogyatékán van és nem ítéljük el a szakszervezeteket, ha visszaemlékezve a lefolyt inasévekre, segítségére sietnek fiatal pályatársaiknak, ha mindjárt a sztrájk drasztikus eszközével is. De ez utóbbinak csak akkor volna helye és értelme, ha egyben nem mulnák az eddigi rendszer megváltozása, mint a mesterek akaratan vagy csökönnyösségén. De nem így áll a dolog. Tisztán kell látni, ismerni kell a fennálló viszonyokat, akkor belátjuk, hogy a törekvés helyes, de a sztrájk annak keresztülvitelére az adott helyzetben célra nem vezethet, tehát elítélendő.

Tudnunk kell ugyanis, hogy az iparos iskolának sem saját iskolahelyisége, sem saját külön tanítótestülete nincs. Így kénytelen más célra szolgáló iskolában meghúzódni, hova csak akkor vonulhat be, amikor a rendes lakók üresen hagyják és az addig elfoglalt tanítók is némi pihenés után újra magukra vállalhatják a tanítás nehéz munkáját a leendő iparos ifjakkal. Hogy ez a rendszer helytelen és kevésbé célra vezető, azt már hangoztattuk és hogy

azon változtatni keli, azon minden erőnkkel szívesen közreműködünk. De a fennálló viszonyokat tekinteten kívül hagyni nem szabad és nem lehet célja a szakszervezeteknek, hogy az iparostanulókat sztrájkba lovalják akkor, mikor ez előreláthatólag eredménytelen és ádatlan cselekedet volna.

Nálunk valószínű, hogy rövidesen ha nem is teljesen a nappali órákra tehetjük át a szorgalmi időt, de mindenesetre nem fogjuk a késői esti órákat e célra felhasználni. Szorosan összefügg ennek lehetősége az elemi iskolai egyhuzamu tanítással, melyre nézve az állami tanítók már megrettették javaslatukat a kir. tanfelügyelőnek. És éppen azzal érveltek, hogy ily formán az iparosinasokat sem lesznek kénytelenek elvonni a nappali oktatás lehetőségének áldásaitól.

Akkor azután még csak a mesterek érdekeit kell figyelemre méltatni, akiknek talán nem volna inyökre, ha a nappali munkaidőben vonná el az iskola a tanuló fiukat. Azonban nem hisszük, hogy ez valami legyőzhetetlen akadály volna. Mert a mesterek már vannak azon a fokon, hogy belássák, hogy ha a segédnek elég, ha délután 6-ig dolgozik, akkor a serdülő, gyengébb szervezetű inasnak is elég, ha az elméleti tanulás hozzáadásával dolgozik ennyi ideig. Annak az ideje különben is lejárt már, mikor az inas gyerek az első két évben csak a majsztrámnét szolgálta, meg a logényeket. A gyári munkásfiuknál pedig szintén nem lehet akadályt gördíteni, sőt nem is szabad. Meg kell tehát indítania a hatóságoknak az eljárást, hogy minden akadályt elhárítson, mely az iparos tanuló oktatását a nappali időben hátráltatja. Addig azonban türelemmel kell lenniök az inasoknak, mert lehetetlen, hogy ne lássák, mennyi szeretettel, emberséges gondoskodással igyekszik a társadalom az ő javukat megvalósítani.

— **Megyegyülés.** Szokatlanul népes volt a 14-én és folytatólag 15-én megtartott vármegyei közgyűlés. Még a második napon is 50—60 tag előtt folytak a tárgyalások. Az érdeklődésnek egyik oka a politikai helyzetben keresendő, a másik oka pedig a tárgysorozat némely pontjának érdekessége és fontosságában. Árvay Lajos alispánnak lapunkban közölt jelentését a közgyűlés egyhangulag tudomásul vette. Zalaegerszeg városi takarékpénztárának ügyét Korbai Károly dr. polgármester hosszú beszédben ajánlotta elfogadásra, de csak egyben fogadták el, utasítván a várost, hogy a városi takarékpénztár tervszét módosítva nyújtsa be újra a megyénél. A polgármester fizetés emelésére vonatkozó állandó választmányi javaslat elvetetett és Zalaegerszeg város határozata emeltetett érvényre. De megfélebbezik e határozatot és valószínű, hogy a minisztérium, tekintettel Zalaegerszeg megterhelt háztartására az állandó választmány fizetésemelést megtagadó határozatát fogja jóváhagyni.

Állami gabona-kozraktarak.

A kereskedelmi muzeum igazgatósága legközelebb nyilvánosságra hozza azokat a javaslatokat, amelyeket a kereskedelemügyi miniszter megbízásából Gondos Viktor dr. mérnök a gabonakészleteknek jobb forgalombahozatalára vonatkozólag készített. Ezek a javaslatok egy részletes jelentésben épültek fel, amely az északamerikai gabona-kereskedelmi; raktározási és szállítási viszonyokról számolnak be és lényegük a következő: A magyar állam akár közvetlenül, de még inkább az államvasutak útján több nagyarányú gabona-kozraktárt épít a fontosabb termelési gócpontokon és azokban rendszeresen tárolja az ország gabonakészletét úgy, hogy a tárolt mennyiségekről közforgalmu warransokat állít ki. E raktarak a gabona helyközi mozgását, mint a leggyakoribb esetben felesleges költségtebbletet, lényegesen csökkentik, de egyben a rendelkezésre álló napi készletek állagát, mely jelenleg Magyarországon az össztermelésnek csak 2%-a, épp úgy 6%-ra emelik, mint az a kozraktárak segítségével a tengerentúl történt. A diszponibilis készleteknek 4%-kal való emelkedése kellő módot nyújt arra, hogy a magyar gabonakereskedelem megfelelő súlyal hathasson a gabona-áralakulásra. A kozraktarak építése a jelenleg Észak-amerikában divó típus alapján történik, melyet Németország már akceptált és amelynek lényege az, hogy a raktározás nem a síkban, széles és nagy területeket igénylő tároló mezőkön, hanem függőleges vasbetonhengerekben történik, ahol a gabona legtöbb kezelési művelete saját gravitáción alapul és így mintegy 10—12%-ot tevő kezelési költségmegtakarítás érhető el. Ezzel kapcsolatosan a vasuti kocsik méretei is megváltoznak, amennyiben nem 10 és 15 tonna hordképességű és emellett 6—7 tonna holt súlyu vagonok építendők, hanem olyanok, mint az Egyesült-Államokban, hol a gabonaszállító-kocsik minimális hordképessége 30 tonna és holt sulya csak 10 tonna. Az új berendezések nemcsak a gabona kezelési költségeit teszik lényegesen olcsóbbá, de a gabonakereskedelemnek rendkívül gyorsaságot is adnak. A szükséges investíciók 30—32 millió K-ra rugnak. A javaslatokat a Kereskedelmi muzeum már legközelebb közzéteszi, hogy az érdekeltségnek módja legyen azok megvitatására. Az Országos magyar gazdasági Egyesület már előterjesztést is tett a kereskedelemügyi miniszterhez az országos kozraktári hálózat legelőnyösebb létesítése tárgyában.

* Az új üstökös s a róla szóló mindenféle mende-monda érdekli a gyermekvilágot is, ezért közöl róla érdekes, eleven cikkeket képekkel a Jó Pajtás, Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes heti gyermeklapja, legújabb, február 13-iki számában. Dörmögő Dörmötő ur, a Mackó-népszétség diszvirága folytatja automobil-utazását. Endrődi Sándor pompás verset ír, Szem-re György elbeszélést. Benedek Elek és Rákosi Viktor regényt, Lampért Géza verset, egy képes cikk a párizsi árvízről szól. Van még e számban új rovat is Tréfa címmel, ezenkívül tréfás képsorozat, rejtvény, szerkesztői üzenet stb. A Jó Pajtás előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal (Budapest, IV. Egyetem-utca 4.)

LE DÉLICE cigarettapapír
cigarettafüve
mindenütt kapható.

HIREK.

Hogyan szerelnek fel egy modern kórházat.

Abból az alkalomból, hogy nálunk is foglalkoznak a kórház új felszerelésével, illetve nagyobbitásának tervével. Az érdekesség kedvéért minden kommentár nélkül közöljük Ujvidék város tanácsa által kiírt pályázat egy részét, amint azt a „Vállalkozók és iparosok lapja”-ban olvassuk. E szerint Ujvidék szab. kir. város törvényhatósági bizottságának határozatából kifolyólag a városi tanács az új városi közkórház berendezéséhez szükséges műtőszoba-felszerelés, orvosi műszerek és eszközök, Röntgen-felszerelés, Röntgennel kapcsolatos fényképezési berendezés, laboratórium, teljes górcsövi felszerelés, orvosi és kórházi vasutortok, Wertheim-szekrény, mérlegek stb. szállításának biztosítására versenytárgyalást hirdet.

A benyújtandó zárt ajánlatok tárgyát és kb. mennyiségét a következőkben mértékek mutatják: I. cs. Műtőszoba, előkészítő, bővíthető- és rendelőhelyiségek berendezése és II. cs. Orvosi műszerek és eszközök, együtt kb. 20.000 kor. értékben, III. cs. Röntgen-felszerelés és IV. cs. Röntgennel kapcsolatos fényképezési berendezés kb. 10.000 korona értékben, V. cs. vegyi és bakterológiai laboratórium-berendezés, VI. cs. teljes górcsövi berendezés kb. 6000 kor. értékben, VII. cs. orvosi és kórházi vasutortok, Wertheim-szekrény, mérleg kb. 32.000 korona, összesen kb. 70.000 korona értékben. Megjegyeztetik, hogy a szállítás pontos mennyisége még nem közölhető, mert jelen ügyben a belügyminiszter még véglegesen nem döntött.

— Svárdström programja. Svárdström Valborg e hó 20-i estélyének programja a következő: 1. Nagy ária a „Nürnbergi baba” operából, Adam. 2. a) Liebesfeier Weingartner, b) Die Forelle Schubert, c) Der Nussbaum Schuhmann, d) Niemand hat'segeshn Loewe. 3. a) Aufräge Schuhmann, b) Mutterherz H. Hermann, c) Wie komm ich, Brahms, d) Ständchen R. Strauss. 4. a) Ősz utója, b) Esteledik, c) Pávafofat Tarnay. 5. a) Killingdans Grieg. b) Les filles de Cadi Delibes, c) Echo Polka Dannström.

— A szombathelyi menhely vezetőségéből. A szombathelyi menhely igazgató főorvosát, Szent János drt a belügyminiszter ez állásától saját kérelmére felmentette és helyébe ideiglenes mino-

ségben Máté Géza dr. kassai menhelyi főorvost nevezte ki. Amint értesülünk, a menhely főorvosa személyes surlódások miatt hagyta el állását. E helyett említtük meg, hogy Lévy Ödön dr. volt szombathelyi menhelyi főorvost a belügyminiszter Szabadkáról a budapesti központba rendelte be szolgálatára.

— Elmarad az utóállítás. Zalavármegye alispánja 3026. sz. alatti rendelete értelmében az utóállítás márc. és ápr. hónapokban elmarad: Az állandó sorozó bizottságok e hónapokban nem fognak működni.

Állandó kanizsai színház. A színházi bizottság ábrándja már testet öltött. Ott van a szép monumentális kőszínház Lengyel Lajos főjegyző szobájában. A berlini Theater-ban Unternehmungs Gesellschaft előzékenysége rajzolta meg és készítette el a részletes tervet. Maga az épület egyemeletes és 1000 nézőt fogadhat be. A földszinten is, meg az emeleten is 10—10 páholyt nyújt. Mint modern berendezésű színházhoz illik, mindenre kiterjed a tervezők figyelme. A földalatti helyiségekben van a központi fűtés. Maga az épület impozáns, de szépek nem mondhatók, uehézkes az ó görög és német színház stíl keverékének látszik. A „Kostentüberschlag” (költségvetés) részletesen beszámol az építés költségeiről. Teljes belső berendezéssel, villamos világítási felszereléssel együtt 536 ezer koronáért szállítja a cég a színházat. Csak éppen szüneteket nem ad hozzá, meg szubvenciót, hogy a színészek megélhessenek. Erről, meg az építési költségek annuitásairól, meg a világításról, meg a sok minden egyébről a városnak kell majd gondoskodnia. Megjegyezzük még, hogy csak a Kostentüberschlag német, a tervezet és a kísérőlevelét ellenben korrekciót magyar. Sőt bocsanatot kér, hogy a Kostentüberschlag is csak tévedésből került német nyelven az iratok közé. Így áll a színház ügye eddig. A tervet és költségvetést a színházi bizottság nemsokára tárgyalni fogja.

— Istentisztelet. Az izraelita templomban a péntek esti istentisztelet f. hó 18-ától kezdve további intézkedésig d. u. fél 6 órakor fog kezdődni.

— Koszorupótló adományok. F. hó 14 én elhunyt Scherz Jenő ur iránti kegyelet jeléül koszorumegeváltság című adományoztak: Gyászoló család 20 K, Eisinger Henrikő, Scherz Géza 10—10 K, dr. Fried Ödön, Heltai József, Karcag Jenő és Rezső, Kaufmann Mór 5—5 K, Kozáry Kálmán, Wollheim Manó 3—3 K, és Sauer Ignác 4 K-át, összesen 70, azaz hetven koronát. Izs. szent egylet.

— Merénylet a vonat ellen. Telefonon értesítették a rendőrséget, hogy a ma d. e. 11 óra 23 percekre érkező vonatra Horvátországban Joleska környékén ismeretlen tettes rálőtt. A golyó bohatott a postahelyiségbe, hol egyik alkalmazottnak a sapkáját érte és leütötte. Természetesen óriási rémület volt és soká tárgyalták az esetet Bay György rendőrkapitány és Fűredi János rendőrtiszt a vonat megérkezésekor azonnal megjelentek az állomáson és a helyszíni szemlét megtartották. A rendőrség a merénylő nyomozása és kézrekerítése iránt a legszélesebb körű intézkedést fogja megtenni.

— Zavargások a munkásgimnáziumban. Ugyalátszik, akik a kis róplúd cédulák értelmi szerzői voltak nem tudnak belenyugodni a munkásgimnázium jelenlegi szervezetébe. Nekik a paptól még az oktatás sem kell. Nem ismerik azt az ősi igazságot: Az az okos, aki mindenkitől tanul. Eddig a legnagyobb rendben történtek az előadások a munkásgimnázium

óráin. Állandóan 100 körül forgott a hallgatók száma. Tegnap azonban néhány magáról megfeledkezett hallgató püsszegéssel, közbekiallásokkal, le a csuhásokkal s hasonló szövegekkel ordítottak bele a magyarázó piarista tanár szavaiba, úgy hogy az igazgató kénytelen volt az előadást idő előtt felfüggeszteni. Tartozunk az igazságnak azzal a kijelentéssel, hogy ezek a tudomány-izonyban szenvedők csak néhányan voltak és állítólag a budapesti központ köldött le valakit, aki a rendezésre a jelszót kiadta. A többség kérte az igazgatót az előadás folytatásáért, de nem lett volna ésszerű ennek elrendelése. Amint említettük a nagy többség diéséretes buzgalommal, magáért az ismeretekért jár a kurzusra és nem tekintik ki az, aki feloldozva esti nyugalmát, önzetlenül szolgálja embertársainak lelki haladását. Akik más nézetet vannak, akik csak a szakszervezet approbált tanáraitól akarnak tanulni, azok maradjanak el és létesítsenek új intézményt, ahol otthonosabban érik magukat. Mi azt az iskolát is örömmel fogjuk üdvözölni és tőlünk telhetőleg támogatni. De semmi okot sem láttunk eddig amely ezt a zavaró eljárást igazolta volna.

— Vetőmag beszerzése. Mint értesülünk, új terméslü lucernából az idén közel sincs annyi, a mennyi szükséges. Sok felől fognak azért olyat ajánlani, mely régi maggal és értéktelen Trnkesztánival lesz keverve. Répamagból a szükségletnek alig termett 1/3-ad része. Hogy mi mindent fognak megpróbálni csiraképes, fajazonos répamag gyabánt eladni a gazdáknak, arról sokat lehetne írni. Ily körülmenyek között óriási fontossága van a vadekezésnek, mely első sorban abból áll, hogy ne induljanak a látszólagos alacsony árak után, hanem figyeljenek az áru minőségére. Ugyanis a magas árak minden esetre arra készítetnek egyes magelárusítókat, hogy régi, csiraképtelen mag bozzákeverésével alacsonyabbra szállítsák le az árt s így természetesen az értéket is, miáltal olcsóbb árakat szabhatnak. Ezért ajánljuk, hogy gazdáink az idén a legmesszebbmenő garanciát kössék ki úgy gazdasági, mint kerti magvak bevásárlásánál s különösen a külföldi cégektől követeljük, hogy szavatoljanak a magyar mezőrendőrségi törvények szerint, különben nem lehet tőlük kártérítést kapni. Hogy azonban eleje vétessék a sok kellemetlenségnek és súlyos károknak, legajánlatosabb hazai céget igénybe venni mint p. o. a közkezdelt Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedését Budapesten, mely cég becsületben áll fenn már 36 éve és különben is be van igazolva, hogy a Mauthner-féle magvak a legjobbabb és azokban még soha senki sem csatlakozott.

— Sas Ferenc a Művészklubban. Vasárnap d. e. 11 órakor nyílt meg a fővárosban a Művészklub csoportos kiállítása. A közoktatástügyi kormány képviselőjében Molnár Viktor államtitkár jelent meg, ki a kiállítást hosszasan szemlélve elismerését fejezte ki. A tárlatban ott találjuk Sas Ferenc festőművésznek képeit is, akinek Nagykanizsai jónévtű festőiskolája volt és ki itt is kiállított képeivel a kritika elismerését vívta ki. A Művészklub csoportos kiállítása azoknak a festőknek a munkáját gyűjtötte össze, akik eddig művésztörekkel nem juthattak a nyilvánosság elé. A fővárosi lapok néhány kiválóbb festőről elismeréssel írnak és ezek között a mi ismert művésznünket Sas Ferencet a legjobbabb között említi. Különösen nagyobb vásznainak hatását emelik ki előnyösen.

— Építkezés Nagykanizsán. Az építő ipar a beálló tavasszal szépen fog megindulni. Csak nemrég adtunk hírt arról, hogy az építő bizottság 7 épületre adott eügedőlyt. most pedig kedden

Gümőkór,
köhögés,
szamárköhögés,
influenza

esetekben az orvosok csak

SIROLIN
„Roche”-t
rendelnek.

Kik vannak a Sirolin „Roche”-ra utalva?

1. A kik hosszú időn keresztül köhögés bántalmaiban szenvednek.
 2. Mindazok, kik ádult gégehurutban szenvednek.
 3. Asztmában szenvedők lényeges könnyebbülést éreznek már rövid használat után.
 4. Skrofulás, migyiduzzadásos, szem- és orrkatarusos gyermekeknek pontos szere a Sirolin „Roche”.
- A táplálkozást nagyban elősegíti.

Osakiseredeti csomagolású Sirolin „Roche”-t kérjen, minden utánzatot vagy pótkészítményt kérünk a leghatározottabban visszautasítani.

Sirolin irodalmat 13 kívánatra ingyen és bérmentve küld

F. Hoffmann-La Roche & Co.
Wien, III-1, Seilergasse 11.

tartott építbizottsági ülés újra 6 épülethez adta meg az engedélyt. Az építbizottság szerdán folytatta ülését Knortzer György elnökelete alatt, sőt folytatódagasan mindaddig folytatja tanácskozásait, míg a városrendezési szabályrendeletet a miniszter intenciói szerint át nem dolgozza. Az építési öveket is megváltoztatja célszerűbb szempontok szerint.

— **Zalamegye főispánja.** A fővárosból jelentik, hogy Zalavármegye főispánja Hertelendy Ferenc temesmegyei főispán lesz, kinek kinevezése illetőleg áthelyezése befejezett tény.

— **A mozi börtben.** Az egyetlen hely, hol a börti estéken kellemes tanulságos és olesó szórakozást találhat a közönség, az Uranus mozgóképszínház. Szombat, vasárnap és hétfőn remek új műsor lesz, melyből kiemeljük A két árva c. hatásos drámát és az utcai lámpák főfelügyelője c. nagyon humoros jeleneteket.

— **A természet óriási szolgálatokat tesz a emberiségnek** amennyiben sok betegség ellen szolgálja a segítőszereket. Egyike a tenger által nyújtott legjobb szerekek a csukomájolaj, melynek hátránya azonban az, hogy nagyon vissza tetsző ize van. A „Scott-féle Emulsió” formájában azonban a csukomájolaj is jó ize és könnyen emészthető, akár csak a tejfel; a csukomájolaj összes gyógyerejű tulajdonságai a „Scott-féle Emulsió”-ban nemcsak hogy megvannak hanem még sokkal hatásosabbak is. Egy házban sem szabad hiányoznia a „Scott-féle Emulsió”-nak. Kapható a gyógyszerüzletekben.

— **Esküdtészki tárgyalások.** A falubeli gyilkosságoknak leggyakoribb rugója a szerelem. Romlatlan lelkű gyermekei a népek nem tudnak uralkodni szenvedélyükön és nem számolva a következményekkel gyilkosság árán akarnak szerelemben boldogul tovább élni. Ilyen eset miatt volt az esküdtészek előtt Boda Vilmos 20 éves parasztleány és szeretője Husz Ferencé, ki 8 évvel idősebb. Fiumében, hol munkát keresett a fiu, ismerkedett meg a csinos menyecskével, kinek öléi karjai buzták az örvénybe. Husz Ferenc, a férj, dolgozott egész nap, az asszony meg a deli legény szerelmén éldeleget naphosszat. Az ifju visszajött Oregradára (Nagyrada). Nemesokára a Husz pár is, hiszen ők is ide valók voltak. A szerelem itt felujult és mert a menyecskével a féltékeny férj durván bánt, az asszony urának megölését határozta el, amire hosszú rábeszéléssel rávette a fiatal suhancot is és egy este amint megbeszélte terv szerint a házaspár Szabarbá ment, Boda lelőtte a férjet. Szíven találta, azonnal kiszenvedett. A szerelmében örült asszony meg ura fejszéjével ennek koponyáját is szétvagdalta. Mindkét vádlott beismerésben volt. Az esküdtészek szándékos emberölés büntetésében mondta ki őket bűnösöknek, mire a bíróság Husz Ferencét 15 évi, Boda Vilmost 12 évi fegyházra ítélte. A védő semmisségi panaszt adott be. Mire válik az asszonynál 15 év múlva az az emésztő szerelem, mely ilyen bűnre vitte?

Németh József vasúti segédkalauz a Telekinton rálőtt Dattler István kalauzra, mert az volt a gyanúja, hogy feleségét elcsábította. Dattler csak könnyű sérülést szenvedett. E merénylet után a Kazincsi-úti Sörház vendéglőbe ment feleségével, hogy együtt öngyilkosságot kövessenek el. A vendéglőnek gyanúsak voltak vendégei és rendőrt hívtak. Ennek megpillantásakor Németh feleségére lőtt, kinek jobb kezét találta. Azután maga ellen fordította fegyverét, de a rendőrök öngyilkosságát szándékában megakadályozták. Az esküdték Dattler ellen elkövetett szándékos emberölési kísérletben mondták ki bűnösnek. A bíróság ezért 1 évi fegyház, 3 évi birtalvesztés és politikai jogainak 3 évre való fel-függesztésére és az összes költségek megtérítésére ítélte. Felesége ellen elkövetett szándékos emberölési kísérlet vádjá alól felmentetett. Fried Ödön dr. védőügyvéd semmisségi panaszt jelentett be.

— **Áthelyezés a honvédséghez.** Az 1899. évben a közöshadsereghez besorozott katonák az 1909. év végén elbocsátottak és áthelyeztettek a honvédséghez. Erről szóló igazolvány-könyvecskék leérkeztek a városi katonai ügyosztályhoz, mely azt kézbesíteni fogja.

— **Hét épület katasztrófája.** Az utóbbi néhány nap alatt szomorú, sőt katasztrófális jelenséget tapasztalnak Kaposváron. A tartós esőzés és az

egyébként is nedves időjárás következtében egymásután dőlnek össze a külvárosi lakóházak, amelyek rozoga fölépítésüknél fogva nem képesek ellenállni az időjárás viszontagságainak. Idáig hét lakóház dült össze, legtöbb ugyanígyra, hogy többé fel sem épülhet. A rendőrkapitány a további katasztrófák megakadályozására minden lehető intézkedést megtett. Először is a rozoga épületek népét kilakoltatta. A szegény emberek most hajléktalanul kóborolnak a városban. A házbeomlások valóságos tragédiái néhány szegény családnak, amely télviz idején a szabad ég alá került. A katasztrófák sorozata még ezzel nem ért véget. A külvárosnak akárhány háza van még, amelyet az összeomlás veszedelme fenyeget.

— **Az ingyenes közszolgálat alkonya.** Értesülésünk szerint az igazságügyminiszter véglegesen szakítani kíván a régi rendszerrel, mely a bírói pályára lépő fiatal emberek több évi szolgálatát ingyenesen vette igénybe. Ideje volna a közszolgálat összes vonalain törölni az ingyenes szolgálatot. — A miniszteriumokban, állami és törvényhatósági hivatalokban mindentűnt vannak ingyenes gyakornokok, akik három-négy évet szolgálnak a jobb jövő reményében díjtalanul. A jogakadémia, egyetemek öntik a végzett embereket. Valahová kell menni életpályát kezdeni és elvégre mindenki nem választat önálló pályát, a közhivatali pályára tódul a fiatalság s lesz díjtalan gyakornok. A kényszerűség az ingyenes szolgálatba hajtja a fiatalságot s ott görnyed a hivatal dohos levegőjében az aktákkal rogyásig telehalmozott írcsasztal mellett évekig annélkül, hogy munkájáért egy fillért is látna. Ez se nem igazságos, se nem méltányos. Az igazságügyminiszter igen helyesen jár el, ha teljesen kiküszöböli a díjtalan állásokat. Már az előde is redukálta az ingyenes állások számát.

— **Katonai céllövészet.** A nagykanizsai cs. és kir. katonai állomásparancsnokság Kiskauzsa, Bajcsa, szepetneki major és principális csatorna által határolt lőtérén 1910. évi február hó 17, 19 napján a honvéd legénység által harszerűt (életpötléssel való) lövészetet fog tartatni. A lögyakorlat reggeli 6 órakor kezdődik és délután 5 óráig tart. A megjelölt napon és időben a lőtérén, a lőirányban b. m. (Kiskauzsaútól—Bajcsa felé) 7000 lépés, — oldalirányban (a principális csatorna és szepetneki major közötti térer) 3000 lépés távolságon belül tartózkodni életveszélyes.

— **El Amerikába.** Hasztalan minden igyekezet, mely a kivándorlástól vissza akarja tartani a magyart. Se törvényes, se társadalmi korlátok nem tudják megakasztani. Csak a kenyér, mely ha itt megvan, nem mennek érte Amerikába. Rendőrségükönél tegnap öt kiskauzsa polgár jelentkezett utlevélért. Osalados emberek mindannyian. Egy-egy kis birtokuk is van, amelyről sehogy se tudják a terhet letisztítani. Elmennek hát Amerikába, mihely megérkezik az utlevél. Az asszonyok itthon maradnak a gyerekekkel, turják tovább is a honi földet, a dollárok meg jönnek, jönnek míg végre az emberek is visszajönnek, vagy pedig utánok megy az egész család. Erre is van példa elég.

— **Pásztory** cs. és kir. udvari szállító virágkereskedése, Budapest, VIII. Rákóczi-ut 3. Képes árjegyzéket kívánatra díjtalanul küld.

SZÉP KERESETRE

tehetnek szert nők, kik házi munkájuk közepette vagy **csipkehorgolással** egész nap óhajtanak foglalkozni. Bővebb felvilágosítást nyuj levélbeli megkeresésre **Stern Árminné Branyicskán.**

Az az ezerfele komplikált szer, melyet **aranyér** (haemorrhoidák) ellen használnak, azzal a rendeltetéssel bír, hogy az aranyér alapokat: a székrekedést és a vértorlódást megszüntesse, illetve megakadályozza. Ezt a célt sokkal egyszerűbben, hatásosabban és olcsóbban a **Ferenc József**-keserűvíz rendszeres használata által lehet elérni. Naponkint éhgyomorra egy pohár „Ferenc József”-vizet kell inni és már néhány nap múlva meggyőződhetünk e páratlan természetalkotta hashajtónak sok ezer orvos által elismert gyógyerejéről.

20 év óta bizonyul

*a Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávét
külön pótléknak a bakkávéhoz és
helyette is, ahol az izgató hatásai miatt
tiltva van. Gyermekek részére nem
létezik egészségesebb kávé-ital, mint a
tisztá Kathreiner.
Hogy virulnak annak élvezése mellett!*

ung.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* **Szegény ember dolga.** Révész Béla, egyike az újabb magyar elbeszélő irodalom legértékesebb tehetségeinek, ezzel a címmel bocskája közzé egy új novellás füzetét, mellyel immár ő is bevonul a „Magyar Könyvtár” válogatott írói gárdájába. A proletár világnak kevés oly ihletett tollu rajzolója van nálunk, mint Révész, aki minden szembezők tendencia nélkül, meleg szívvel és éles látással varázsolja az olvasó elé alakjait: szegény cselédányokat, akik a nagyvárosból haza vágyódnak, nyomorgó diurnistákat, a kik legfurcsább mellékjöveldelmekkel egészítik ki napidijukat, az öreg zsidó halottvirasztót, a vőlegény fogdosó szegény véneányt stb. stb. S e képeket mindig szívesen, elevenen, művészi tollal veti papírra, egészen egyéni stílussal, mely senkit sem utánoz. Bizonyos, hogy Révész Bélának az a hét novellája, mely a füzetben olvasható, nagyon megfogja olvasóit e kiváló írónak közönségét. A „Magyar Könyvtár” e füzete 3) filléért kapható minden könyvtárusnál.

* **„Kaposi Bors”** címmel humorisztikus hetilap indul meg Kaposvárott. Felelős szerkesztő Göndör Ferenc, munkatársa Salgó Sándor. Aki e két kiváló hirlapíró tehetséget ismeri már előre megalkothatja a kedvező bírálatot Kaposvár új lapjáról, mely nagyrészt helyi vonatkozó eseteket fog borsosan feltálatni a humor levében.

KÖZGAZDASÁG.

Uj postagünyökségek. A m. kir. államvasutak budapest—tapolcai vonalának Alsóór állomásán „Alsóór p. u.” elnevezéssel f. évi február hó 2-án új postahivatal lépett életbe, melynek kézbesítési kerületébe a Felsőórsi postahivatal forgalmi körébe tartozik Alsóór és Lovas községek a hozzátartozó szőlőhegyek, továbbá Alsóór Fördőtelep osztattak be. Az új postahivatal megnyitásával egyidejűleg a Felsőórsi Alsóór községbe, a Fördőtelepre és Lovásra fentartott kézbesítő és gyűjtőjárat megszünik s az Alsóór-pályaudvari postahivaltól Lovas községbe faluzólevérhordói járat rendezetik be. Egyben a felsőórsi postamester Csopak helyett gyalogjáratát tartja fenn.

Zalavármegye területén Drávanagyfalu községben „Drávanagyfalu” elnevezéssel 1910. évi február hó 6-án a csáktornyai m. kir. posta hivatal ellenőrzése alá helyezett postagünyökség lépett életbe, melynek forgalomköré Drávanagyfalu, Tótfalu és Zrinnyifalu községekre, valamint Szépmajor és Facarnica majorokra terjed ki. A nevezett postagünyökség összeköttetését a Drávanagyfaluból—Csáktornyára naponkint egyszer közlekedő gyalogkúldőnc-járat után nyeri.

Motorok! **Gazdák!** **Gőzgépek!**

Ha elsőrendű gépet akarnak venni, kérjenek árjegyzéket európaszerű hírneves magánjáró és vontatható benzinkomoblok, magánjáró és vontatható gőzlokomoblokokról. Teljes cseplőkészletek!

Benzinmotoros kormo, faapritogépek
Vontásra és magánjáró szerkezettel

Stabil benzinmotorok. Szívógáttelepek.

Kellner és Schanzer
Budapest, V. ker., Aulich-utca 2. sz.
Sürgöny: „Világosság” Budapest.

Szőlőoltvány eladás!

Aki egészséges, olesó szép szőlőt akar, bizalommal forduljon

VITYÉ MIKLÓS
a lelkiismeretesen vezetett oltványtelephez

Ős-Csanádon (Torontal-m.) ahol szokvány minőségű I. rendű fás, gyökeres és sima zöldoltványok bor- és csemegefajok valamint amerikai sima és gyökeres szőlő vesszők, nemkülönben ugyanazon fajok II. rendű osztályzatban a leg-olesóbb árban kaphatók Szőlőlugosnak külön e célra választott fajok. — Gyümölcsfa- és rózsáoltványokban nagy választék

Faj- és árjegyzék ingyen és bérmentve.

A számos elismerőlevél közül itten csak egy:

A küldött oltványokkal teljesen meg vagyok elégedve A kedvező időjárás mellett igen szépek megeredtek, az elmaradtak száma 1—2%—nál többre nem tehető. Fajtisztázásról ezidő szerint még nem nyilatkozhatom.

Tisztelettel
Szeged, 1909. július 10.

Dr. Gróf Árpád
ügyvéd.

1910-es modellünk újításai:

Intenzív lángzó, mely gyorsan forral és kevés szeszt fogyaszt.

Erős alkatrészek, melyek kicsérélhetők és tisztíthatók. Művészi kivitel (modern stílus). Galvanizált bronz színezés. — Hozzáadva a „Rops” biztonsági gyorsfőző eddigi előnyeit, a

„Rops” 1910.

a jelenkor legszebb, leg-tartósabb, legbiztosabb és legtakarékosabb asztali tűshelye. Ha feldől, elalszik. A szesz ki nem folyhat!

Ára Budapesten: 4.— korona.

Kapható minden szakmába vágó üzletben.

„R O P S” Fémárugyár Részvénytársaság
BUDAPEST, V. Váci-ut 74./97.

Helyi elárusítók: Weiser J. O., Bettelheim és Guth, Rosenfeld Adolf fiak, Köhler Testvérek, Unger Ulmann Elek.

Képviselők vidéken kerestetnek.

Szőlő oltványokat

szállít, amerikai sima és gyökeres vesszőket különféle fajokban, fajtisztaságért jótállva legdu-sabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep
tulajdonos: **CASPARI FRIGYES**
Medgyes 89. sz (Nagyküküllő-megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett elismerő levelek, önelfogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy sző-, mint írásbeli bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

NAGYENYED= re forduljon minden érdeklődő, ki vult fektet elsőrendű fajtisztá anyagra

Alsófehér m.

Gyümölcsfacsemeték
Sétányfák, Díszesárjak, Tülevölvek, Kerítésönvények, Bogyógyümölcsök stb.

Szőlőoltványok. (I. sima árú)
európai és amerikai sima és gyökeres vesszők. (Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen).

FISCHER és Tarsai
faiskolák és szőlőoltványtelepek.

Hirdessen a „ZALAI KÖZLÖNY”-ben

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal, és Wajdits könyvkereskedés Deák tér és minden bel- és külföldi hirdetési iroda.

ALAPITVA: 1884-BEN.

TELEFON: 63—36.

BERKETZ ISTVÁN UTÓDA

Ög tulajdonos: Kovács Endre.

kelme-, selyemfestő- és vegytisztítógára

BUDAPEST, IX. KERÜLET, KINIZSY-UTCA 14. SZÁM.

Gyűjtőtelepek: IV., Váci-utca 51. — V., Lipót-körut 16. — VI., Andrásy-ut 50. — VI., Gyár-utca 23. VII., Izabella-utca 66. — VII., Rákóczi-ut 78. — VIII., Üllői-ut 30.

Vidékről hozzám **festés**, vagy **vegytisztítás** végett beküldött tárgyak mindenkor a legnagyobb pontossággal, gondnal, valamint a **legmodernebb** technikai eszközök felhasználásával szakszerűen kezeltetnek.

Jól jegyezd meg: csak **Ottomán-**
eigaretta-papírt, vagy hüvelyt hozz és ne engedd magad hasonló kinézésű silány minőségű utánzatoktól **tévutra** vezetni.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délelőtt.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szerint.

A magyarság helyzete Amerikában.

Írta: Bilkei Ferenc.

Nem én vagyok az első, aki állítom, hogy a magyar ember élete Amerikában tiz esztendővel megrövidül. Megemésztí a fásasztó, testet lelket gyilkoló munka.

Aztán emésztí egyéb is. Nagy hányada a magyarságnak Amerikában az, amely neki adja magát az ivásnak, különösen a whisky ivásnak, amelyhez képest a mi törkölypálinkánk valóságos limonádé. Aki pedig egyszer ezt az italt megszokta, annak az élete meg van már pecsételve.

Borzalmas seb az amerikai magyarság életében a burdosrendszer, amely abból a körülményből származik, hogy nagyon sok a családtalan magyar ember. Mikor a hajón mentem, a kivándorlók, három negyed része férfi volt s ezek háromnegyed részének sohasem volt családja. Az ilyen magános ember Amerikában egy-egy családos embernél szokta felütni a tanyáját. Őt magát burdosnak, a házat pedig burdosháznak szokták nevezni. Egy-egy ilyen helyen 10–20 férfi is szokott lenni, akikre a burdosház asszonya szokott takarítani és főzni. Hogy ez a helyzet mily borzalmas, sok tragédiának a színhelye, mutatja az a körül-

mény, hogy ahány magyar embert Amerikában felakasztottak, vagy villamos széken kivégeztek, az mind a burdosrendszert átkozta szomorú végeért.

Aztán még egy. A családi élet szétzülése. Aki itt hagyja a hazát és benne feleségét, gyermekeit, nemcsak magát teszi ki a folytonos kísértésnek, hanem itthon maradt családját, gyermekeit és főleg feleségét. Magyarországon talán minden megyének megvan a maga szomorú krónikája ezekből a történetekből.

Épen az uton panaszkodta el a keserves sorsát egy jóképű magyar honfitársam.

Nem volt mi köztünk uram — szólt szegény feje — soha egy árva rossz szó sem. Szerettük egymást. S mégis mire most hazaérek, üres lesz a tanyám. A gyerekeim a lelencházban, a feleségem Isten tudja hol van. Vagyis tudom, hogy hol van, de tudni sem akarok róla többé. Miért nem maradt meg olyannak, ahogyan ígérte?

Mondjuk inkább így: ő épen olyan gyarlónak mutatkozott, mint maga, csak hogy önála borzalmasabbak lettek a következmények. Mikor otthagya őt — barátom — az ő hazában, nemcsak az ő ígérését kellett volna kivennie, hanem az ördöggel is kontraktust kellett volna kötni, hogy ne közlitsen hozzá. Szóval: egy szomorú tanulsággal több, hogy ne menjen a magyar Amerikába.

Ha már benne vagyok a visszavándorlók panaszainak az elsorolásában, azt is elmondom, hogy minden hazaérő hajó hoz magával egy osomó bénát, rokkantat, vagy lelki szerencsétlent, akikre ránézni is fájdalom. Az Ultonia magával hozott egy derék székely embert, akinek az egyik lábát temették el Amerikában. Erős, hatalmas, mint egy tölgy, hogy szinte kalapot emel neki az ember, mikor fölnezi rá. Most tanul mankón járni. Az erdőben rázuhant a fa s béna lett. Pár hétig túrték a kórházban, aztán azt mondták neki, hogy fizessen hetenkint 5 dollárt. Ahelyett inkább visszajött az ő hazába.

Egy szép fiatal menyecskének a karját vágta le. Velünk utazott egy szép fiatal székely leány, aki felesztendő alatt odakünn az elméjében háborodott meg. Csöndes őrrült lett. Amerika visszaküldötte, mert szerencsétlenekre nincs szüksége. Neki csak erős, izmos, dolgozni tudó magyarok kellenek, akik végzik helyette a munka durva részeit, hogy a nagyobb hasznot ő vághassa zsebre. Aggok intézetét, szegényházakat, nyomorékok ispotályát ott nem szoktak építeni. Az legyen Európa dicsősége. Amerika lesszi a tejfölt, Európa meg örüljön, ha fiait visszakaphatja így.

Bizony mondhatom, hogy le sem merném írni azokat a keserű kifakadásokat.

A kis lakatosinas.

Írta: Rébel Lászlóné.

Uri szülők gyermeke volt a kis lakatosinas. De hát jobban szeretett furni-faragni mint a latin igéket conjugálni, vagy a görög klasszikusokat deklamálni.

És mert okos ember volt a kis lakatosinas édesapja, szíve szerint mehetett előre az életbe.

Ostoba előítéletek nem gátolták, hogy olyképp boldoguljon, ahogy hajlama kívánta.

Sohasem hallotta ijesztgetés gyanánt a ferde életfelfogás jelszavait: ha nem tanulsz inasnak adlak. Családjának nem volt divat a gyermekekre, ha nem éppen fényes iskolai bizonyítványt vittek haza, mérgeesen rákiabálni: takarodj inasnak!

Bár csak belátnák már a szülők, hogy mily helytelenül cselekszenek, midőn hasonló kifakadásokkal elriasztják gyermekeiket a tisztas iparospályától és a becsületes kézművességet már jó előre, mint valami megvetett, lealacsonyító foglalkozást állítják gyermekeik elé.

Bizony nem volna annyi szerencsétlen proletár a világban, kik mindmegannyi szárnyaszegett, képzelt geniek, bukdácsolnak az életküzdelmek zavaros hullámaiban.

A kis lakatosinas büszkén viselte kék munkás-zubbonyát. Ez a kis kék zubbony különös tisztelet tárgya volt a családnak: mint jelképe a szorgalmas munkának, szent lobogója a tisztas iparnak. Szorgalmasan és örömmel járt a műhelybe, hol nagy kedvvel furt, faragott. Úgyes volt a kis lakatosinas.

De mint kedves, szelíd fiúcskát, játszó pajtásait szerették s ha szabad idejében a labdázó fiúk közé vegyült, nagy örömmel fogadták: itt jön a kis lakatosinas és tisztelettel néztek kék munkás-zubbonyára.

Népszerű volt a kis lakatosinas.

Mikor a munkából hazament, édesapja szeretettel simogatta meg szurkos arcát s mindig volt egy

kedves szava hozzá: jól van fiam, szorgalmas légy, hogy derék ember váljon belőled.

De legjobban édes anyja szerette. Ha kis munkás-zubbonyáról leszakadt a gomb, gondosan felvarrta s oly gyengéden bánt a kis zubbonyral, mintha valami drága selyemdarab lenne. Ugy kellett mosni-vasalni, mint a patyolatot.

Ha fáradt volt a kis lakatosinas, anyja szeretettel ölelte magához s anyai esők, mely piros arcok-káját érte, édesen biztatta: csak bátorság kis fiam! Egyszóval boldog volt a kis lakatosinas. És szorgalmasan furt-faragott tovább.

Egyizben meglepte édes anyját első nagystílu művével. Csinos doboz volt ez, fedlén ragyogó acélból való cirádkákkal és remekművű kis lakattal.

Mily boldogan faragott, reszelt, kalapált rajta! Amig elkészült szászor is elgondolta, hogy elég méltó lesz-e ez az ajándék az ő drága anyjához?

A kalapács koppanó hangjával szerető szíve versenyt dobogott s a reszelő egyhangu zaja a legszébb dal volt fülének. Az acél szemének sugarától esiszólódott fényesre, fúrge keze alatt s a kis lakat híven zárta el szívének ezer édes titkát.

Ugy örült a kis lakatosinas. Boldogan vitte haza anyjának a remek művet, melyet az nagy beesben tartott.

Évek múltak el. Repül, rohan az idő, akárhogy belekapaszkodunk is levegő szárnyába, hogy visszatartsuk.

A kis lakatosinas nőtt, erősödött s lassanként kicsi lett neki a munkás-zubbony. Szorgalmasan dolgozott, tanult és évek múltán a kis inasból hasznos polgára lett hazának.

Mikor kihajózott az élet viharos tengerére, anyja egy talizmánt adott át neki. Az a régi doboz volt, az ő első műve, melyhez a gyermekkor édes emlékei tapadtak.

Ujra látta magát, mint kis lakatosinast. Ujra

átélte a boldog gyermekevéket, mikor még keserves sirása is inkább vidám kacagás volt.

— Csak akkor nyisd fel e dobozt, — mondta neki anyja, — mikor életed legboldogabb napját éled. Ha szíved túlrad az örömtől. De már nem tudsz többet sirni. Az ami benne van, újra megtanít könyezni.

Ismét teltek az évek. Sokszor virult ki az ibolya, sokszor hervadt el a róza. Sokszor pihent a föld fehér szemfedője alatt.

Szive még nem volt túlradva az örömtől. De már régen nem tudott sirni.

Megfeszített munka árán az egykori kis lakatosinasból hirneves gyáros lett. Munkásai rajongtak érte, mert szerető atyjok volt nekik. Száz meg száz szegény munkáscsaládnak ő volt a jötevője. Nevét áldották a szegények és ügyefogyottak, mert senkit sem bocsátott el segedelem nélkül.

Végre kivirult az ő szívében is a szerelem virága, eljött a nap, mikor puha fészkebe vezette csiesergő párját.

Unneppé avatták ezt a napot a gyári munkások. S midőn látta az egyszerű emberek há ragaszkodását, szeretetök jelét, ezen a napon szíve túlradt a boldogságtól. Eszébe jutott a talizmán, eszébe jutottak anyja szavai.

Megilletődéssel vette elő a régi, öreg dobozt s kinyitotta. A dobozban megfakult, elrongálódott kis munkás-zubbony volt. Csodálkozással vette ki.

Megismerte. Ez volt az ő első kis munkásöltönye. Ujra látta magát mint kis lakatosinast.

Sirva borult rá a megfakult kis zubbonyra s miközben erős vállai heves zokogástól remegtek, ajkához szoritotta a drága ereklyét.

Az alkonyi szellő diadalmasan hozta be a nyitott ablakon a munkások zaját. Ujra megtanult sirni. Mindezt a kiskék zubbony tette. Szent-zászlója a tisztas iparnak.

amelyeket a visszavándorlók ajakáról Amerika rovására hallottam. Amerikai honfitársaim azt hinnék, hogy a tulzolt hazaszeretet beszél belőlem. Valamennyi vallja, hogy Amerika kizsarlotta őket s ha Magyarországon annyit dolgoztak volna mint Amerikában, legalább is elérték volna ugyanazt az eredményt.

Meglátogattam az amerikai magyar temetőket is. Sirt a lelkem, mikor azokat a szomorú fejákat láttam. Itthon is szomorú a temető, odaát százszorta siralmasabb. A nagyobbik részén apró fehér keresztek sorakoznak. A nagyobbak 20—50 év körüliekre vetik árnyékukat. Majdnem minden másodiknál egy-egy tragédiát beszéltek el: gyilkosság áldozata lett, vagy valamelyik gyárban, vagy vasutnál szerencsétlenség érte. Végelgyengülésben elpusztultat nem láttam egyetlenegy sem.

Végül még egyet: hogyan élnek a magyarok Amerikában?

Honfitársaim közül senki sem cáfolhat meg, hogy mikor a barátaim azt mondták: Gyere most nézzük meg a magyarokat, akkor rendesen elvezettek a város szélére, ott találtak a legszegényesebb faházakat, ahol egyik ház a másikat éri, udvaruk alig van, fa a ház előtt még ritkábban, hanem annál több gyerek viháncol a fekete, vasalakkal eltöltött uton porában. Itt laknak a magyarok. Tehát nem a szép, árnyékos fasorokkal szegélyezett utcákban, hanem a szegénység tanyáján.

A magyarok egymás között való életükről pedig talán legjobb, ha semmit nem beszélnek. Csupa szomorú, nagyon szomorú részletről kellene beszámolnom. Ami itthon is megvan, az ősi gyűlölség, háborúság, pörösködés, mert senki a maga jussát nem hagyja — ugyanez meg van Amerikában is, csak hogy százszor rikitőbb formában. Az alapját is nagyon könnyen megtaláljuk, mikor eszünkbe jut, hogy mily különböző, sokszor a legsajnálatosabb egzisztenciák vándorolnak ki Amerika földjére. Folytonosan kivégzik egymást s annyira általános ez a kivégzési szisztema, hogy az újságok tekintélye jóformán el is veszett az olvasók előtt.

A Casino Svárdström estélye.

A Casino tegnapi hangversenyével fontos feladat megoldását vállalta magára. A hiányzó művelzet felkeltésére anyagi áldozatot hozott s az esetleges sikertelenség sem tartotta vissza e feltétlenül dícséretet érdemlő szándékától. Sokak halála kísérte munkájuk fényesen sikerült eredményét. A fényesen sikerült hangverseny általános dícsérete a Casino dícsérete s roméjük nem állapodik meg a megkezdett ut elején, hanem ideális törekvéseivel, áldozatkészségével városunk régi zenei életének letűnt korszakát ismét visszavárasolja.

Svárdström Valborg asszony, operanékesnő volt a hangverseny szereplője. Az edes hangú, bűbájos művészetű énekesnő műsora minden pontjában teljes diadalt aratott. Megkapó poézissal énekelt. Rendkívül értékes organuma, természetes hangvetele, előadó művészetének nemes, mélyen átgodolt stílusa méltó ámulatba ejtette az est közönséget. Nagy áradásban a Nürnbergi baba c. operaváltozatát az ének-

művészet apró finomsága. Hangjának nemes éreze gazdag szépségeivel csegett a második szám műdalában, melyek közül különösen Schubert Die Follerele c dalában igazán lélekkel és melegséggel énekelte Schumann, Loewe, Weingartner dalai sem szükkölködtek hatás nélkül. Elragadó művésze azonban legfrappansabbul a Mutterherzből sugárzott ki. Hermann ezen műdalának előadása volt a hangverseny fénypontja. Az igaz művészeti előadás minden jegye kibontakozott ez ének nyomán. Énekének csodálatos könnyedsége s izlésének eleganciája, a nűnszok ellenétének érvényesülése sikeres művészetével domborodtak ki. Tarka, változatos színhatásokkal hatott hangja s frenetikus taps jutalmazta az elbűvölt lelke önkéntelen kitérő dícséretének jeléül ez éneket. Brahms, Strauss R programra tűzött számai sem maradtak hatáson kívül. Azután jött Tarnay három műdala. Ezekről nem sok mondani valónk van. Az ősz utóját leszámítva, ha el is marad a másik kettő nem esik esorba az est művészi szintjáján. Grieg Killing dansában megkapó hévvel tolmácsolta a benne rejlő ének-effektusokat. Dannström, Delibes darabjaiban sem maradt adós a várakozás izgalmanak kielégítésével. Itt üde, friss hangja mennyi csengést staccatokban reszketett s a mint it' ugy a ráadásban sem konventionális taptot aratott. A kíséretet Tarnay A adta a művésznő énekéhez. Banálítás lenne Tarnaynak kíséretét dícsérni. Az ő neve e téren már maga a művészeti tudás telje, a dícséret megtestesülése. Azután cigányzene rontotta a művészi hatást s a fiatalság tánca perdült s a művelzet bíráló szava elhallgatott, a mint a cigány vette át a domináló szerepet. Talán e tane le is vont valamit az est művészi subtilitásából.

Lukács József.

VÁRANDÓS ANYÁK

erősítő és az erősítéssel egyidejűleg üdítő szer találnak a

Scott-féle csukomájolaj Emulsó-ja

Gyors és erőteljes hatása megelé és gyönyörködtet mindenkit. Bevétele kellemes, emésztése könnyű.

Egy kísérlet meg fogja Őat győzni, hogy az Őn esetében is mily jótékony hatása.

Az Emulsó vázlatánál a SCOTT-féle módosított védjegyet — a halast — kérik figyelembe venni.

Szoptatás esetében a

SCOTT-féle EMULSIÓ

lejét veszi a bágyadságnak, bőségesen biztosítja a tejet és rózsás és virágzó arcává teszi a gyermekeket.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér. Kapható minden gyógytáiban.

HIREK.

Megszűnt a munkás-gimnázium.

Mint a fejlődés oltárát üdvözöltük a munkás-gimnáziumot megalakulásakor és hogy most feloszlatast kell hirdetni, lelkünk levert érzése nasonlatos ahhoz, amit egy romba döntött oltár szemtelése lakaszt. Szennyes kezekkel, durván rontottak neki; nem törődve azzal, hogy nagy tömeg jart oda szeretettel áldozni, nem törődve azzal, hogy másik oltar építésére a rombolók képtelenségük mutatnak eddig magukat. Mintha csak a rombolás-oz ertene nek. A telítőség azokat terbeli, akik meiltekteintetekből kerékkötői lettek a népművelésnek, akik a felvilágosodás jelszavával a sötétségnek lettek okozói. A város polgármestere, a város társadalmá, az ipartestület, az önzetlen tanárok meg-

tették kötelességüket. Nem rajtok mult, hogy polgártársaik boldogulását elősegítsék és hogy most együtt működésüket a turbulens elemek lehetetlenné tették, a népművelés e kulturáltményének hiánya azokat vádolja, akik a munkás-gimnázium szépen megkonstruált épületét botorul ledöntötték.

A Zalai Közlöny hirt adott azokról a zavar-gásokról, melyek a munkás-gimnázium előadásait lehetetlenné tették. Ennek hatása alatt Kovács Antal igazgató és Divényi Gyula h. igazgató bejelentették irásban lemondásukat Vécey Zsigmond polgármesternek, aki tegnap 11 órára az intéző bizottságot gyűlésre hívta össze. Nem tartjuk szükségesnek, hogy közöljük azt a nemes tónusban elmondott beszédet, mit Kovács Antal igazgató mondott a szép jövővel kecsegtető, de korán kimúlt intézményről és nem vázoljuk keserűségét, mit magas intencióinak meg-hiúsulásán érzett. Főlöszlegesen tartjuk elmondani azokat a magas beszédeket, mit a jelenlevők az intézmény fontosságáról szölköztek. De megemlítjük, hogy a város polgármestere a mily örömmel akarta szolgálni ez alkotással is a város polgárainak érdekeit, oly megalázó keserűséggel mondta ki a jelenlevő tagok egybehangzó véleményén alapuló határozatot, hogy a munkás-gimnáziumot az igazgatóknak megmáshatatlán lemondásuknál fogva a zavar-gások miatt megszüntnek jelenti ki. Egyszersmind köszönetet mond nekik, valamint tanár társaiknak, hogy e rövid 15 órai tanításban oly önzetlenül szolgálták Nagykanizsa népkulturáját.

— A pénzügyi bizottság ülése. Csütörtökön a városi pénzügyi bizottság ülést tartott ujnapi Elek Lipót elnöklété alatt. Egy alispáni rendelet értelmében a hentes üzletek és mészárszékek állandó felügyelete és a leszurt állatoknak a szuró telepeken való megvizsgálása céljából egy kiségitő ideiglenes minőségű állatorvos alkalmazásához hozzájárul. Fizetését 1000 K-ban, a szedhető szemledjárt 20 fillérben állapítja meg. A tanács legközelebb ki fogja írni az állásra vonatkozó pályázati hirdetést.

Fabik Tivadar városi főkeresztész fizetését, méltányolva nagy szakértelmét és szorgalmát a bizottság 200 K-val felemelni véleményezi. A város eddig a kövezet vámot a vasuttol az árak sulyarányában szedte. A jövőre uőzve azonban a minőség, illetőleg érték szerint akarja azt megállapítani. Azért átiratot intézett a Déli Vasut üzletigazgatóságához, hogy az áruforgalom ide vonatkozó statisztikáját mutassa be. A Déli Vasut üzletigazgatósága előzőkenységgel megküldte a teherforgalom kimutatását, de kijelentette, hogy a gyorsáru forgalom statisztikáját, mely nagy munkát igényel, csak a kereskedelemügyi miniszter-től megállapított díjazásért állíthatja össze és szolgáltatathatja a város rendelkezésére. E díjazás körülbelül 200 K-ra rug. amit a bizottság elfogadásra ajánl a tanácsnak.

Szóba került még a rendőrség áthelyezése is. Tudvalevő ugyanis, hogy a rendőrség jelenlegi helyiség berendezései célszerűség szempontjából sem megfelelők és elégtelenek is, meg egészségtelenek is. Azért a Zárda-utca sarkán levő katonai gyengédkórházat javasolja a bizottság a rendőrség elhelyezésére, ha a kérdés már a megoldás stádiumába jut. Addig megbizta a mérnöki hivatalt az átalakítási tervek elkészítésével.

— Egy arena-terv. Mintha Nagykanizsán egyéb alkotás se hiányoznék, mint a színház, annyiszor foglalkozunk vele. Pedig most ismét arról kell szólnunk, mert a Wiener-badeni polgármester a főkapitány kérelmére megküldte az ottani arena terveit, hogy ha tetszik, ennek alapján mi is állíthatunk fel egyet. Szép alkotás, célszerű berendezés, kényelem,

MILKA SUCHARD

Csak alpesi tej
kakao
és cukorból áll
Páratlan
különlegesség.

mindent megtalálunk benne és nem is kerül többé, mint 230 ezer K-ba. Van benne 14 földszinti és 14 emeleti páholy, 195 földszinti ülőhely, 80 erkélyszék, 246 emeleti ülőhely és földszinti, meg karzati állóhely. Baden áldozhat nyári színházra ilyen horribilis összeget, mert furdóhely lévén, az egész világból odaseregülő vendégeinek tartozik valamit nyújtani, de a mi viszonyaink egy arena építésére 230 ezer koronát nem áldozhatnak. Különben ugy értesülünk, hogy a színházi bizottság még e hét folyamán ülést tart, melyen a színház kérdésével és a beérkezett tervekkel fog foglalkozni.

— **A Társaskör közgyűlése.** Szombaton tartotta a nagykanizsai Társaskör évi rendes közgyűlését a tagok élénk érdeklődése mellett. Ugy az elnöki, mint a pénztáriasi jelentés mutatja, hogy az egyesület fennállása a tagok száma és kedvező pénzügyi viszonyai miatt nemesak teljesen biztosítva van, hanem új tagbelépések is történtek, ami az évi költségvetésben pénztárfőnökséget idézett elő. Elnöknek megválasztott Závody Albin kuriai bíró, törvényszéki elnök, alelnök Plihal Viktor dr. kir. közjegyző, házagny Kenedy Imre dr. tszéki bíró, titkár Sartory Zsigmond dr. tszéki jegyző. ügyész Hajdu Gyula dr. A választmány az eddigi maradt Közgyűlés után társasvácsora volt.

— **Darányi és a Balaton.** A volt földművelésügyi miniszter melegehangu leiratban bucsuzott el a Balatoni Szövetségtől. A szövetség legutóbb tartott közgyűlése elismerőleg nyilatkozott a volt miniszter működéséről és arról, hogy a Balaton érdekeit mindig jó szívet karolta föl. A szövetség közgyűlése a szives bucsut tudomásul véve, jegyzőkönyvileg köszönetet szavazott a miniszter támogatásáért és erről elnökiileg értesítette. Erre válaszul a következő szép iratot intézte a volt földművelésügyi miniszter a Balatoni Szövetséghez: — „Nagytekintetű Elnök! Öszinte köszönettel vettem azon meleg és kitüntető megemlékezést, melyben a miniszteri székűtől való megválaszolás alkalmából részletetnél méltóztattak. Különösen örömmre szolgált, hogyha némileg a Balaton fejlődését és felvirágzását előmozdítani alkalmas volt és különösen örömmre szolgált az is, hogy az utóbbi időkben végre valahára Magyarország felismerte azon ritka természeti kincsét, melyet a Balatonban bir.”

— **Az izr. szent egyet közgyűlése.** E hó 16-án tartotta a nagykanizsai izr. szentegylet évi rendes közgyűlését Ollop Mór dr. elnökölte alatt. Ollop dr. köztetszéssel fogadott beszéddel nyitotta meg a gyűlést. Esetelte azokat a szolgálatokat, melyekkel a felebaráti szeretetnek oltárán áldoz ez a hámanus egyesület, melynek újjonnan beválasztott 36 tagját a nemes cél érdekében öjzömmel üdvözl. Goldmann Samu egyesületi titkár felolvassa a 15-én megejtett választások eredményét. Elnöknek újra Ollop Mór dr.-t választották meg; a 4. gondnoki tisztségre az eddigiek t. i. Pollák Ede, Pollák József, Berger Adolf és Lusztig Viktor választották meg. Választmányi tagok szintén az eddigiek maradtak csak elhunyt Schulhof Adolf helyett Löwe Adolfot választották. Goldmann Samu felolvassa a nagy gonddal összeállított titkári jelentést. E szerint az 1909. évben 22015-56 K bevételnek szemben 2627-63 K kiadás volt. Tiszta vagyon 46732-53 K; a múlt évvel szemben 5860-42 K emelkedés. Az agkok háza alapja a lefolyt évben 1219-43 K-val emelkedett és most 14035-53 K-t tesz; szegények segélyezésére 5822-06 K-t fordított. Kórházban 30 beteg 1051 napi ápolásban részesült. A tagok lét-362. Koszorupótló adományokból befolyt 273 K. Az év folyamán elhaltak 64-en, még pedig 32 férfi és 32 nő. A gyűlés végén Berger Mór tag a gyűlékezést nevében szép beszédben köszönte meg a tisztikar és a választmány működését és Isteur áldását kérte az egyesület működésére. Gyűlés után istentisztelet volt.

— **A Délzalai takarékpénztár jótékony-sága.** A tegnap tartott közgyűlésen a közgyűlés a következő jótékonycélú adakozásokat tette. A népkönyhának, a keresztény jótékony nőegyesületnek, az izr. jótékony nőegyesületnek 100—100 K-át, az áll. elemi iskola szegény tanulóinak felruházására és az önk. tüzoltó testületnek 50—50 K-át, az iparos iskolai tanulóknak jutalmazására 10 K-át. főgimnáziumi önképzőkörének 1 db es. aranyat. Szépitő egyesületnek 40 K-át. Áll. betegsegélyző és Rabsegélyző egyesületnek 10—10 K-át, Ingyenes népkönyvtárnak 30 K-át.

— **Kórházi ápolási díjak jegyzéke.** A belügyminiszterium valamennyi törvényhatóságnak megküldte a magyarországi állami gyógyintézetek, az állami köz- és nyilvános jelleggel felruházott kórházak számára az 1910. évre megállapított napi ápolási díjak jegyzékét. Ebből megláthatjuk, hogy a kanizsai kórházban a most felemelt ápolási díj 1 K 56 f., a legalacsonyabbak közül való. A közkórházak között a pancsovai napi ápolási díj a legalacsonyabb 1 K 36 f., míg a fővárosiak után (3 K 02 f.) a miskolci a legdrágább 2 K 28 f. A nyilvános jellegű kórházak közül a legolcsóbbakban 1 K 40 f az ápolási díj. Ilyen a nagybányai, nagysomkúti és brezuobányai kórház. A legmagasabb díj néhány fővárosin kívül, hol 2 K 70 az ápolási díj az úpesti gr. Károlyi-féle kórházban, hol 2 K 50 f. a napidíj.

— **Szomorú végű mulatság.** Nagy volt az öröm tegnap a Polgári Egyet vendéglőjében. Frenud Lajos szentmártoni születésű 22 éves lakatos legény mulatott kollégáival annak az öröme, hogy tudóbaja miatt megszabadult a katonaságtól. Azonban a mulatságnak szomorú vége lett Freundot a Deák-tér 10. sz. ház előtt hirtelen vérhányás fogta el, elesett és mire a mentőkocsin a kórházba szállították, az orvosok már csak a beállott halált konstatálhatták.

— **Országos vasutas gyűlés.** A gőzfürdői vendéglőben tegnap d. u országos vasutas gyűlés volt melyen a vasuti napszámokkal közölték azt a választ, mit az igazgatósághoz beérkezett tiszteletjes javítási beadványra kaptak. A gyűlésen 4—500 tag volt jelen: a rendőrhatalóságot Furedi János rendőrtiszt képviselte. A gyűlés megtartását a főkapitány nem engedélyezte, de a vezetőség az alispánhoz fordult kinek engedélye alapján tartott meg a gyűlés.

— **A Nagykanizsai kerületi munkás-biztosítópénztár** március 13-án választja közgyűlései kiküldöttéket. A választások a pénztár új alapszabályai szerint fognak lefolyni. A pénztári-kerület munkaadó és biztosított tagjai az egyes választási kerületeknél szavaznak. A beadott szavazólapok alapján az eredményt a nagykanizsai központi 5 tagú választási bizottság állapítja meg. Ezután a közgyűlési kiküldöttek gyűlésükön választják meg a pénztár igazgatóságát és felügyelőbizottságát.

— **Elfogott kivándorlók** Barcsról jelentik, hogy a kivándorlási törvény szigorú intézkedései dacára is egyre emelkedik a titkos utakon kivándorlók száma. Ezek az emberek minden felfangot felhasználnak, hogy kijátszák a csendőrséget és átmeneküljenek a határon. A gyékényesi határrendőrség ismét egy egész karaván titkos kivándorlót fogott el Barcs mellett. Fábian Péter, Sisovszky Ferenc, Óbér János, Tóth Ferenc, Szűcs György és Bilitz János akartak átmenni a határon Szlavoniába, azonban a határrendőrök elesítették őket és bekísérték a csurgói szolgabírói hivatalhoz. A kivándorlók mindegyikénél aránylag jelentős összeget találtak, mindegyiknek legalább 500 korona volt a birtokában.

— **Átkelés a lezárt sorompókon.** A falusi nép, de még a városiak is, eddig nem vették valami szigoruan az átkelési tilalmat jelző vasuti sorompókat, hanem úgy segítettek a maguk baján, hogy alábujták a sorompó hidjánál, aztán vidáman átmentek a síneken. Mint hogy beigazolást nyert, hogy a vasuti elgázolások legnagyobb részének az ilyen vigyázatlanságok az okai. Hieronymi kereskedelemügyi miniszter most rendeletet bocsátott ki, amelyben a pályőröket szigoruan fölhívni rendeli arra, hogy a sorompók lezárása után a legnagyobb figyelemmel őrködjenek afölött, hogy hasonló esetek elő ne forduljanak, az átkelési tilalmat megszegőket pedig adják át a hatóságnak, amely a kihágási törvény alapján pályásértés miatt érzékenyen meg fogja a vigyázatlanokat büntetni.

— **Szengázmergezés.** Lopert Mihály zala-bagonyai lakosnál szemet használtak a kályhákban. A múlt hét egyik estélyen Lopertné jól megtölte a kályhát szénnel s a házaspár aludni tért. A kályha kurtje eközben megtagult s kicsuszott a helyéből. A szob megtele szengázzal, amely a házaspárt megölte. Reggel a szomszédok gyanusnak találták, hogy Loperték nem mozdulnak ki a szobából. Rájuk törték az ajtót s a szerencsétleneket az ágyban halva találták.

— **Gabona lopás.** A helybeli Leitner és Toth gabouakereskedő cég magtárába a szombatra virradó-éjjel ismeretlen tettesek álkuleséssel behatol-

tak több, zsákgabonát elloptak és kocsin elszállították. Az udvarban felsőesegedi paraszok is voltak, kik gabonás kocsijaikon feküdtek. Beszélgettek is a tolvajokkal, kik éppen megfordultak az udvarban. Azt is látták, hogy a kocsin gabona van, de hogy az lopott jószág volna, nem sejtették. A vizsgálat ez ügyben megindított.

— **A természet óriási szolgálatokat tesz a emberiségnek** amennyiben sok betegség ellen szolgálta a segítőszereket. Egyike a tenger által nyújtott legjobb szerekeknek a csukamájolaj, melynek hátránya azonban az, hogy nagyon vissza tetsző ize van. A „Scott-féle Emulsió” formájában azonban a csukamájolaj is jó ízű és könnyen emészthető, akár csak a tejfel; a csukamájolaj összes gyógyerejt tulajdonságai a „Scott-féle Emulsió”-ban nemesak hogy megvannak hanem még sokkal hatásosabbak is. Egy házban sem szabad hiányoznia a „Scott-féle Emulsió”-nak. Kapható a gyógyszerárakban.

KÖZGAZDASÁG.

A Délzalai Takarékpénztár r. t. közgyűlése. Tegnap tartotta évi rendes közgyűlését a Délzalai Takarékpénztár Bentzik Ferenc dr. elnökölte alatt. A közgyűlésen 41 részvényes 386 részvény képviselőtében vett részt. Reinitz József igazgató évi jelentését valamint az igazgatóság javaslatait a közgyűlés egyhangulag tudomásul vette. Az osztalék részvényenkint 100 K-ban állapított meg, amit az intézet pénztára a mai naptól kezdve folyósít. A kilépő igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok újra megválasztottak. Hivatalos lapnak a „Zalai Közlöny” jelöltetett ki.

Egy tapasztalt háziasszony

itélete:

A Kathreiner-féle Kneipp maláta-kávé azon mindennapi ital, mely férjemnek munkaerejét és jóhangulatát megtartja, mely mellett a gyermekek a legboldogabban fejlődnek, amellyel a gazdaságban sokat megtakarítok és a mely mindnyájunknak napról-napra jobban ízlik.

NYILTTÉR.

No tessék, itt van a baj!

Meghűltetek a könnyű, csillogó szövetruhában, egy szót sem tudtok szólani és rettenetesen köhögtek. Siessen Liszka, hozzon azonnal a gyógyszerárból vagy a drogériából három doboz Fay-féle szódai ásványvizet, — de valódit! Ez majd rendbehoz beenneteket. Ha aztán megint elmentek a bába, vegyetek magatokhoz néhányat és vegyétek be hazajövet nehogy újra meghűljetek. Egy doboz ára 125 K.

Főképviselet Magyarország és Ausztria részére: W. Th. Guntzert cs. és k. udv. szállító, Wien IV/1 Grosse Neugasse 17.

Dunántul legrégibb ékszerüzlete!

Berény József és Fia

NAGYKANIZSÁN.

Arany és ezüst ékszerek készítése villany-erőre berendezett műhelyünkben.
Dusan felszerelt ékszer, arany és ezüstárak raktára.
Jegygyűrűk a legnagyobb választékban rendezés és különleges formákban.
Remek menyasszonyi ajándékok finom ízlésben.
Legszebb női- és férfi aranyóráncok.
Szép raktár brillant, gyémánt és színes drágakövi tárgyakban.
Régi vagy vásott foglalatu drágakőtárgyak divatosan és tartósan műhelyünkben átfoglatatnak.
Teljes étkészletek valódi ezüstről hivatalos ellenőrző próbával ellátva.
Jutányos, olcsó árak! Eladás részletfizetésre is
A berendorfi gyár főelárúító helye csakis első minőségű Alpaccaezüst étkészletekről.
Brilliantok, gyémántok, arany- ezüstartárgyak legmagasabb árban megvételnek vagy becséréstetnek.

Legelősebb és legjobb hatású Hashajtó.

(Neustein Erzsébet-Pilulái)

felülmulja minden tekintetben a hasonló készítményeket Fenti szer mentes minden káros alkotórésztől a legjobb sikerrel használják az altest bántalmánál, könnyű székletet szerez, egy vértisztító gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

Székrekedés

legyőzésére, mint a legtöbb betegség okozójára. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pillula tartalommal 30 fillér egy tengeres 8 dobozzal tehát 120 pillulával 2 korona. A pénz előre beküldése mellett bérmentve.

ÓVAS! Utánzatoktól óvakodjunk, Neustein Fülöp hashajtó pilluláit tessék kéri! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzet Szent Lipót védjegye és Philip Neustein gyógyszerész aláírása fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törvény által védett csomagjainkon cégünknek rajta kell lennie.

Neustein Fülöp gyógyszerháza, Sz. Lipóthoz Wien, Plankengasse 6.

Kapható Nagykanizsán: Reik Gyula, Belus Lajos, Práger Béla és Szabó Antal gyógyszerészeknél.

Szőlőoltványok

I. oszt. igen szép, erős, egy és két éves Riparia Portalis és Rupesstris Monticola alanyra oltva, 74 különböző bor- és csemegefajtákban, köztük a Csaba gyöngye, mely már július 20-án érett. Ezenkívül Riparia Portalis és Rupesstris Monticola sima és gyökeres, peronospora mentes hazai sima és gyökeres vesszők.

Kérjünk árjegyzéket, melyet ingyen és bérmentve küld az:

„Erzsébet-szőlőoltványtelep“

Tulajdonos: Schmidt Mátyas, BOGÁROS (Torontálmege)

LE DÉLICE cigarettapapír cigarettahüvely

mindenütt kapható.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

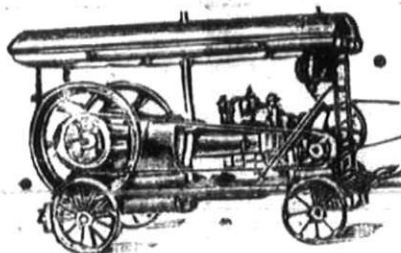
egy régióknak bizonyított házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyított közzévényél, oszónál és meghűléseknél.

Pfigyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K - 80, K 1.40 és K 2.- és úgyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerháza az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5. neu.

Motorok! Gazdák! Gőzgépek!

Ha elsőrendű gépet akarnak venni, kérjenek árjegyzéket autópaszerte hírneves magánjáró és vontatható benzinkomobilo, magánjáró és vontatható gőzlokomobilo, cseplőkészletek!

benzinmotoros motorok, faapritogépek
vontatásra és magánjáró szerkezettel
Stabil benzinmotorok. Szívógáztelepek.

Kellner és Schanzer

Budapest, V. ker., Aulich-utca 2. sz.
Sürgöny: „Világosság“ Budapest.

NOXIN

Minden jobb üzletben kapható.
Hochsinger testvérek Budapest.

Szőlő oltványokat

szállít, amerikai sima és gyökeres vesszőket különféle fajokban, fajtisztaságért jótállva legduzsabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Köküllömenti első szőlőoltvány telep
tulajdonos: **CASPARI FRIGYES**
Medgyes 89. sz (Nagyköüllő-megye).

Tessék képen árjegyzéket kéri!

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett államserő levelek, ennélfogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint irásbelleg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Be van bizonyítva,

hogy az utca fairszázszókat kevés ember olvassa, mert ritka ember találhat az idejét utcai piakkat olvasással. A kultur államokban az újság a fő hírdetési eszköz. Ön olcsó pénzért hirdethet Zalamegye legregibb újságában, a Zalai Közönyben.

Oh jaj! Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Éljen!

Egger mellpasztillai

Az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek. Doboza 1 korona és 2 korona.
Próbadohoz 50 fillér.
Fő és szétküldési raktár: „NADOR“
Megfojt ez az átgőgyészertár között köhögés! Budapest, VI., Váci-körút 17. csakhamar meggyógyított

Kapható Nagykanizsán: Szabó Albert, Belus Lajos, Práger Béla, Reik Gyula és Csáktornya: Peló Jenő gyógyszerházakban.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délután.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásában szerint.

A gyárpar Magyarországon.

A kereskedelmi miniszterium kiadásában rendkívül érdekes kimutatás jelent meg az imént, mely hű tükre az ország gyárparának az 1901. évtől 1906-ig terjedőleg

A terjedelmes kötet elég örvendetes haladásról számol be, s nevezetesen megtudjuk belőle, hogy a magyar birodalomban levő gyári jellegű ipari üzemek száma az 1906. év végén 4533 volt, amiből Horvát- és Szlavonországra ötszázharminckilenc jut, ami az 1901-ik évi állapottal szemben roppant nagy haladás, mert azóta 1417 új ipartelep keletkezett. A gyárak között az élelmezési és élvezeti cikkek készítésével foglalkozó telepek vannak legnagyobb arányban, utánuk következik a kő-, föld-, agyag- és üvegipar s a faipar. Nagyobb számmal van képviselve a gépgyártás is, amely azzal is kiemelkedik a többi iparág közül, hogy aránylag a legnagyobb számú munkást foglalkoztatja.

Az ipartelepek tulajdonosairól, igazgatóiról és bérleiről szóló kimutatásból megtudjuk, hogy csupán néhány százalékuk idegen s még meghonosodott külföldi is alig van köztük, mert kilencvenkét és fél százalékuk magyar. Pedig az ipari részvénytársaságok tőkéjéből százhárom millió korona külföldi pénz, magyar pénz 574,518.000 korona; a magyar pénzü ipari részvénytársaságok száma négyszázhatvan, a külföldieké harmincnöve. A legtöbb tőkével gépgyártással és közlekedési eszközök gyártásával foglalkozó vállalatok dolgoznak, a melyek tőkéje 184,743.504 kor., azután élelmezési és élvezeti cikkek csoportja következik 136,160.852 korona, a vegyészeti iparé 82,827.734 korona, a legkevesebb a bór-, viaszvaszon, kaucsuk stb. iparcsoport tőkéje 5.821,160 korona. A tőke emelkedése 1901. óta csaknem kétszázmillió korona

A gyári üzemek tartamáról szóló kimutatás nem mutat nagyon kedvező adatokat. Az összes gyáripari telepeknek csupán hatvanhat százaléka volt egész esztendőn át üzemben; 301—350 napig szünetelt két gyár, 251—300 napig tizenkilenc, 201—250 napig nyolcvanhat, 151—200 napig száz-kilencvenhárom, száz-százötven napig háromszázhatvanöt, száznál kevesebb napig százhatvanöt esetében az üzem folytatását négy-százhatvennyolc esetben az évnek mostoha-ságai akadályozták meg. 280 esetben munkahiány, 124 esetben munkaviszály, harmincegy esetben elemi csapás, három esetben tőkehiány, kétszázharminchét esetben javítási munkák, kétszázötvennyolc esetben pedig egyéb ok.

A gyártelepek munkaidejéről szóló kimutatás elárulja, hogy a munkaidő tartalma az utolsó öt esztendőben feltűnően megrövidült, a munkaközi szünetek pedig sok helyen

hosszabbak lettek. Éjjeli üzem 1065 gyárban van, leginkább villamfejlesztő-telepek, gázgyárak, gőzmalmok, vasgyárak és nyomdák.

A termelés költségeinek s a jövedelem elosztásának az adatai ezek: az 1905-ik évben gyáraink háromszázhatvennyolc millió hétszázhatvennyolc-hatszáznyolcvanegy koronát fizettek a tisztviselőiknek, a munkásaiknak pedig hetenkint 5 millió 136,228 koronát.

A Nagykanizsai Takarékpénztár R-T. közgyűlése.

Tisztelt közgyűlés!

A lefolyt 1909. évről mint intézetünk 65-ik üzteléről jelentésünket tisztelettel következőkben terjesztjük elő.

Mindenekelőtt kegyeletteljesen emlékezünk meg Práger Béla, az évfolytában elhunyt igazgatósági tagról, ki 29 évig volt tagja az igazgatóságnak és mindig élénk érdeklődést tanúsított az intézet ügyei iránt.

Megemlékszünk továbbá az intézet volt pénztárnoka Eisinger Henrik elhunytáról, ki 19 éven át mint ügybizgó és hű tisztviselő az igazgatóság megalapításától és becsalását érdemelte ki.

Emlékkötet mindenkor kegyelettel őrizendjük meg.

A jelzett elhalálozás folytán az igazgatósági tagok számának csökkenésére való tekintettel ajánljuk miszerint a sorrend szerint kilépő 6 igazgatósági tag helyett 8 igazgatósági tag választassák.

Az 1909. év, a melyről ez alkalommal beszámolunk, intézetünk fenállásának hosszú korszakában ismét egy jelentőségteljes határjelzőt képez az intézet fejlődése, gyarapodása és megerősödése terén.

A múlt év február hó 14-én tartott évi rendes közgyűlés, tekintettel az intézet folyton fejlődő üzletkörére a részvénytőkének egy millió koronáról 250 darab új részvénynek 1800 koroná átvételi árban leendő kibocsátása által 1.250.000 koronára leendő felemelését határozta el.

Ezen művelet, mely a részvénytőkének 250.000 koronával való növelésén kívül a tartalékalapot is 200.000 koronával gyarapította, a régi részvényesek általános érdeklődése mellett a legjobb rendben már az év első felében nyert teljes lebonyolítást.

Az új részvények az 1909. évi nyereségben a régi részvényekkel egyenlő arányban részesednek.

Üzletforgalmunknak a múlt évben is tapasztalt növekedése, betétállományunk jelentékeny szaporodása teljes mértékben igazolták mindazon várakozásainkat, melyeket részvényeink szaporítása és tőkéink gyarapításához fűztünk.

Betét állományunk a lefolyt évben 677,804 korona 19 fillérrel gyarapodott.

A többi üzletágakban is mindenütt emelkedést értünk el; ebből folyólag nyereségünk is növekedett.

A lefolyt 1909. üzletév eredménye 86 ar. 210 frank, 195,082 K 72 f. az 1908 évi 87 ar. 272 frank, 160,809 K 54 f. szemben, vagyis 34273 K 18 fillérrel több az előző évinél a mi azt bizonyítja, hogy a fűszaporított tőkénket is magfelelően tudjuk gyümölcsösztetni.

A forgalom az egyes üzletágakban a következő volt:

Betét:

Állomány 1908. december hó 31-én 5992 ar. 6905 fre. 6.835,174 K 18 f. Betétek és kikészített kamatok 350 ar. 295 fre. 4.337,039 K 69 f. Összesen 6342 ar. 7200 fre. 11.172,213 K 87 f. Vissza-

fizetések 1909. évben 467 ar. 665 fre. 3.659,235 K 50 f. Állomány 1909. december hó 31-én 5875 ar. 6535 fre. 7.512,978 K 37 fillér.

Jelzálog-kölcsönök:

Állomány 1908. december hó 31-én 8644 ar. 15,085 fre. 2.544,235 K 87 f. Az év folyamán kiadott 339,682 K — f. Összesen 3644 ar. 15085 fre. 2.883,917 K 87 f. Az év folyamán visszafizettetett 414 ar. 100 fre. 296,172 K 68 f. Állomány 1909. december hó 31-én 3230 ar. 14,985 fre. 2.587,745 K 19 fillér.

Törlesztési kölcsönök:

Állomány 1908. december hó 31-én 4.224,568 K 33 f. Az év folyamán kiadott új kölcsön 477,417 K 98 f. Összesen 4.701,986 K 31 f. Az év folyamán visszafizettetett 467,173 K 53 f. Állomány 1909. december hó 31-én 4.234,812 K 78 fillér.

Váltók:

Állomány 1908. december 31-én 1.582,214 K 28 fillér. Leszámított az év folyamán 4.731,019 K 59 f. Összesen 6.313,233 K 87 f. Visszaváltott 4.592,497 K. Állomány 1909. december hó 31-én 1.720,736 K 87 fillér.

Visszleszámított váltók:

Állomány 1908. december hó 31-én 1.252,051 K 32 f. Az év folyamán visszazámított 3.072,572 K 96 f. Összesen 4.324,624 K 28 f. — Visszaváltott 3.675,012 K 27 f. Állomány 1909. december hó 31-én 649,612 K 01 fillér.

Értékpapírok:

Állomány 1908. évi december hó 31-én 2.484,205 K. Beszerzetett az év folyamán 290,075 K. Összesen 2.774,280 K. Az év folyamán értékesített 252,960 K. Állomány 1909. évi december hó 31-én 2.521,320 K.

Előleg értékpapírokra:

Állomány 1908. évi december hó 31-én 16,776 K. — Az év folyamán kiadott 23,150 K. Összesen 39,926 K. Visszafizettetett az év folyamán 19,910 K. Állomány 1909. évi december hó 31-én 20,016 K.

Pénztári forgalom:

Állomány 1908. december hó 31-én 1 ar. 200 fre. 133,130 K 41 f. Bevétel-k 1909. évben 1107 ar. 1425 fre. 21.155,535 K 92 f. Összesen 1108 ar. 1625 fre. 21.288,666 K 33 f. Kiadások az év folyamán 1095 ar. 1375 fre. 21,224,005 K 97 f. Állomány 1909. december hó 31-én 13 ar. 250 fre. 64,660 K 36 f. Az 1909. évi összes forgalom: 94.626,831 K 93 f. A lefolyt 1909. évi üzleteredmény 86 ar. 210 fre. 195,082 K 72 f. Nyereségnyáthozat 1908. évről 22,908 K 24 f. Összesen 86 ar. 210 fre. 217,990 K 96 f.

Ezen nyereségnyel felosztására nézve az igazgatóság a következőket ajánlja:

Az alapszabályok 78 §-a értelmében a nyereség 5%-a vagyis 4 ar. 10 fre. 9,754 K 14 f. a tartalék alaphoz csatolandó.

Az igazgatóságot jutalék címén 15%, vagyis 12 ar. 30 fre. 29,262 K 42 f. összesen 16 ar. 40 fre. 39,016 K 56 f. Marad rendelkezésre 70 ar. 170 fre. 178,974 K 40 f. átszámítva 70 ar. 170 fre. 907 K 30 f. Összesen rendelkezésre áll 179,881 K 70 f.

Ebből osztalék részvényenkint 115 K 1250 drb. részvény után 143,750 K fizetessék. A rendes kezési alapra 10,000 K helyeztessék. Az intézeti ház leltári értékének csökkentésére 2000 K leírásba vétessék. A t. közgyűlés elé terjesztendő felosztási tervezet szerint városi és közhasznú jótékony célokra

2070 K adományoztassék. A fennmaradó 22.061 K 70 f. az 1910. évi nyereség és veszteség számlára vitessék át. A felosztási tervezetnek a javaslatnak megfelelőleg leendő elfogadása esetén tartalék alapjaink 19.808 korona 84 fillérrel gyarapodnak, míg a nyugdíj alap évi kamatai által 5223 korona 88 fillérrel növekedett.

Alapjainak állománya ezek után:

Részvénytőke 1.250.000 K. Tartalékalap 470.269 K 07 f. Külön tartalékalap 175.000 K. Rendelkezésre álló tartalék 90.000 K. Nyugdíjalap 135.820 K 94 f. Összesen 2.121.090 K 01 f. Kérjük a tisztelt közgyűlést, miként az 1909. évi üzleti nyereség felosztására vonatkozó javaslatunkat elfogadni, az osztalékot részvényenként 115 K szóval egyszázötvenöt koronában megállapítani és a lefolyt 1909. évi ügy- és számvitelre vonatkozólag ugy az igazgatóságnak, mint a felügyelő-bizottságnak is a felmentvényt megadni méltóztatassék.

Az igazgatóság.

Jegyzőkönyv.

Felvéve Nagykanizsán 1910 évi február hó 13-án a Nagykanizsai Takarékpénztár részvénytársaság 65-ik évi rendes közgyűlésén.

Jelenlevők:

Ujnépi Elek Lipót kir. kereskedelmi tanácsos igazgatósági elnök elnökle alatt Tripammer Gyula intézeti igazgató mint jegyzőkönyvvezető. Acél Pál, dr. Buntzik Ferenc, Blau Ottó, Blau Lajos, dr. Darányi Árpád, Deutsch Mór, dr. Etlényi Géza, Eperjesy Gábor, Ujnépi Elek Lipót, Ujnépi Elek Ernő, Ujnépi Elek Géza, Ebenspanger Leo, id. Fess-lhofer József, Fischer Ignác, dr. Fábian Zsigmond, Forintos Károly, dr. Friedl Ödön, Goldhammer Károly, Grünhut Alfréd, Grünhut Henrik, Halphen Mór, dr. Halphen Jenő, Heimler József, Hirschler Sándor, Köhler Mátyas, Kürschner Ignác, Köhler Gyula, Kohn Jaques, Lendvai Samu, Löwy Adolf, Löwy Arnold, dr. Löke Emil, dr. Ollopp Mór, dr. Rätz Kálmán, Rapoch Gyula, Reichenfeld Ede, Rosenfeld József, dr. Rothschild Jakab, Rothschild Zsigmond, Sartory Oszkár, dr. Szekeres József, Sommer Ignác, Sommer Sándor, Spitzer Gyula, Sanveber József, dr. Schwarz Adolf, Scherz Zsigmond, Tripammer Gyula, Unger Ullmann Elek, Weisz Tivadar, Wollheim Manó, Weiser János, Weiser József, Scherz Károly.

Összesen 54 részvényes, kik 795 darab részvényt bírnak és képviselnek.

Ujnépi Elek Lipót igazgatósági egyszersmind közgyűlési elnök meleg szavakban szívélyesen üdvözlö a nagyszámban megjelent részvényeseket, a kik számos megjelenésükkel az intézet ügyei iránti élénk érdeklődésüknek adták tanujelét.

Megállapítja miszerint az alapszabályok és a kereskedelmi törvényeknek megfelelően összehívott mai közgyűlésen az alapszabályok 17 §-ának megfelelő számú részvényes van jelen, kik az összes részvények az alapszabályokban előírt egyötödét jóval meghaladó számát bírják és képviselik, miért is jelen közgyűlést határozatképesnek jelenti ki és azt megnyitja.

A közgyűlési jegyzőkönyv vezetésével Tripammer Gyula intézeti igazgatót bizza meg, annak hitelesítésére a közgyűlés hozzájárulásával dr. Rätz Kálmán és dr. Halphen Jenő részvényeseket kéri fel.

1. Felolvastatik az igazgatóságnak a lefolyt 1909. évről szóló jelentése, ezzel kapcsolatban felolvastatik a felügyelő bizottságnak a zárszámadással egyidejűleg közzétett jelentése, a mely tanúságot tesz

arról, hogy az 1909. évi ügy- és számvitel kellőleg ellenőrizték és hogy a szabályszerűen vezetett könyvek alapján készült mérleg, valamint a nyereség és veszteség számla a valódi helyzetnek hiven megfelel, miért is az igazgatósági jelentésben javasolt felosztási tervezetnek elfogadását részéről is ajánlja; végül az 1909. évi ügy- és számvitelre vonatkozólag ugy az igazgatóságnak, valamint a felügyelő bizottság tagjainak is a felmentvényt megadni kéri.

II. Előterjesztetik az 1909. évi zármérleg a nyereség és veszteség számla kapcsán, mely szerint a lefolyt évi üzleteredmény:

86 ar. 210 fr. 195,082 K 72 f., nyereség-áthozat 1908. évről 21,908 K 24 f. Összesen 86 ar. 210 frank 217,990 K 96 f.

Ezen nyereség felosztására nézve az igazgatóság a következőket ajánlja:

Az alapszabályok 78 §-a értelmében a nyereség 5%-a, vagyis 4 ar. 10 frank 9754 K 14 f. a tartalékalaphoz csatolandó.

Az igazgatóságot jutalék címén 15% vagyis 12 ar. 30 frank 29262 K 42 f. illeti. Összesen 16 ar. 40 frank 39016 K 56 f. levonva, marad 70 ar. 170 frank 178,974 K 40 f. rendelkezésre. Átszámítva 70 ar. 170 frank koronaértékre 907 K 30 f. Összesen 179,881 K 70 f. áll rendelkezésre.

Ebből osztalékként részvényenként 115 K. 1250 részvény után 143,750 K fizetessék. A rendelkezésre álló tartaléka 10,000 K helyzettassék. Az intézeti ház leltári értékének csökkentésére 2000 K leírásba vitessék A t. közgyűlés elé terjesztendő felosztási tervezet szerint városi közhasznu és jótékony célokra 2070 K adományoztassék. A fennmaradó 22061 K 70 f. az 1910. évi nyereség és veszteség számlára vitessék át.

A közgyűlés tudomásul veszi a kedvező eredményt, tudomásul veszi továbbá az igazgatóság és felügyelő bizottsági jelentéseket.

Felolvastatnak fogadja el részvényeseknek már a meghívó kapcsán megküldött zármérleget ugy a nyereség és veszteség számát.

Jóváhagyja a tartalékalapnak 4 ar. 10 frank 9754 K 14 f. történt javadalmazását, továbbá 10,000 koronának a rendelkezési alapra való helyezését és 2000 koronának a házértékből való leírását.

Elfogadja az igazgatóságnak a városi jótékony és közhasznu adományok felosztására vonatkozó javaslatát u m :

1. Keresztény házi szegényeknek 300 K. 2. Izraelita házi szegényeknek 300 K. 3. Állami elemi iskola szegénysorsu növendékei ruházatára 140 K. 4. Izraelita iskola céljaira 280 K. 5. Izraelita iskola szegénysorsu növendékei ruházatára 140 K. 6. Kereskedelmi iskola segélyezésére 200 K. 7. Önkéntes tüzoltó egyletnek 100 K. 8. Szépitőegyesületnek 80 K. 9. Népkönyha javára 140 K. 10. Vöröskereszt egyletnek 50 K. 11. Ingyenes népkönyvtár javára 50 K. 12. Betegsegélyző egyletnek 50 K. 13. Izraelita kórház javára 140 K. 14. Keresztényi jótékony nőegyletnek 50 K. 15. Főgimnáziumi múzeumnak 50 K. Összesen 2070 K.

Az osztalékot a közgyűlés részvényenként egyszázötvenöt koronában, vagyis 1250 részvény után 143,750 koronában állapítja meg, a fennmaradó 22061 K 70 f pedig az 1910. évi nyereség és veszteség számlára való átvitele határozatát el, végül tudomásul vétetik, hogy a sorrend szerint kilépő 6 igazgatósági tag helyett nyolc igazgatósági tag választatik a mai közgyűlésen.

Az 1909. évi ügy- és számvitelre vonatkozólag a felmentvényt a közgyűlés, az igazgatóság, valamint a felügyelő bizottságnak egyhangulag megadja.

III. A tárgysorozat III-ik pontját a hivatalos lap kijelölése képezvén, a közgyűlés a részvényesek és a közönség kényelmére való tekintetből ugy a Zala, valamint a Zalai Közlöny című helyben megjelenő lapokat jelöli ki az intézet hivatalos közlönyéül.

IV. Következik az alapszabályok 25., 27. és 43. §-ai értelmében kilépő alelnök, a sorrend szerint kilépő 6 igazgatósági, valamint a 4 tagból álló felügyelő bizottság megválasztása és pedig az alelnöknek 3 évre, a hat igazgatósági tag helyett a jelentés, illetve most már határozat értelmében nyolc igazgatósági tagnak ugyancsak 3 évre, a 4 felügyelő bizottsági tagnak egy évre leendő megválasztása.

Elnök a közgyűlés hozzájárulásával a szavazatszedő bizottságba Unger Ullmann Elek, Sommer Ignác, Forintos Károly és dr. Etlényi Géza urakat jelöli ki és a választás tartamára a gyűlést felfüggeszti.

A szavazatszedő bizottság befejezvéen működését, a folytatólagosan megnyitott közgyűlésnek a bizottság nevében Unger Ullmann Elek a következő választási eredményt jelenti:

Beadott összesen 771 szavazat, ebből nyertek dr. Fábian Zsigmond mint igazgatósági alelnök 3 évi időtartamra 764 szavazatot.

Mint igazgatósági tagok 3 évre: Blau Lajos 771, ujnépi Elek Géza 771, Fes-elhofer József 771, Grünhut Henrik 771, Kürschner Ignác 771, Rosenfeld József 771, Sanveber József 771, dr. Schwarz Adolf 77 szavazatot. — Mint felügyelő bizottsági tagok egy évre: Goldhammer Károly 771, Heimler József 771, dr. Rothschild Jakab 771, dr. Friedl Ödön 771 szavazatot, mely eredményt a közgyűlés tudomásul veszi és az elnök a fent elsoroltakat megválasztottaknak jelenti ki.

V. A tárgysorozat ötödik pontját netáni indítványok képezvén, indítvány azonban az alapszabályok 19. §-ának megfelelően bejelentve nem lett a jelenlevők közül indítvány-tételre ki sem jelentkezik, elnök a tárgysorozatot kimerítettnek és a közgyűlést befejezettnek jelenti ki.

Miről jelen jegyzőkönyv felvételét és aláírattatik.

Tripammer Gyula ujnépi Elek Lipót.
igazgató, jkv. vezető. elnök.

Jelen jegyzőkönyv hitelélül:

Dr. Halphen Jenő. Dr. Rätz Kálmán.

HIREK.

Közegészségügy az iskolában.

Sok minden furcsaságot találunk az életben. A közelfekvő, fontos dolgokról alig veszünk tudomást, míg a távolabbi viszonyokról, amelyekről legtöbbször nem közvetlen tapasztalat után értesülnek annyit tudnak beszélni, hogy szinte szaktudónak nézi őket az ember. A csillagos ég. melyet szerelmek és nem szerelmek annyiszor bámulnak és a költők annyiszor illesztik metaphoráik közé a legtöbb ember előtt szinte teljesen ismeretlen. Szerencse, hogy azért a föld is tovább mozog, meg a csillagos ég se homályosul el a tudatlanság miatt. Van azonban olyan tudatlanság is, mely mélyen belevág az ember életébe, mely ugyszólván a boldogság alapja. Ez az egészségi szabályok nem ismerése. Pedig nem kell meggyőző erővel bizonyitanunk, hogy belás-

Gümőkór (tüdő)

köhögés, számarköhögés, influenza és a légzőszervek bajainál az orvosi kar kiváló eredménnyel alkalmazza a

SIROLIN „Roche“-t.

SIROLIN „Roche“-t kellemes íze és kiváló hatása folytán szívesen veszik. Az összes gyógyszerárakban eredeti SIROLIN „Roche“ csomagolást kérjünk és határozottan átistítsunk vissza minden pótkészítményt.

Sirolin írodalmat 13 kívánatra ingyen és bérmentve küld F. Hoffmann-La Roche & Co., — Wien III I. Neulinggasse 11.

sák ennek elsőrangú fontosságát. Hogy melyik az alany, meg az állítmány, azzal évekeig nyomorgatják a kis diákok, de hogy azt az almadarabot meg ne egye, melyiket baráti fogak harapnak a számára, arra kevés tanító figyelmezteti.

Sok olyan apró cseprő fogásai vannak az egészségnek, melyeket rendszeren akkor tanul meg az ember, mikor már nem ismerése miatt bajt okozott magának. Elsőrendű kötelessége az iskolának, hogy a sok haszontalan ismeret helyett, melyeknek az életben soha hasznát nem veszi az ember, ilyen egészségi tanításokat illesszen. Így fogva felhívását a helybeli ízr. elemi isk. tanítótestülete, legutóbb tartott értekezletén Bún Samu igazgató indítványára elhatározta, hogy a közegészség és közrendészet érdekében az eddiginél nagyobb munkálkodást fejt ki az iskolában. Nemcsak a mindenféle köpködésről igyekeznek őket leszoktatni, megértetve a gyermekekkel ennek közveszélyes voltát; nemcsak az alkohol pusztításáról világosítja fel őket, hanem az utcai rend elemi szabályait is bele igyekeznek nevelni. A narancshéj, gyümölcsdarabok, dinnyehejék eldobálásának sokszor tragikus következményeire hívja fel figyelmüket. A nyilvános kertek, ültetvények, a madarak kímélését pártolását igyekeznek belejókoltani. A szem, fül, fogak, száj rendszeres ápolása, tisztántartására is felügyel különösen ott, hol tapasztalható, hogy a család ez irányban nevelő hatással nincs. Ez iskolának ily irányú működése a legnagyobb méltánnyal találkozhatik, mert az igazi kultúremler nevelésének ez az alapja.

— **Mikszáth ünnep.** Az Irodalmi és Művészeti kör f. hó 27-én d. u. 5 órakor a Polgár Egylet nagytermében Mikszáth ünnepet rendez. Elnöki megnyitót Neumann Ede dr. mondja; Mikszáth írói működését Divényi Gyula tanár fogja méltatni, Kaffka József szavalni fogja Szávay Gyula „Donációs level”-ét; Perányi Jolán „A legdicsebb nő”-t szavalja Mikszáth-tól. A zenei trióban részt vesz Lukács József, Pásztor Miksa és Gürtler István. Az irodalmi kör dalárdája két énekszámmal fog szerepelni.

— **Ipartestületi közgyűlés.** A Nagykanizsai ipartestület 1910. évi március hó 6-án délután 3 órakor a Városház nagytermében tartja rendezévi közgyűlését. A közgyűlés tárgyai: 1. A múlt évi közgyűlési jegyzőkönyv felolvasása és a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítése 2 tag kiküldése. 2. Az elnökség évi jelentése. 3. A számvizsgálók jelentése. 4. Az évi zárszámok elterjesztése és a felmentvény megadása. 5. Az 1910. évi költség előirányzata. 6. A hátralékos tagok neveinek előterjesztése. 7. Netáni indítványok. 8. Az elnökség és előjáróság megválasztása. 9. 3. rendes számvevő és 1 póttag megválasztása.

— **A tűzoltótestületi közgyűlés.** A nagykanizsai önk. tűzoltó-testület 1910. évi február hó 27-én délután 3 órakor saját helyiségében tartja 39-ik rendezévi közgyűlését Tárgysorozat: 1. Elnöki és főparancsnoki jelentés. 2. Számvizsgáló bizottság jelentése az 1909. évi számításokról. 3. Az 1910. évi költségvetés megállapítása. 4. Szolgálati érmek kiosztása. 5. Netáni indítványok. Jegyzet. Indítványok írásba foglalva a közgyűlést 24 órával megelőzőleg az elnökkel közlendők.

— **Magánvállalat színháza.** Kedden d. u. a szülőgyűlési bizottság Osterhuber László ítéltől bírói elnöksége alatt ülést tartott. Bemutatásra kerültek azok a színházi tervek, melyeket a Zalai Közlöny már ismertett. Nem a mi viszonyainkhoz mértek ezek, mert nekünk a nagy ambíciókhoz képest kevés a pénzünk, állami segítyt pedig egyelőre nem kapunk. Hanem egy életre való tervet jelentett be a főkapitány. T. i. egy magánvállalkozó hajlandó a Szarvas szálló nyári kertjében a jelenlegi arénánál nagyobb, tűzbiztonsági, egészségi és egyéb követelményeknek megfelelő nyári színházat építeni. A bizottság megbizta Deák Péter főkapitányt, hogy a f. hó 28-án tartandó bizottsági ülésre az illető vállalkozó részletes tervét és ajánlatát terjessze a bizottság elé, hogy vele érdemlegesen foglalkozhasson. A magánvállalat színháza csak akkor épül fel, ha a

város közönsége 5 éven belül nem épít sem színházat, sem állandó színházat, mert az építésre szolgáló költségen az 5 éven belül amortizálnának. Érdeklődünk a helyszínen a tervezett arena elhelyezése iránt. A nyári kert, mely a Szarvas szálló kisebbik éttermével van kapcsolatban teljesen beépítettnek úgy, hogy e kis étterem képezné a színház előcsarnokát. A nézőtér patkóalakban két oldalon páholyokkal lenne ellátva és az udvarra a földszinten 3 kijárással bírna. Amint a tervezőtől értesültünk közvetlen a zsinorpadlás mellett a magasban mintegy 25 Hl. viztartó helyeztetnék el, mellyel a szinpad másodperc alatt teljesen víz alá helyezhető. Ha ez megvalósul, tekintettel a Szarvas szálló nagy mellék-helyiségeire, hangversenyekre is kiválóan alkalmas lesz. Kár hogy nem szilárd anyagból készül, hogy télen is használhatóak. Ez esetben hosszú időre megoldaná Nagykanizsán a színházépítés kérdését.

— **Ifju munkások egyesülete.** Csak gyerek az, aki gyerek; akár inas (pardon ifjamunkás), akár diák legyen az. A diákok is suttymban önképző körösdit alakítanak (lásd Jókai „Csittvári krónika”) az „ifju munkások”, recte inasok pedig szakszervezetesdit alkotnak. A diák a tanulást az inas meg a munkáját hanyagolja el ezek miatt, de nagy baj egyikből sem keletkezik. A rendőrség se fogta fel ugyan tragikusán a leleplezést, sőt a hivatalosan összeráncolt homlokok a vizsgálat után homerosi kacagásban simulnak el. De hát mi is történt? Hát az, hogy az inasgyerekek, akiket ezen-tul ifjamunkásoknak tisztelték a haladó kor, „szervezkedtek.” Igen, a Békástónál, a Potylinál, a Katararóten tartották gyűléseiket. A rendőrség nesztét vette ennek, de ha megjelent közöttük, előkerültek a lapdák és ártatlan játéknál egyebet nem tapasztalt. Pedig nagy dolgokat teszegettek a kis inasgyerekek, a nappali tanítást akarják kiközdeni az estéli helyett és erre a célra szervezkedtek. Titkáruk Perendi Mihály kereskedő inas lett, aki valóságos népszónok. Önérzete pedig nagyobb, mint egy orosz miniszteré. A rendőrség előtt úgy beszélt, mintha az ő védelmétől függne az inas társadalom jövőjének jóléte. Kioktatta a rendőrséget, hogy minden polgárnak megvan az egyesülési joga. Pénztáros Skorjanecz Ferenc cipész inas, ellenőr Lechoeczy Sándor szabóinas. Háznagy Viola Jenő. Ugyan nem tudjuk, melyik háznak a nagyja, mert a Békástóban, meg a Potylinban csak a békáknak van házuk, meg az egereknak. A rendőrségnek denique dolgot adtak az ifju munkások. „Éljen a nappali oktatás” ordítással rohantak ki hétéfn este az iskolából. Egy abucgoló diákok pedig jól elverték. Ez adott okot a rendőrségi beavatkozásra. Sikert a rendőrségnek a „céhládát” is megszerezni. Szép rendben volt benne minden. Ellenőrző cédulák, hogy mily komolyan veszi Perendi öcsém a titkárságát, mutatja, hogy egy „Gyakorlati Szónoklatban” munkások számára is volt a sok papiros között. A rendőrség szigorúsággal forja felosztani az egyesületet. Az ifju munkások pedig tanuljanak egyelőre este, a nappali oktatás ideje is elérkezik rövidesen.

Helyreigazítás. Mult számunkban azt írtuk, hogy Freund Lajos a vendéglőből meuet érte a vérhányás, ami kioltotta fiatal életét. Hozzá tartozó felkeresésre közöljük, hogy híradásunk téves információin alapult, mert Freund Lajos teljes életében józan életű volt és már régen tartózkodott mindenféle alkoholtól. Szívesen adunk ezzel elégtételt a halott emlékének és a gyászoló családnak.

— **Sütni és főzni művészet** s ezek mesterei naponta dicsegetet és tiszteletet aratnak. A ki a házi süti művészetbe behatott óhajt, az tanulmányozza az előtűnt fekvő sütkönyvet Dr. A. Oetker, Baden-Wien, mely a hölgyek érdekében ingyen és bérmentve küldetik. Egy levelező-lap a küldő címével elégséges.

— **Sörlopás.** Osillag Jakab gőzfűrdői vendéglőből egy láda sört, melyben 30 üveg volt elloptak. A nyomozás megállapította, hogy Filák Lajos cipész inas és Samosky Lajos szobafestő inas voltak a tettesek. Tanuk látták, mikor a jókedvű tolvajok iddögáltak belőle. Egyelőre nem tudják őket előállítani, mert megugrottak.

— **Csecsemő hulla a hid alatt.** A 12 esztendő Gudlin gyerek jelentette a rendőrségen, hogy a második kanális hidja alatt egy csecsemő hullája fekszik. A rendőrség a helyszínen azonnal megjelent és konstata, hogy egy teljesen kifejlesztett újszülött fiúgyermek hullája van egy bluzba és egy fekete alsó ruhába belegöngyölgetve, mit csak néhány

nappal ezelőtt helyeztek oda el. A rendőrség nyomoza az embertelen anyát, ami nem lesz uehéz, mert a ruha, amibe be van takarva a kis féreg, árulója lesz a tettesnek.

— **Oriási értékpapír lopás.** A lüttichi (belgiumi) rendőrség megkereste a helybeli kapitány-ságot, hogy az ottani Mark börzeügynök kárára elkövetett értékpapír lopás tetteseknek kézrekerítését esetleg elősegítse. A tettes vagy tettesek behatoltak a banküzletbe és ott a pénzszekrényt feltörték, előzőleg 1 cm. átmérőjű furóval megfúrták. Körülbelül egy órai munkára volt szükség, míg az ajtót kifeszítették. Azt hiszik, hogy Brijszki Lieb lehetett egyik tettes ki miat utazó kereskedő szobát bérelt Mark-nál. Nagy értéket képviselnek ez értékpapírok, melyek-uek minőségét és számat is közlik a rendőrséggel. A betörő elfogására 5000 frank jutalom vár.

— **ELVESZETT folyó hó 22-én esti 8 1/2 órakor a vasútállomástól fogva Kazinczy, Szemere és Csengeri-uton egy kézi táská barna bőrből, barna vászon burkolattal nikkell zárral; kéretik a becsületes megtaláló azt e kiadóhivatalban átadni sziveskedjék, melynek ellenében illő jutalomban részesül.**

— **Budapest tündérvirtje.** A Rákóczi-uton a főváros egyik legszebb és legforgalmasabb helyén és Grosz Ödön tulajdonát képező Ostendekávéház a maga nemében való exotium. Fényes nagy terem pompás berendezéssel, keleti szőnyegekkel dusan megrakva. A kávéházi hideg ételek a francia szakácsművészet remekei, a borok és a valódi francia likörök kitűnőek. Lapok a világ minden részéről. Specialitása a helybeliek találkozó helyét is képezi, kávéháznak az „Ostendo-reggeli” (kávé, tea vagy csokoládé vajjal és mézzel 50 filléért), mely immár közkezdvelté lett. Estéknént Vörös Miksa hírneves cigány zenekarának meghallgatására a legfényesebb elite közönség tölti meg szorongásig a kávéház ragyogó termeit.

— **Pásztor** es. és kir. udvari szállító virágkereskedése, Budapest, VIII. Rákóczi-ut 3. Képes árjegyzéket kívánatra díjtalanul küld.

!!! Arisztokratáknak !!!

alkalom nyújtatik, fiatal és szép amerikai nőt több millió dollár hozománnyal elvenni. Az amerikai pénzügyvilágban tisztelt közvetítő a legjobb összeköttetésekkel legközelebb Amerikába utazik, hogy néhány házasságot közvetítsen, s akik jó körülmények köz-levő arisztokratákkal alkál összeköttetésbe lépni.

Levélbeli megkeresések

KLEIN GYULA urhoz
Wien IV., Mühlgasse 2.

intézendők.

Kereskedők, hivatalnokok, munkások és mindazoknak, kik napestig zárt helyiségben foglalatokodnak, nem kell okvetlen vérkeringési zavarokban szenvedniök, mert azt könnyen elkerülhetik a természetes **Ferencz József**-keserűvel célszerű használata által. A kura nagyon olcsó és egyszerű, kétszer az évben [akármely évszakban] három héten keresztül reggelizés előtt 1/2 pohár valódi „Ferencz József”-keserűvizet iszunk a nélkül, hogy rendes életmódunkon bármit is kellene változtatnunk. E megbizható gyógyviznek egy háznál sem szabad hiányoznia.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* A Vasárnapi Ujság február 20-iki száma gróf Pálffy János híres bajmői kastélyát mutatja be szép képekkel és Radisics Jenő cikkével. A többi képek bemutatnak egy elfelejtett magyar történelmi festőt, jeles magyar festők egy sorozat festményét, Szemere György „Ó” című darabjának előadását stb. Szépirodalmi olvasmányok: Sajó Sándor és Mezei Sándor verse, Szemere György regénye, Bihari

Imre novellája, Rákosi Viktor történelmi korrajza a párisi kommunáról, Diósady párisi levele stb. stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyed évre négy kor., a „Világkrónika”-val együtt négy korona 80 fill. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. kerület, Egyetem-utca 4. szám). Ugyanígy megrendelhető a „Képes Néplap” a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

* A Sport-újság, a Budapesti Ügetőverseny Egylet hivatalos lapja, melyet Szomorj Emil kollégánk szerkeszt, egyelőre hetenként egyszer mindenkor diszes kiállításban szívesen jelenik meg. Nem szárazon foglalkozik a sporttal, de élénken, élvezetesen, nemcsak a szakemberek, hanem a közönség számára is. Sportrovatain kívül van társaság, repülés, színház, szalon, vadászat, kártyarovata is. A Sport-újság előfizetési ára egész évre 24 korona. Mutatványszámot a kiadóhivatal (Budapest, Dohány-utca 36.) szívesen küld.

20 év óta bizonyul

a Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávét kitűnő pótléknak a bakkávéhoz és helyette is, ahol az izgató hatásai miatt tiltva van. Gyermeknek részére nem létezik egészségesebb kávé-ital, mint a tiszta Kathreiner.

Hogy virulnak annak élvezése mellett!

KÖZGAZDASÁG.

Gabonapiac

Szívesen konstatáljuk, hogy legutóbbi vélekedésünk a lefolyt másfél héten át beigazolást nyert. E sorok írásakor az ismét lanyha, habár amint jeleztük is jóelőre a hausse érdekelttség csakugyan csinált egy két mozgalmas eladásra alkalmas napot.

Az utak javulásával a helyi piac élénkült. A tegnapi betivásárra rég nem látott nagy hozatal volt. A vételkedv e hozattal mindeubey arányban állott.

Buzát K 27-60 körül, rozsot K 17-80 körül vásároltak. A jó tengerit nagyrészen a helyi

fogyasztás szedte fel 14 koronás árban. Cinquantinért 16 koronát fizetnek. (Az árak 100 kilónként értendők.)

Előadás a csödtörvényről. A nagykanizsai magántisztviselők egyesülete sorozatos előadó ciklusában hétfőn este Miklós Dezső dr. egyesületi ügyész a csödtörvényről tartott előadást, melyben főleg a gyakorlati részeket fejtegette, mit feszült figyelemmel hallgattak a jelenvoltak.

Tenyészbika vásár. Nagyon szép és élénk vásárt rendezett a Nagykanizsa Város és Járásai Gazdakör e hó 21-én Zerkovitz Lajos bornagykereskedő villamfényvel kivilágított istállóiban. Különböző községek itt szereztek be állami kedvezmény igénybevételével a tenyészállatokat. Még Sopron megyéből is voltak, kik két apaállatot vettek. Felhajtottak 51 drb. nyugoti fajú bikát Eladatott 15 drb., melyek közül 5 drb. Elek Ernő újnapi istállójából került ki. A többi kisgazdáké volt. A maximális eladási ár 935 K, a minimális 390 K volt. A vásárt Vizlendvay Sándor elnök nyitotta meg. Jelen volt még Gallubich Lajos alelnök, Tóth István titkár, Viosz Ferenc főszolgabíró, Sárközy Viktor gazd. egyesületi titkár, Flandorf Ignác és Ballhaus Ottó m. kir. gazdasági felügyelők, továbbá sok birtokos, községi jegyzők stb. A vásár 1/10 órától d. u. 1 óráig tartott.

NYILTTÉR.

Ha az ember kissé gondolkodik a dolgon,

könnyen kitalálja, miért tesz Fay valódi szódai ásványpasztillája minden meghűlésnél olyan jó szolgálatot: a pasztillákban a legelőkeletesebb alakban megvan a híres szódai gyógyítóforrások vizének minden alkotórésze, természetes tehát, hogy éppen úgy hatnak, mint a forrásvíz maga, csak hogy gyorsabban. Hogy a pasztilla sója a gyomorra is jó hatást tesz, az csak kellemes mellékes haszon. Fay valódi szódai pasztillái minden idevágó üzletben kaphatók. Egy doboz ára 1-25 kor.

Főképviselet Magyarország és Ausztria részére: W Th. Guntzert es. és k. udv. szállító, Wien IV/1 Grosse Neugasse 17.

Szőlő oltványokat

szállít, amerikai sima és gyökeres vesszőket különféle fajokban, fajtisztaságért jótállva legduzsabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Külföldöntli első szőlőoltvány telep tulajdonos: CASPARI FRIGYES
Medgyes 89. sz. (Nagyküküllő-megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett ismerős levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségtől egy szó-, mint írásbeli bizonyosságot szerezhet magának feletti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

1910-es modellünk újításai:

Intenzív lángzó, mely gyorsan forral és kevés szeszt fogyaszt.

Erős alkotórészek, melyek kicsérélhetők és tisztíthatók. Művészi kivitel (modern stílus). Galvanizált bronz színezés. — Hozzáadva a „Rops” biztonsági gyorsfűző eddigi előnyeit, a

„Rops” 1910.

a jelenkor legszebb, legtartósabb, legbiztosabb és legtakarékosabb asztali tűzhelye. Ha feldől, elalszik. A szesz ki nem folyhat!

Ára Budapesten: 4.— korona.

Kapható minden szakmába vágó üzletben

„R O P S” Fémárugyár Részvénytársaság

BUDAPEST, V. Váci-ut 74/37.

Helyi elárúitók: Weiser J. O., Bettelheim és Guth, Rosenfeld Adolf fiai, Köhler Testvérek, Unger Ullmann Elek.

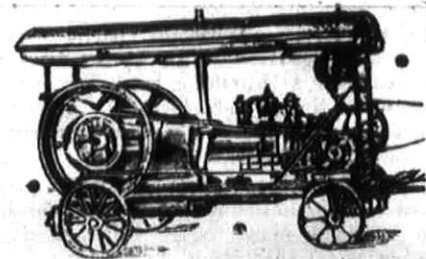
Képviselek vidéken keresztetnek.

Be van bizonyítva,

hogy az utcai falragaszokat kevés ember olvassa, mert ritka ember töltheti az idejét utcai plakát olvasással. A kultur államokban az újság a fő hirdetési eszköz. Ön oltos pénzért hirdethet Zalamegye legregibb újságjában, a **Zalai Közönlönyben.**

Motorok! Gazdák! Gőzgépek!

Ha elsőrendű gépet akarnak venni, kérjenek árjegyzéket európaszerte hírneves magánjáró és vontatható benzinkomobílok, magánjáró és vontatható gőzkomobílokról. Teljes cseplőkészletek!

benzin motoros kovács, táprítógépek vontatásra és magánjáró szerkezettel. Stabli benzínmotorok. Szívógáztelepek.

Kellner és Schanzer

Budapest, V. ker., Aulich-utca 2. sz. Sörgöny: „Világosság” Budapest.

Jól jegyezd meg: csak **Ottomán-**cigaretta-papírt, vagy hüvelyt hozz és ne engedd magad hasonló kinézésű silány minőségű utánzatoktól **tévutra** vezetni.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délelőtt.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazása szerint.

A sajtó értéke.

(As) Végre visszahúzódtak medrükbe azok a szennyes hullámok, melyeket a mi romlott, bomladozó félben lévő társadalmunk három szerenosetlen tagjának megmondolatlan cselekedetei csaltak ki ágyukból és amelyeket a kíváncsi sajtó leplezetlen cikkei oly szédületesen magasra korbácsoltak fel.

Mikor egy-egy ilyen megrendítően kegyetlen bűntény részletei megrázkódtatják az emberiséget, akkor tűnik csak ki, hogy milyen óriási értéket képvisel a sajtó a társadalomra nézve.

Az a sok romlottlelkű, bűnös egyén, akik a nagyváros kloakáiban mint társadalmi erkölcsünk patkányai tanyáznak, megrettenve gondolnak az elkövetendő bűnre, mert hiszen nem csupán a bírák, az ügyész, az ügyvéd és az esküdtek szereznek bűnről tudomást majdan, ha esetleg ő hurokra kerülne, hanem az egész világ, mindenki, még abba a kis völgyben fekvő, bogárhátú faluba is elviszi róla a gonosz hirt az újság, ahol minden rög vidám gyermekségéről és boldog, csapongó ifjuságáról regél.

Már az, hogy az újságok feltakarják minden bűnösnek álarcát és odakiáltják ország-világ elé, ime emberek, ez az egyén követte el azt az állatias cselekményt, ennek az embernek a lelke kivetkőzött emberiségéből, tehát óvakodjatok tőle, — már ez a körülmény óriási értéket képvisel a társadalmi rendre nézve. Mert megretteníti a bűnre hajlandó embert és elveszi tőle a kedvet a bűn elkövetésére.

Azonkívül magára a bűn elkövetésével vádolt egyénre nézve is megbecsülhetetlen az, hogy ügye a nagy nyilvánosság előtt tárgyalatik. Megóvja attól, hogy esetleg a nyomozással, vagy az ítékezéssel megbízott egyének visszaéléseket követhessenek el az ő terhére.

Emlékezzünk csak a nemrég lefolyt és annak idején oly nagy port felverő Dreyfus ügyre. Vajjon nem nyomták volna-e el ügyét, ha az újságok cikkei közt meg nem szólt az igazságot követelő közvélemény, ha nem emel szót mellette a jogtalanságot meg nem tűrő sajtó.

Mai nap talán valami bűzhödt börtön fülledt levegőjét szívná és még mindig reá lenne sütte a hazaárulás bélyege.

Mert a sajtó nem egy egyén véleménye, hanem mindenkié, az egész emberiségé. A

sajtónak köszönhetjük, hogy a nemzetek legnagyobb része felszabadult az elnyomatás igájából és majdan ennek fogják köszönhetni szabadságukat azok a népek is, melyek még most a szolgaság jármát hordozzák.

Nagy és szent adomány az emberiségre nézve a sajtószabadság. Mert ahol ez van, ott minden jog megvan. Ott egyenlővé lesznek az emberek, mert a sajtó ledönti a társadalmi válaszfalakat, ott naggyá és gazdaggá lesz a nemzet és annak minden egyes tagja, mert a sajtó megjelöli azt az utat, melyen a népnek haladnia kell. Ezért félnek a sajtó szabadságtól azon országok hatalmasai, hol még a despotizmus uralkodik, mert tudják, hogy ha ez megadatik népüknek, úgy vége az ő korlátlan hatalmuknak.

Azért nyög az orosz nép is a szolgaságban, mert a világos fejű embereknek nem szabad véleményt nyilvánítani és ezért tartja a szegény muzsik cárját egyenlő hatalmúnak istenével.

De mindez megváltozik és a szegény paraszt egyenlő jogu lesz uralkodójával, ha kivívja a sajtószabadságát, mert ennek szabadsága egyenlő az emberiség szabadságával.

Mikszáth-Ünnep.

Az Irodalmi és Művészeti Kör elnöksége feladatához és kötelességéhez hiven beleilleszkedett azoknak az ünnepléseknek a számai közé, melyekkel a nemzet nagy fiának korszakos működésének 40-ik esztendőjét megjelöli. Örömmel jelenthetjük, hogy az ünnep azzá lett a mi nek az Irodalmi Kör szánta és a mi nek lennie kellett t. i. a város egész polgárságának ünnepévé. Mert ott láttuk nemcsak a város polgármesterét Vécsey Zsigmondot, aki különben hazafiás és kulturális adóját mindenkor lerója, de ott láttuk társadalmi előkelőségeink közül olyanokat is, kik nagyuri göggel maradnak távol miudentől, melyben nemzeti lelkesedésnek kell megnyilatkoznia. Azért a művelt nőközönség volt tulyomán képviselve a Polgári Egylet zsufolásig megtelt termében. És bár a program egyik másik száma a kelletténél jobban megnyult, a közönség türelemmel hallgatta meg, mert miot igaz Mikszáth-ünnephez illik, az unalom messze szállt az emelkedett hangulatu teremtől. Horváth György főgimn. igazgató, az I. M. K. elnöke nyitotta meg az ünnepet. Tórnó világos beszédével visszappillantott a magyar elbeszélő költés bölesőkoráig és plasztikus vonásokkal esetenle a határjelzőket, melyek elvezettek Mikszáthig.

Második volt Kafka József szavazata; Szávay Gyulának „Donációs levelét” interpretálta olyan művészettel, mintha a költemény éppen most fakadt volna lelkéből és nem a közönségnek, hanem magának Mikszáthnak mondta volna el. Azután a megerősödött dalárda énekelt: „Béceről visszanez a vándor” románcot a megszokott precizitással. Ezt követte Lukács József, Pásztor Miksa és Gürtler Istvánról előadott zenetrió, mely művészeti hatásával elragadta a közönséget. Erre következett az ünnepség magva, a felolvasás Mikszáth életéből, melyet Divényi Gyula főgimn. tanár oly mesterien rajzolta meg, hogy még akik Mikszáth műveit ismerik, szinte újra, jobban, tisztábban átélvezték azok hatását. Kedves intimitásokat mondott el az íróról való bírálatokból szegedi tartózkodásáról. Meglátszik, hogy Divényi tanár Szegeden szivta magába Mikszáth iránt a lelkesedést. Ilyen óriási hatású felolvasást Nagykanizsa közönsége már régen élvezett; méltó volt ahhoz a missióhoz, mit az Irodalmi Kör az ünnep rendezésével kifejtett. Majd Perényi Ilona kisasszony szavazta értelmes, kedves hanghordozással Mikszáthnak a „Római nő” c. költeményét. A közönség hosszas tapssal adózott a neki nyújtott élvezetért. Végül az Irodalmi Kör dalárdája a Honfidallal zárta be az ünnepet.

Jelentés a Nagykanizsai

Ipartestület 1909. évi működéséről.

A Nagykanizsai Ipartestület elnöksége a márc. 6-án megtartandó közgyűlés elé terjesztendő jelentésből a következőket közöljük:

„Az ipari viszonyok az év folyamán sem változtak, mert bármere tekintünk is, mindenütt az általános pangás volt észlelhető, amely hazánkban mindeuütt bénítólag hatott az iparosságra és mindaddig javulás nem is várható, míg a magyar iparosság az osztrák gyári ipar nyomása alól fel nem szabadulhat.

És ezt elérni alig van reményünk, mert törvényeinkben gyökerezett jogaink az osztrákok ármánykodásain mindig hajtórést szenvednek, amit a jelenleg fennálló viszonyok eléggé igazolnak és azért nálunk az ipart fejleszteni és virágozóvá tenni soha sem lehet. Intéző köreink is nem a nemzet viszonyaihoz, hanem más nemzetek viszonyaihoz alkalmazkodnak. Elég példa erre az ipartörvénynek már másodizben módosított tervezete is, amely nem hogy az iparosságot védelemben részesitené, hanem azt folytonos büntető-határozatokkal fogja sújtani, mintha az iparosság nem is képezne az államnak ugyanoly polgári osztályát, miut bármely más osztálya. Nem ez volt az iparosságnak husz éven át elhangzott panasza, hanem az, hogy a nyitott sebek orvosoltassanak — és ehelyett az ipartörvénytervezet minden egyes szakasza az iparosságot fogja sújtani. Ily véde-

VELMA SUCHARD

Nyersen való
évesre
páratlan.

lemre nem volt szüksége az iparosságnak. A jelenleg megemlékezik a munkásgimnázium megalakításáról is. Vádolja azokat, kik az intézményt folytonos támadásaikkal oda juttatták, hogy rövid működés után bezárultak kapui a nagyszámú hallgatóság előtt.

Hivatalos működéséről és ügyforgalmáról a következőkben számol be:

Az 1909. év folyamán 1 rendes közgyűlés, 12 rendes és 1 rendkívüli előljárásági ülést tartott, mely üléseken 193 tárgy nyert elintéztést. Panasz bejelentett 84. Ebből békés úton a jegyző által 54, békéltető bizottság által 27 intéztetett el.

Az 1909. év elején taglétszám volt 550. Az év folyamán iparigazolványt nyert 46. Ezekből eltávozott és meghalt 42, maradt 554. Segédlétszám volt 838, tanonc az év elején volt 602, beszegődött az év folyamán 247, ebből felszabadult 127. Tanviszony felbontott 115 esetben, az év végén tanonclétszám volt 595.

VÁRANDÓS ANYÁK

erősítő és az erősítéssel egyidejűleg üdítő szer találnak a

Scott-féle csukomajolaj Emulsója

Gyors és erőteljes hatása meglep és gyönyörködtet mindenkit. Bevételre kellemes, emésztése könnyű. Egy kísérlet meg fogja Önt győzni, hogy az Ön esetében is mily jótékony hatású.

Az Emulsió vadr-
jaasán a SCOTT-
féle módosított véd-
jegyet — a halcsont-
kérdők figye-
lembe venni.

Szoptatás esetében a

SCOTT-féle EMULSIÓ

elejét veszi a bacyadságnak, bőségesen biztosítja a tejet és rózsás és virágzó arcúvá teszi a gyermekeket.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.
Kapható minden gyógytáiban.

HIREK.

— **Eljegyzés.** Zalaegerszeg társadalmi és társasági köreinek egyik előkelő és rokonszenves tagja Bubicz Tivadar vármegyei aljegyző eljegyzési ünnepélyt tartott Odeschalchy Amália herceg kisasszonnyal.

— **Zalaegerszeg városi mérnöki állására** 23 szavazattal 21 ellenében Klossovszky Ernő választott meg.

— **Kinevezés** Az igazságügyminiszter Horváth Gyula nagykanizsai törvényszéki díjnokot irnokká nevezte ki és Mohácsra helyezte át.

— **Halálozás.** Özv. Schlesinger Mórné, szül. Pollák Janka f. hó 24-én életének 54. évében rövid szenvedés után elhunyt. Temetése tegnap d. e. volt nagyszámú résztvevő közönség jelenlétében. Somogyi Zsigmondné az ipartestületi vendéglős neje édesanyját gyászolja a megboldogultban.

— **Gazdaköri gyűlés** A Sümegvidéki gazdakör évi rendes közgyűlését 1910. március 2-án délelőtt 10 órakor Sümegben, a Kisfaludy-kaszinó termében tartja.

— **Munkaidő az állami hivatalokban** Üdvös és mindenütt örömmel fogadott újítást eszközölt a miniszterium valamennyi állami hivatal munkaidejében. Nevezetesen rendeleti úton úgy szabályozták a munkaidőt, hogy ezentúl télen nyáron egyhuzamban délelőtti 8-tól d. u. 2-ig tartanak a hivatalos órák. A többi időt használja fel a hivatalnok családjának, egészségének, emberi voltának. Vasárnap és ünnepnapokon természetesen egész nap szünetel a munka. Nem hisszük, hogy ezek után az összes városi és magánhivatalokban is ne jussanak jobb belátásra az eddigi testet, lelket ölü munkabeosztás helyettesítésére.

— **Koszorupótló adományok.** F. hó 24-én elhunyt Schlesinger Mórné urnó iránti kegyelet jeléül koszorúmegváltás címén adományoztak: Gyászoló család 20 K-át, Dobó Márton 10 K-át, Révész Lajos és Sattler Mór 5—5 K-át. Összesen 40 K-t, azaz negyven koronát. I. r. szent egylet.

— **A lucernás új veszedelme.** Francia- és Olaszországból újabb lucerna magot szállítottak Ausztria-Magyarországba s több kereskedő ezen külföldi termékkel akarja gazdáinkat ellátni. Gazdasági intézetek kísérletet tette a különféle származású lucerna magokkal s arra a meggyőződésre jutottak, hogy a magyar lucerna a legjobb, mert az idő viszontagságainak legjobban ellent tud állni, egészen tél álló és igen dúz növényzetet ad, míg az egykor oly híres Provencai lucerna mag. — miután a hírhedt turkesztáni mag után nyeretett. — nemcsak, hogy sem a fagyot, sem a szárazságot ki nem bírja, hanem azonkívül rendszeresen megtámadja a lisztharmit és ez annyira elgyengíti a növényeket, hogy fejlődésében nagyon is visszamarad s legfeljebb csak egyharmad rész annyi hozamot nyújt, mint a hazai lucerna. Különböző gazdáink figyelmét ezen különféle káros következményekre Mauthner Ödön magkereskedőnk úgy több rendbeli cikkeiben, mint árjegyzékében állandóan éberben tartja.

— **Az önkéntes tűzoltó egyesület közgyűlése.** Tegnap d. u. tartotta a nagykanizsai önkéntes tűzoltó-testület évi rendes közgyűlését. — Mint-hogy az elnök és alelnököt halaszthatatlan ügyek a városról távol tartották, a gyűlésen Knortzer György főparancsnok elnökölt. A zuhogó eső miatt sokan elmaradtak a gyűlésről, bár a határozatképesség konstataltatott. A közgyűlés egyhangulag elfogadta a főparancsnoki jelentést, melyből megtudtuk, hogy a lefolyt évben 16 tüzesetnél teljesített szolgálatot a tűzoltóság. Az előterjesztett zárószámadások is elfogadtattak és a számadóknak a felmentésny megadott. Az 1910. költségelőirányzat, mely szintén határozatra emeltetett érdekes azért mert 612 korona fedezetlen hiányt tüntet fel. Ugyanis 60 működő és 141 pártoló tag után és a pézintézetek adományai-ból befolyó összeg a legszükségesebb kiadásokat sem fedezik. A hiány fedezéséért a városi tanácshoz fog fordulni az egyesület; és meg vagyunk győződve, hogy a város a támogatás erkölcsi kötelezettsége elől nem is fog kitérni, mert előbb utóbb ugyis eljön az ideje, mikor a tűzoltás ügyét a városnak rendeznie kell és nem hagyhatja az önkéntes tűzoltóság ingatag alapján. A titkári jelentés szerint Knortzer György főparancsnok 30 évi tűzoltói működésre tekinthet vissza. A szolgálati érem átadását Szigethy Károly dr. indítványára egy legközelebb egybehívandó rendkívüli közgyűlés keretében fogják teljesíteni; így a főparancsnok érdemeiről, mi is akkor fogunk megemlékezni. Öt éves szolgálati érmet kaptak a tegnapi gyűlésen Székely Nándor, Vugrinec József és Zákonyi Károly önkéntes tűzoltók.

— **Színház Keszthelyen.** Keszthelyen eddig a Sörházkeriben egy deszkával bekerített fedélzet nélküli arenában huzta meg magát a nyári színeszet. Most végre megoldották egyidőre a színház kérdését. Briher János és Kovács Mór az Amazon bérlői szerződést kötöttek Szalkay Lajos színigazgatóval, hogy ők a saját költségükön az Amazon szálló udvarán arenát építenek, melyet az igazgató öt nyári évszakra bérbe vett. Az arena építése modern berendezéssel 10 ezer koronába kerül.

— **Katholikus olvasókör.** Tegnap délután 4 órakor gyűlést tartott a Katholikus Népszövetség helybeli fiókjá. Napirenden volt egy nálunk felállítandó katolikus népszövetségi olvasókör. Előadó Börzsey Tivadar plébános volt. A gyűlésen mint egy 300-an vettek részt, akik egyhangú lelkesedéssel megalakultnak nyilvánították az olvasókört.

— **Jó reggelt!** Ez a szokásos köszöntés a nap kezdeténél. Abból a tapasztalatból ered, hogy az első reggeli órák lefolyása egész napi jókedvére döntő marad. Azért fontos olyan reggeli, a mely egyszerűen izlik és nem izgat. Legszívesebben issza az ember általánosságban reggel a kávé. De csak akkor van jó ize káros idegzettség nélkül, ha Kathreiner-féle Kneipp maláta-kávéval van készítve. Erre figyel a gondos háziasszony s hogy értékeljen utána-
zatokkal meg ne károsítsák, a bevásárlásnál nem csak maláta-kávéért kér, hanem mindig való Kathreiner!

— **Póttartalékosok bevonulása** A helybeli honvéd gyalogezred eddig még ki nem képzett póttartalékosai számszerint mintegy 400-an 8 heti kiképzésre márc. 29-ére behivatnak.

— **Óriási tűzvész.** Szombaton délután Szentpéterur községben tűz ütött ki, mely harmincegy lakóházat és melléképületet hanvasztott el. Csak akkor tudtak megbirkózni a tűzzel, mikor a pacsai tűzoltóság a helyszínén megjelent.

— **Terjedő hajbetegség.** Évek során tart az az okos, hygienikus intézkedés, hogy a fodrász termekben a tisztaságot ellenőrzik és megállapított szabályokkal lehetetlenné kívánják tenni a veszedelmes és fertőző bőr és hajbetegségek továbbterjedését. Mint orvosi körökből értesülünk, dacára ezeknek az egészségügyi és köztisztasági intézkedéseknek, egy veszedelmes hajbetegség van terjedőben úgy a fővárosban, mint a vidék városáiban. Ez a veszedelmes betegség: a hajmoly. Hatósági ellenőrző vizsgálat azonban megállapította, hogy azokban a fodrász üzletekben, melyekhez a Dianna sósborsszesszel desinficálják a borély eszközöket, ott a hajmoly egyáltalában fel nem lépett. Ez a körülmény egy-magában alkalmas arra, hogy kitűnő magyar háziaszer rohamos téréfoglalását igazolja lássuk. És mivel megállapított az is, hogy olyan haját bajuszt és szakállt a hajmoly meg nem támad, melyet állandóan Dianna sósborsszesszel ápolnak, azt hisszük e hír kapcsán a Dianna sósborsszessz bevonul oda is, ahol még kitűnő hatását nem ismerik.

— **Segélydíjak iparosok özvegyeinek és árváinak.** A kereskedelmi miniszter a Goldberger Erzsébetről tett alapítvány kamataiból nyolc 3—300 K-ás segélydíjra hirdet pályázatot. Pályázhatnak szakmájukban kivált józan életű, de fiatalon elhunyt képesítéshez kötött ipart űzőt magyar honos iparos mesterek szegénysorsú özvegyei vagy 18. évet még be nem töltött árvái (Fiu esetleg leány.) A felszerelt kérvények a soproni kereskedelmi és iparkamaránál legkésőbb ápr. 15-éig nyújthatók be. A kérvény felszerelésére nézve utbaigazítást ad az ipartestületi igazgatóság.

— **A Kültülmöenti első szőlőoltvány-telep** Medgyesen (Erdély), melynek tulajdonosa Gaspari Frigyes. Nagyküllő vármegye volt szőlőszeti biztos és szőlőbirtokos, amerikai alanyon készült legkiválóbb esemege- és borfajokból teljesen fajtiszta, dúz gyökérzetű példányokat szállít szokvány minőségben, ugyanintén lugasszőlő oltványokat mérsékelt árban. Ezen szőlőoltvány telep, mely szakzerden van kezelve és az ország egyik legnagyobbika, minden tekintetben megérdemli t. olvasóink bizalmát és figyelmükbe ajánljuk annak hirdetését jelen számunkban. — Nagy képes árjegyzékét kívánatra a vállalat ingyen és bérmentve küld.

— **Szabó ipari tanfolyam** A helybeli ipartestület m. é. decemberben felterjesztést tett a soproni kereskedelmi és iparkamarához egy létesítendő szabó ipari tanfolyam szervezése ügyében. A napokban innen leirat érkezett, hogy a kereskedelmi miniszter jan. 25-ikén kelt leirata szerint átadta a technológiai iparmúzeum igazgatóságát, hogy egy Nagykanizsán tartandó szabó ipari tanfolyam szervezése ügyében a szükséges előkészítő intézkedéseket tegye meg.

— **Szerencsétlenség a téglagyárban.** A Stern-féle téglagyárban f. hó 25-én Kolarits József és Szabó József munkások egy iparkocsit vezettek, amely 150 drb. téglával volt megrakva. A kocsi Horváth János 2 éves Juliska leányára ment, akit összeroncsolt. Az esetnek 4 tanuja is volt. A szerencsétlenül járt kis leányt még élve vitték be kórházba, a rendőrség pedig megindította az eljárást, hogy kit terhel a felelősség.

— **Bűnös foglalkozás.** Takács Gyula zsenialitásáról eddig a rendőrség is csak keveset tudott. Annnyit már tudott róla, hogy értéktelen rézgyűrűket s egyéb ékszereket szokott tapasztalatlan falusi felhárnyékoknak eladogatni. Most egy új ügyeséget fejtett ki. Bement özv. Weiss Antalné főtéri italmérésébe és két deci bort rendelt. Ki is fizette becsületlenül egy ezüst forintost adott oda. Amiből Weissné visszatért egy koronát 4 drb. 20 fillérest és 3 drb. 2 fillérest. Takács összesöpörte a pénzt majd elfordult, egyet-kettőt lépett, aztán odafordult a meglepett asszonyhoz: „Maga megcsalt engem egy korona hiányzik” és goromba kezdett lenni úgy, hogy az asszony rendőrt küldött annál is inkább, mert tudta hogy jól adott vissza. Takácsot előállították, hol egyre azt állította, hogy öt megcsalták. De a keménynyaku rendőrség sehogy se akart binni a megcsalt embernek, hanem alaposan megmotoztatta és ime a mellény belsejében egy kis kettős zsebet fedezett fel, hogy szerényen húzódott meg az eltün-

tetett korona. Így állván az igazság, Takács Gyula kereset nélküli csavargót letartóztatták és család kísérelte miatt fogják felelősségre vonni.

Budapest tündérvirtje. A Rákóczi-uton a főváros egyik legszebb és legforgalmasabb helyén és Grosz Odón tulajdonát képező Ostendekávéház a maga nemében való exotium. Fényes nagy terem pompás berendezéssel, keleti szőnyegekkel dusan megrakva. A kávéházi hideg ételek a francia szakácsművészet remekei, a borok és a valódi francia likőrök kitűnnek. Lapok a világ minden részéről. Specialitása a helybeliek találkozó helyét is képezi, kávéháznak az „Ostende-reggeli” (kávé, tea vagy csokoládé vajjal és mézzel 50 fillérért), mely immár közkedvelt lett. Esténként Vörös Miksa hírneves cigány zenekarának meghallgatására az egényesebb elite közönség tölti meg szorongásig a kávéház ragyogó termeit.

FIATAL intelligens keresztény kereskedőgé állást keres. Bővebbet Wajdits könyvkereskedés.

Pásztory es. és kir. udvari szállító virágkereskedése, Budapest, VIII. Rákóczi-ut 3. Képes árjegyzéket kívánatra díjtalanul küld.

Felhívás kegyes adakozásra!

A temető hid előtt lévő kereszt dacára annak, hogy évekkal ezelőtt elkészült még mindig nincsen felszentelve, miután hiányzik oda a feszület. Ez utóbbit elkészítendő, azonkívül a kökeresztnek vasráccsal való ellátására hívja fel Fabiek Tivadar városi kertész közönségünket kegyes adakozásra s az e célra szánt összegnek nevezetlhez küldendő, melyek hirlapilag nyugtatgatnak.

!!! Arisztokratáknak !!!

alkalom nyújtatik, fiatal és szép amerikai nőt több millió dollár hozománnyal elvenni. Az amerikai pénzvilágban tisztelt közvetítő a legjobb összeköttetésekkel legközelebb Amerikába utazik, hogy néhány házasságot közvetítsen, s akik jó körülmények közt levő arisztokratákkal óhajt összeköttetésbe lépni.

Levélbeli megkeresések

KLEIN GYULA arhoz
Wien IV., Mühlgasse 2.

intézendők.

KÖZGAZDASÁG.

A Délzalai takarékpénztárral kapcsolatos Önségélyző szövetséget tegnap tartotta évi rendes közgyűlést Fischer Ignác elnöke alatt. A népes gyűlés egyhangulag tudomásul vette az elnöki és felügyelőbizottsági előterjesztéseket, melyekből kitűnik, hogy az elért üzleteredmény az előző évvel szemben emelkedést mutat. A megajtott választás eredménye a következő: Elnök Fischer Ignác, alelnök Ollop Mór (uj); igazgatósági tagok Dants Kálmán, Kardos József, Muzikár Vince, Frank Vilmos; felügyelő bizottsági tagok Kohler Antal (uj), Stern Tivadar, Reichenfeld Gyula. Hivatalos lapnak a Zalai Közlöny jelöltetett ki

Támadás egy pénztintézet ellen. A Keszthelyen megjelenő „Balatonvidék” egyik legutóbbi száma „Panama” címmel cikket közölt, melyben a Tapolca gazdasági takarékpénztárt különböző szabálytalanságok elkövetésével vádolja meg. A cikket az intézet egyik elbocsátott tisztviselője írta nevének aláírásával. Ez a körülmény nagy részben világot vet az eset hátterére. Az intézet igazgatósága mégis módot akar nyújtani a részvényeseknek, hogy meggyőződést szerezzenek a cikkben emelt burkolt vádaskodás alaptalanságáról és ezért — Tapolcáról vett értesítésünk szerint — az igazgatóság rendkívüli közgyűlést hív össze. Megjegyzendő, hogy az intézet vezetése szakavatott kezében van, a felügyelő bizottsági tagok sorában pedig a megye pénzügyi életének egyik szakértő, érdemes embere foglal helyet, ami a támadás adatait már egymaga is valószínűtlenné teszi.

A kereskedelmi cégek lajstromából. A soproni kereskedelmi és iparkamara közli velünk: Uj cégek: Preisz és Ligeti üvegező-iparos, üveg- és porcelán kereskedő közkereseti társaság Tapolca székhellyel. A társaság tagjai: Preisz Manó és Ligeti Henrik, külön külön cégjegyzési jogosultsággal.

Roth Laura férj. Schweiger Arnoldné nő kalapkereskedő, Nagykanizsa.

Tóth István gazdasági közvetítő iroda Nagykanizsa.

Fischer és Bäder vaskereskedő közkereseti társaság Nagykanizsa székhellyel. A társaság együttes cégjegyzési joggal fölrüházott tagjai: Fischer Jakab Károly és Bäder József.

Változások a cégeknél: Pátia nagykanizsai pótkávégyár Schwarz és Tauber cég e szövege töröltetett.

Muraközi takarékpénztár részvénytársaság Csáktornyán. Az alaptőkét 600 drb 500 koronás részvényre oszló 300.000 koronára emelte.

Halphen L. és fia nagykanizsai divat- és rőfös árus cég e szövege töröltetett.

Csáktornyai takarékpénztár részvénytársulat alaptőkét 600.000 koronára emelte.

Dunántúli gazdasági szeszgyárosok szeszfinomító részvénytársasága alaptőkét 129.000 kor. emelte.

Murakirályi keresztény fogyasztási szövetséget felszámolás alatt cég töröltetett.

Szálloda és kávéház részvénytársaság Nagykanizsán? A városban elterjedt hírek szerint néhány nagykanizsai polgár mozgalmat akar indítani egy nagykanizsai szálloda és kávéház részvénytársaság érdekében. Némelyek már arról is tudnak, hogy e célra a Kaszinóval átelleuben levő, a Délzalai takarékpénztár tulajdonát képező ház telkét szemelték ki. Az érdekesség kedvéért közöljük e hirt, melynek valódiságáról pozitív adatot nem sikerült szereznünk, azért a tervről való véleményünket másorra tartjuk fenn.

A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képviselő vizsgái Sopronban március hó 6-ik napján délelőtt 9 órakor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez küldendők. Szent-György-utca 20.

Vásári rendtartás. Zalavármegye törvényhatósági bizottságának f. hó 14-én tartott közgyűlésén a vásári rendtartás módosítása fogadtatott el, melynek érvénye Nagykanizsa és Zalaegerszeg r. t. városokra is kiterjesztetett mindaddig, míg e városok saját hatáskörükben hasonló szabályrendeletet nem alkotnak. A szabályrendeletből kiemeljük a következőket:

2. §. A vásár április hó 1-től október hó 1-ig reggeli 6 órakor, október hó 1-től április hó 1-ig pedig reggeli 7 órakor kezdődik.

A vásáron való elhelyezkedés és sátorütés csak ezen órákat megelőzőleg fél órával veheti kezdetét.

Vásárokon az elárusítás (április 1-től, október 1-ig) este 7, (október 1-től, április 1-ig) este 5 óran tul tilos.

5. §. A vásárról ki vannak zárva, illetőleg eltiltandók: a rovott előléletű s a közbiztonságra nézve veszélyesnek ismert érgének, a koldusok, kockavetők, szerencseszám árusítók, kártyavetők s általában véve a szerencsejátékosok és mindazon mulattató üzletek, amelyek szemérmes, közérkölcset sértő, vagy botrányt okozó látványosságokat mutogatnak és a melyek a testi épséget veszélyeztetik.

6. §. Országos és hetivásárokon kenőcsöket, tapaszokat s általában véve emberek és állatok számára bármely egyszerű vagy összetett gyógyszer s mérgeket, repesztő és durranató anyagokat árusítani tilos.

25. §. Aki valamely árura nézve az eladóval alkuban áll, az alku tartama alatt annak tárgyára nézve vételi előjoggal bír, amiből kifolyólag tilos két fél közti alku alatt egy harmadiknak közbeigérni.

26. §. Tilos az is, hogy az eladó az általa már eladott, de a vevő által tőle tényleg még át nem vett árucikket másnak újból eladja.

Hasonlóképp tilva van, hogy bárki is oly árucikket, amelyről tudja, hogy már másnak eladatot, megvásároljon.

29. §. A vásáron minden adás-vevés a fent-álló törvények értelmében csakis hatóságilag hitelesített méter-mérték szerint történhetik. A vásáron talált minden más mérték elközbendő.

Mit kell innom,

miután orvosom megmagyarázta, hogy a babkávét az én egészségemnek ártalmas?

Válasz:

Kathreiner-féle Kneipp malátakávét, mely egy sajátzerű eljárás által, a babkávét ízelt és zamátját nyeri, amellet tápláló és olcsó. Nem létezik job ital reggelire nagynak és kicsinynek!

NYILTÉR.

E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Ez nem maradhat így tovább!

Az osztály fele hiányzik, a másik fele meg van hülve. Így nem végezhetem el az osztállyal a kitűzött anyagot. Csak szoknának már hozzá a szülők, hogy mindig aduának gyermekeiknek néhány valódi Fay-féle szódai ásványpasztillát. Ezzel jót tennének magukkal, az iskolával s a gyermekkel is. Azok a gyermekek, a kik rendszeresen szedik a Fay-féle szódai ásványpasztillát, tapasztalásom szerint mindig frissek és vidámak és könnyen eszák át a legkeményebb telet is. Fay valódi ásványpasztillái minden idevágó üzletben kaphatók, egy doboz ára 1.25 kor. Utánzatot ne hagyjon magára erőszakolni.

Főképviselő Magyarországon és Ausztria részére: W Th. Guntzert, es. és kir. udv. szállító Wien IV/1. Grosse Neugasse 17.

Egy okos fej
nem használ mást, mint
Dr. Oetker sütőporát,
mely a legjobb, legtökéletesebb, orvosoktól ajánlott élesztő pótlék.

E praeparatum 12 filléres csomagokban kapható bármely élelmiszer-, drogéria és egyéb kereskedésekben és 1/2 Kg. liszt erjesztéséhez elegendő. Milliószer bevált. Kalácsokhoz süteményekhez és tésztáételekhez való receptek ugyanott ingyen kaphatók.

6132 szám/tkv. 1909.

Árverési hirdetés.

A nagykanizsai kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a zalamegyei gazdasági takarékpénztár végrehajthatóknak Molnár János végrehajtást szenvedett elleni 736 K 66 f. tőke, ennek 1908. június hó 1 napjától járó 6 1/2% kamatai, 6 1/2% késedelmi kamatai, 35 K 65 fillér kárpótlási díj, 51 K 60 f. korábbi árverés kérelmi, 20 K újabb árverés kérelmi és a még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó s a garabonci 39 szjtkvben II. 39/a hrsz ház udvarral, 39/c hrsz. beltelek, 781/c hrsz. szántóföld a merenyei mező dűlőben, 144/a hrsz. szántóföld és rét a nagyrét dűlőben 835 K., továbbá a 631 hrsz. szőlő s kaszáló pincével a keleti oldal?hegyen 620 K becsértékben 1910. évi március hó 12-ik napján délelőtt 10 órakor Garabonc-község-házánál, dr. Tripammer Rezső felperesi ügyvéd, vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen eladatni fog.

Kiküldési ár a fentebb kitett becsár, melynek kétharmadánál alacsonyabb áron az ingatlanok el nem adatnak.

Az árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Nagykanizsa, 1909. évi december hó 11-én.

Gózonny kir. tszéki bíró.

A Zalai Közlöny

Szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér 1. sz. alatt van

**Szőlő
oltványokat**

szállít, amerikai sima és gyökeres vesszőket különféle fajokban, fajtisztaságért jótállva legdubb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep
tulajdonos: **CASPARI FRIGYES**

Medgyes 89. sz. (Nagyküküllő-megye).

Tessék képes árjegyzékét kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett oltványok, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Védjegy: „Horgonyt”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvényéknél, oszónál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.-80, K 1.40 és K 2.- és ügyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

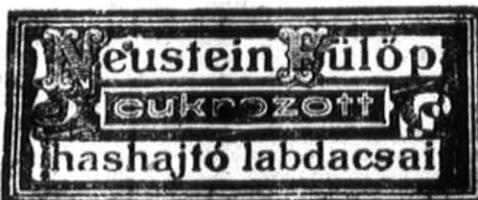
Dr. Richter gyógyszerháza az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

LE DÉLICE

cigaretta papír
cigaretta tüvelő

mindenütt kapható.

Legelősebb és legjobb hatású Hashajtó.

(Neustein Erzsébet-Pilulái)

felülmulja minden tekintetben a hasonló készítményeket. Fentt szer mentes minden káros alkatrésztől a legjobb sikerrel használják az altest bántalmainál, könnyű székletét szerez, egy vértisztító gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

Székrekedés

legyőzésére, mint a legtöbb betegség okozójára. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér egy tegeres 8 doboz-tal 120 pilulával 2 korona. A pénz előre beküldése mellett bérmentve.

Utánzatoktól óvakodjunk, Neustein Fülöp hashajtó piluláit tessék kérni! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzet Szent Lipót védjegy és Philip Neustein gyógyszerész aláírása fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törvény által védett csomagjainkon cégünknek rajta kell lennie.

Neustein Fülöp gyógyszerháza, Sz. Lipóthoz Wien, Plankengasse 6.

Kapható Nagykanizsán: Reik Gyula, Belus Lajos, Práger Béla és Szabó Antal gyógyszerészeknél.

Szőlőoltványok

I. oszt. igen szép, erős, egy és két éves Riparia Portalis és Rupesstris Monticola alanyra oltva. 74 különböző bor- és csemegefajtákban, köztük a Csaba gyöngye, mely már július 20-án érett. Ezenkívül Riparia Portalis és Rupesstris Monticola sima és gyökeres, peronospora mentes hazai sima és gyökere vesszők.

Kérjünk árjegyzékét, melyet ingyen és bérmentve küld az.

„Erzsébet-szőlőoltványtelep”

Tulajdonos: Schmidt Mátyás, BOGÁROS (Torontálmegye)

Dunántul legrégebbi ékszerüzlet!

Berény József és Fia

NAGYKANIZSÁN.

Arany és ezüst ékszerek készítése villanyerőre berendezett műhelyünkben.

Dusan felszerelt ékszer, arany és ezüstárak raktára.

Jegygyűrűk a legnagyobb választékban rendezés és különleges formákban.

Remek menyasszonyi ajándékok finom ízlésben.

Legszebb női- és férfi aranyórálcok.

Szép raktár brillant, gyémánt és színes drágakövi tárgyakban.

Régi vagy vásott foglalatu drágakőtárgyak divatosan és tartósan műhelyünkben átfoglatatnak.

Teljes étkezéskészletek valódi ezüstdől hivatalos ellenőrző próbával ellátva.

Jutányos, olcsó árak! Eladás részletfizetésre is

A berndorfi gyár főelárusító helye csakis első minőségű Alpaccaezüst étkészletekről.

Érdemes, gyémántok, arany- ezüstdárgák legmagasabb árban megvételnek vagy becsereitelnek.

Oh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Egger mellpasztillai

Az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek. Doboza 1 korona és 2 korona

Próbadoboz 50 fillér.

Fő üz. székhelyénél raktár:

„NADOR”

gyógyszertár Egger mellpasztilla

Budapest, VI., Váci-körut 17.

csakhamar meggyógyított

Eljen!

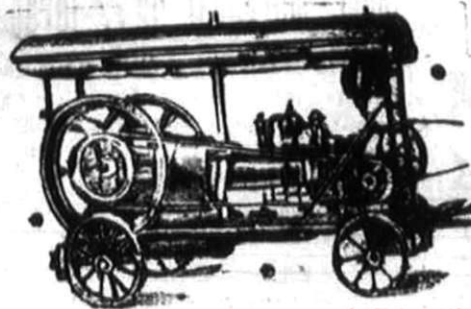
ÖN vigyázatlan

ha hitelbe ad anélkül vedje fizető képességéről tájékozva lenne. — Olcsó, majd ingyenes megóvást veszteségek ellen

nyújt tagsága a Credit-reform egyesületnél Graz Haydengasse 10. Kérjen prospektust sz. 21013

Motorkák! Gazdák! Gőzgépek!

Ha elsőrendű gépet akarnak venni, kérjenek árjegyzékét európaszerző hírneves magánjáró és vontatható benzinkomoblok, magánjáró és vontatható gőzkomoblokról. Teljes cséplőkészletek!

NEIN OTOROS KOTORO, faaprítógépek vontatásra és magánjáró szerkezettel

Stabil benzinkomoblok. Szívógáztelepek.

Kellner és Schanzer

Budapest, V. ker., Aulich-utca 2. sz. Sörgözy: „Világosság” Budapest.